

„A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó
Szentlélek által.”

(2 Timóteus 1,14)

A

**PETŐFI SÁNDOR REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS
ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2022

Tartalom

Intézményünk bemutatása	8
Pedagógiai programunkat meghatározó dokumentumok, törvények	10
NEVELÉSI PROGRAM	12
I. 1. A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései	12
I. 2. Küldetésnyilatkozatunk.....	14
I. 3. Helyzetkép	15
I. 4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	16
I. 4. 1. Pedagógiai alapelveink, értékeink.....	16
I. 4. 1. 1. Fejlesztési területek- nevelési célok.....	17
I. 4. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	22
I. 5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	27
I. 6. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	30
I. 6. 1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	30
I. 6. 1. 1. Iskola-egészségügyi program az általános iskolában.....	30
I. 6. 2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	32
I. 6. 3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatásának tematikája	33
I. 7. Közösségfejlesztéssel, az iskolaszereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	38
I. 7. 1. Milyen közösségeket akarunk fejleszteni?.....	39
I. 7. 2. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	44
I. 7. 3. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	44
I. 7. 4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	46
I. 7. 5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	47
I. 7. 6. A közösségfejlesztés speciális feladatai egy keresztyén iskolában	52
I. 8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	53
I. 8. 1. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	53
I. 9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	55
I. 9. 1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	55
I. 9. 2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	60
I. 9. 3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	65
I. 9. 3. 1. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, oktatásának irányelvei. A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program.....	70

I. 9. 3. 1.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei	72
I. 9. 4. A gyermek- és ifjúságvédeleми feladatok ellátása.....	75
I. 9. 5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	77
I. 10. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	82
I. 11. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	83
I. 11. 1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	83
I. 11. 2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	86
I. 11. 3. Az iskolában működő, szülői szervezetek	87
I. 11. 4. A szülők tájékoztatásának formái	89
I. 11. 5. Intézményi kapcsolattartási formák	90
I. 11. 6. Kapcsolattartás az iskola partnereivel.....	92
I. 12. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	95
I. 12. 1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja.....	95
I. 12. 2. Különbözeti vizsga:	96
I. 12. 3. Osztályozó vizsga:	96
I. 12. 4. Javítóvizsga.....	97
I. 12. 5. Pótló vizsga:.....	98
I. 12. 6. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:.....	99
I. 13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	101
I. 14. A felvételi eljárás különös szabályai.....	102
I. HELYI TANTERV	105
II. 1. A választott kerettanterv megnevezése.....	105
II. 1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok a NAT 2012 alapján	105
II. 1. 2. A választott kerettanterv feletti óraszám a NAT 2012. alapján.....	106
II. 1. 3. Az iskolában tanított, kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai a NAT 2012 alapján	107
II.1.4. Tantárgyi struktúra és óraszámok a NAT 2020 alapján	108
II. 1. 5. . A választott kerettanterv feletti óraszám a NAT 2020. alapján.....	110
II. 1. 6. Az iskolában tanított, kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai a NAT 2020 alapján	110
II. 1. 7. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga.....	111
II. 1. 8. Az iskola keresztyén jellegéből adódó tantárgyak oktatása	111
II. 1. 9. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	111

II.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	112
II.3. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	115
II. 4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	128
II. 5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	130
II. 6. A projektoktatás, iskolai projekt.....	130
II. 6. 1. Projektoktatás – metodikai lépések, pedagógiai jellemzők	131
II. 6. 2. A témahét.....	133
II. 7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	133
II. 8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái....	135
II. 8. 1. Számonkérés követelményei	135
II. 8. 2. A számonkérés formái	136
II. 8. 3. A tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének formája.....	141
II. 8. 3. 1. A folyamatos értékelés fajtái	141
II. 8. 3. 2. A tanulók munkájának szöveges értékelése	141
II. 8. 3. 3. Szöveges értékelés dokumentumai	142
II. 8. 3. 4. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	143
II. 9. Az otthoni, napközis és tanulószobai írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	144
II. 10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	146
II. 11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	146
II.12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	147
II. 12. 1 Az iskola egészségnevelési elvei	147
II. 12. 1. 1. Fejlesztési területek, feladatok, tevékenységi formák	150
II. 12. 1. 2. Az egészséges életmódra nevelés keretei	152
II. 12. 1. 3. Drogstratégia	153
II. 12. 1. 4. Személyi higiénés nevelés követelmények.....	155
II. 12. 1. 5. Környezet higiénés nevelés követelményei.....	156
II. 12. 1. 6. Egészségnevelési oktatási anyag 1-8. osztály.....	157
II. 12. 2. Az iskola környezeti nevelési elvei	162
II. 12. 2. 1. Helyi irányelvek a környezeti nevelési programhoz	163
II. 12. 2. 2. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei.....	165
II. 12. 2. 3. A környezeti nevelés szinterei iskolánkban.....	169
II. 12. 2. 4. Taneszközök	170

II. 12. 2. 5. Erőforrások	170
II. 12. 2. 6. Az iskola jövőképe a környezeti nevelés tükrében.....	171
II. 12. 2. 7. Erdei iskolák szervezése a helyi tanterv szerint	173
II. 13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	179
II. 13. 1. A magatartás értékelésének elvei, szempontjai, minősítésének követelményei..	179
II. 13. 2. A szorgalomjegyek értékelésének elvei, szempontjai, minősítésének követelményei	181
II. 13. 3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	182
II. 13. 3. 1. A dicséret, jutalmazás elvei és a megvalósítás módjai	182
II. 13. 3. 2.. Az adható dicséretetek formái:	183
II. 13. 3. 3. A tanév végén, tanévzáró illetve ballagási ünnepségen a tanulókat a következő dicséretekkel jutalmazhatjuk:	183
II. 14. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei:	184
Legitimációs záradék.....	185

Levél az olvasóhoz

Tisztelt Olvasó!

A Sátoraljaújhelyi Református Egyházközség a története során hosszú ideig részt vett az iskoláztatás munkájában, és Isten iránti hálaadással tudatjuk, hogy a Petőfi Sándor Református Általános Iskola 2012. szeptember 1-jén a Tiszáninneri Református Egyházkerület 11. oktatási intézményeként kezdte el oktató-nevelői munkáját fölmenő rendszerben.

A XVII. század elejétől okmányokkal bizonyíthatóan bemutatható a református egyházközségünk élete, az iskola működése, tevékenysége. Fejes István püspök „A Sátoralja-új helyi Ev. Ref. Egyház Története” c. művéből tudjuk (S.a.újhely, 1889), hogy kezdetben a pataki iskolával egyenrangú gimnázium működött, majd később particularis iskola lett. Az 1898-as tanévtől a református egyház felekezeti iskoláját átadta az államnak, ettől kezdve állami iskolaként működött. 2011. évben a város Önkormányzata átadta, a Református Egyház pedig átvette a Petőfi utcai iskola épületet. Az iskola alapítója és fenntartója a Tiszáninneri Református Egyházkerület. A Sátoraljaújhelyi Református Egyházközség az iskola életére és munkájára felügyel, azt segíti és támogatja, lelki életét irányítja.

A pedagógiai programunkban arra vállalkozunk, hogy meghatározzuk mai helyzetünket, a terveinket az előttünk álló időszakra, miközben Isten áldásáért imádkozunk, Őreá tekintünk.

A nevelés, oktatás tudatosan tervezett tevékenységet feltételez, amely során ki kell művelni a gyermekek személyiségét. Egyre személyesebb indítékokkal, ki kell alakítani a kötelességek és jogok egyensúlyát úgy, hogy az emberi méltóságot biztosítva, tartsák tiszteletben mások jogait is. Az iskola feladata, hogy növendékeit Isten és embertársaink szeretetére, a tudományok és művészetek iránti fogékonyságra, mindenkitől a jó megtanulásának készségére, testi, szellemi és lelki tartásra, erkölcsi szilárdságra nevelje. Igyekezni fogunk színes, keresztyén értékekben gazdag, diákéletet biztosítani a tanulás mellett. Azt szeretnénk, ha tanulóink túlnyomó többsége érettségit adó egyházi középiskolában folytatná tanulmányait. Az egyházi, városi, megyei és országos szintű versenyeken dicséretesen szeretnénk helytállni.

A mai kor elvárásai, az utóbbi évek változásai teljesen új gondolkodást követelnek meg a pedagógusoktól. A vonzó oktatási kínálat mellett, jól felkészült, az oktatás-nevelés területén jártas, hitükben megálló keresztyén, tanáregyenlőségekre van szükség. A pedagógus hitvallása, hogy évezredek kincseit adja tovább, hogy hiteles jövőképet tud állítani az új generáció elé.

Milyen iskolát szeretnénk? Olyat, amelyben az oktatói és nevelői munka következetesen és magas színvonalon folyik. Erre biztosíték a már működő református iskolahálózat, valamint a kiváló pedagógusok személye. Olyan iskolát szeretnénk, ahol nem a folyton változó elvárásokhoz és luxus-igényekhez igazítjuk az oktatást, hanem a normalitáshoz és a gyermekek alapvető érdekéhez. Olyan iskolát szeretnénk, ahol megvalósul a keresztyén szemlélet, az Isten igéjének komolyan vételében, az egymásra való testvéri odafigyelésben, és egyáltalán az evangéliumi értékek érvényesítésében.

A gyermekekért, a családokért, a városért, nemzetünkért és egyházunkért szeretnénk szolgálni. E célok érdekében igénybe vesszük a református és más egyházi testvérintézmények segítségét, és együttműködünk az önkormányzati / állami iskolákkal is.

Mindenki részéről fontos elvárás, hogy az intézmény egyenletes, magas színvonalon, eredményesen, hatékonyan működjön.

Várjuk azokat a gyermekeket és családokat, akik az Istenhez vezető úton velünk együtt szeretnének járni, elfogadják küldetésünket, s azonosulni tudnak keresztyén iskolai nevelésünkkel - oktatásunkkal.

Köszönjük, hogy érdeklődik felőlünk, minket választott.

Sátoraljaújhely, 2022. szeptember 1.

*Mészáros Csaba
igazgató*

Intézményünk bemutatása

Iskolánk 1-4 évfolyamon 2012. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuját a tanulók előtt, 4 osztállyal, és négy napközis csoporttal, 72 tanulóval. Jelenleg 8 osztállyal és kilenc napközis csoporttal, 220 tanulóval működik az iskola. Bízunk benne, hogy évről-évre emelkedő tanuló- és évfolyam számmal végezhetjük áldásos tevékenységünket. A 2022/2023-as tanévben 18 pedagógus, valamint 4 gazdasági, ügyviteli kisegítő munkatárs gyakorolja hivatását iskolánkban.

Az iskola küldetése a református keresztyén értékek közvetítése mind a tanulók, mind a családok felé. Ennek megfelelően feladatunknak tekintjük a Szentírás tanításainak megismertetését, az e szerint való életre nevelést. A heti 2 hittanóra mellett a bibliaórák, imaórák, közös istentiszteletek segítik az Istennel és egymással való közösség erősítését. A bibliai integráció szinte valamennyi tantárgy esetében jelen kell, hogy legyen.

A fentiek elérése érdekében az iskola istentiszteleti élete két részből tevődik össze: egyrészt az iskola közössége rendszeresen részt vesz a Sátoraljaújhelyi Református Egyházközség istentiszteleti életében. Ez azt jelenti, hogy mind a pedagógusokat, mind a diákokat és családtagjaikat hívjuk és várjuk a gyülekezet alkalmaira, különös tekintettel a vasárnap délelőtti gyermekistentiszteletre és templomi nagyistentiszteletre. Bizonyos ünnepeken és alkalmakon a diákok műsorral, bizonyoságtétellel szolgálnak a gyülekezetben. Másrészt az iskola önálló istentiszteleti életet is él, ennek középpontjában a hét közepén (szerda dél) tartandó templomi vagy gyülekezeti istentisztelet áll. Emellett minden tanítási nap osztályonként igelovással, rövid elcsendeséssel kezdődik. Ünnepekhez kötődően az iskola lelki napot (csendesnapot) tart.

Feladataink a nevelő-oktató munkában:

- Tanuljon meg minden gyerek biztonságosan olvasni, írni és számolni.
- Minden tanuló sajátítsa el az alapvető viselkedési normákat.
- Törekedjünk tudatosan arra, hogy megtanulják az önálló tanulás technikáit.
- Rendelkezzenek korszerű ismeretekkel, életkoruknak megfelelő ismeretanyaggal, tudásukat képesek legyenek alkalmazni.
- Tudjanak eligazodni a modern információhordozók világában, alkalmazásában.
- Készüljenek fel a továbbtanulásra, hogy a magasabb iskolák követelményrendszerébe eredményesen illeszkedjenek be.
- A tanulók a társadalomba jól beilleszkedő, a demokrácia szabályait iskolai szinten jól begyakorolt ifjakká váljanak.
- Tiszteljék és ismerjék meg az őket érintő törvényeket, jogokat és kötelességeket, törekedjenek a társadalom életének, működésének megértésére.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a magyar nyelv és irodalom és a matematika tanítását. A magyar és külföldi irodalmi alkotások mellett a református irodalom gyöngyszemei is helyet kapnak az órákon.

Alsó tagozatban un „gurulós” (1-4. osztályig ugyanaz a két tanító) iskola - napközis rendszerben tanítunk tantárgycsoportos rendszerben, ami azt jelenti, hogy mindkét tanítónak délelőtt vannak tanórái, de napközis foglalkozást is tart.

Az idegen nyelvek oktatását is kiemelten kívánjuk kezelni. Az angol nyelvet 1. osztálytól képességfejlesztés szintjén, 4. osztálytól emelt óraszámban (heti 3), tanítjuk. Az interkulturális ismeretek tanítása erősíti a más népek megismerését, az egymáshoz tartozás érzésének kialakítását.

Az informatikai ismeretek megszerzésére alsó tagozaton, 1. és 2. osztályban szakköri keretek között, 3. osztálytól hetente 1 órában van lehetősége tanítványainknak. A tantermeinket fokozatosan kívánjuk felszerelni interaktív táblákkal, pedagógusainkat laptopokkal, hogy a digitális tartalmakat informatika órán kívül is közel vigyük a tanulókhoz.

Tárgyi feltételeinket folyamatos fejlesztjük, bővítjük, biztosítottak. A testnevelés oktatása a tornaszobánkban, sportudvarunkon valósul meg. Tervezzük tornaterem építését. Keresünk és kihasználunk minden olyan lehetőséget, mely tanulóink egészséges életmódra nevelésének eszköze lehet (úszás, labdarúgás, sakk, sportversenyek stb.).

Gyermekeink étkeztetését helyben valósítjuk meg.

Kapcsolatrendszerünket folyamatosan építeni szeretnénk. Az ország területén működő református iskolákkal, a sárospataki „kisrefi”-vel, az óvodákkal tartalmas, jó kapcsolat kialakítására törekszünk. Már a kezdeti lépéseknél érezzük a reformátusok nagy családjának segítségét. Jó munkakapcsolatra törekszünk városuk felekezeti-, állami- és civil fenntartású intézményeivel. A szülőket be kívánjuk vonni az iskola arculatának alakításába, hagyományok teremtésébe, ápolásába.

Szívesen fogadjuk a meghívásokat, együtt szeretnénk örülni a sikereknek, és együtt akarunk gondolkodni, a nehézségek megoldásában is.

Minden év tavaszán fogadjuk, majd az iskolánkban azokat az óvodás kisgyermeket és szüleiket, akik érdeklődnek iskolánk iránt. Több alkalommal is lehetőséget kívánunk biztosítani a szülőknek, hogy az REFISKOLBETEKINTŐ foglalkozásokon megismerkedjenek az iskolai életünkkel, a kicsik pedig játékos foglalkozásokon barátkozhassanak az iskola belső világával.

Az iskolai élet színesebbé tételére, a gyermekek önkormányzásának gyakorlóterepeként 2013/2014-es tanévtől bevezettük a Kisdiákok Presbitériumát. Feladata a kulturális és szabadidős tevékenységek szervezésén túl a Református Gyülekezettel való kapcsolat erősítése is.

Kiemelkedő iskolai programjainkra hívjuk és várjuk a családokat. Alkalmaink: ünnepi istentiszteletek, a karácsonyi szeretetvendégség, a farsangi multságok, kirándulások.

Minden tanévben szülői találkozót kívánunk rendezni, melyen a Szentírás tanításairól beszélgethetünk majd kötetlenül, vendég lelkészek segítségével. Nagyon fontosnak érezzük a

szülőkkel való kifogástalan, jó együttműködést, hiszen nevelő-oktató munkánk csak akkor lehet eredményes, ha azt a "szülői házzal" együtt végezzük.

A Sátoraljaújhelyi Református Egyházközség segítségével támaszkodva célunk, hogy a református keresztyén értékek megtartásával és erősítésével, folyamatosan megújulva maradjunk versenyképesek az általános iskolák között. Olyan gyermekeket szeretnénk újukra bocsátani, akik szilárd alapokkal rendelkeznek a hit és az ismeretek terén; olyan gyermekeket, akik büszkék arra, hogy a Petőfi Sándor Református Általános Iskola tanulói lehettek.

Mindezt csak az Úr akaratát keresve, Tőle várva az útmutatást, szavára figyelve, az Ő segítségével érhetjük el.

Pedagógiai programunkat meghatározó dokumentumok, törvények

2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

A Magyarországi Református Egyház 1995. évi I. törvénye a közoktatásról

„Nemzeti Stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására.

46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat az „Egészség Évtizedének

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény)

„Magyarország második Nemzeti Környezetvédelmi Programja”.

Nemzeti Fejlesztési Terv

A kötelező iskolai és felszerelési jegyzék fenntartói ütemterve

Alapító Okirat

A HELYI TANTERV JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A helyi tantervre vonatkozó előírások legalább négy jogszabályban olvashatóak.

A helyi tanterv fogalma

Nkt. 26. § (2), (4);

63. § (1) c).

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

A helyi tanterv kidolgozása
Nkt. 97. §. (14) bek.

A helyi tanterv tartalma
Nkt. 32 §. (1) c); 37. §(2), 54.§(4),20/2012.EMMI r. 7. § (5).

A helyi tanterv felépítése: 20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) b).

A helyi tanterv és a pedagógus jogai
Nkt. 63. § (1) c).

A jogszabályi szövegek:
<http://rpi.reformatus.hu/portal/page.php?561>
<http://rpi.reformatus.hu/portal/page.php?562>

A jelen okiratban nem szabályozott kérdésekre a Nemzeti Köznevelési törvényben és a Magyarországi Református Egyház Közoktatási törvényében foglaltak az irányadók.

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színarany.”
(Péld 3, 13-14)

I. 1. A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.

Jézus Krisztus missziói parancsa: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha

majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát — elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat — megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.
- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásfelekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű köteleltségtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és

technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

I. 2. Küldetésnyilatkozatunk

Iskolánk, a **Petőfi Sándor Református Általános Iskola** 2012. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit az iskolahasználók előtt, mint egyházi fenntartású intézmény.

Célunk, hogy diákjaink hitükben erős és kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak. Ezt alkalmazható és fejleszthető tudás nyújtásával, keresztyén értékek közvetítésével szeretnénk elérni.

A célok megvalósulása érdekében hisszük, hogy csak a keresztyén és minőségi szemlélet lehet iskolánk fejlesztésének alapja.

Számunkra a minőség fogalma a magas szintű nevelést - oktatást, munkafegyelmet, hitbeli elkötelezettséget, emberi kapcsolatokat, szervezethez való kötődést (gyülekezet, egyház, iskola, gyülekezet) jelenti.

Iskolánk a Magyarországi Református Egyház és a Református Pedagógiai Intézet irányelveit, küldetését követve európai szintű oktatással igyekszik szilárd alapműveltséget adni.

Felkészítjük tanulóinkat a továbbtanulásra érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően, így a hatékony pályaorientációt tartjuk szem előtt. Ennek érdekében tanulóink kommunikációs, lényegkiemelő, döntési, szabálykövető, problémamegoldó, valamint a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeit, mint kulcskompetenciákat fejlesztjük a kooperatív munka módszereinek kiterjesztésével és az ehhez szükséges ismeretek és attitűdök kifejlesztésével.

A tantárgyi lehetőségek keretein belül a közvetlen tanári irányítás helyett/mellett előtérbe helyezük a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A tanulási, gondolkodási képességek és problémamegoldás fejlesztését a következő modern módszertani eszközök alkalmazásával kívánjuk megoldani: tanulásmódszertan (memóriafejlesztés, szövegértéses feladatok), kooperatív tanulás (csoportmunka, projektmódszer, közös problémamegoldás), dramatikus módszerek, stb. A kompetencia alapú oktatás kiszélesítésének további indoka a saját eszközrendszerünkkel kapcsolódni a specifikus célok közül az élethosszig tartó tanulás módszerének megtanításához.

Az anyanyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv oktatása kiemelt helyen szerepel intézményünkben. A tehetséggondozást, a lassabban haladó tanulóink felzárkóztatását, a tanulási és kommunikációs technikák tanítását elengedhetetlen feladatnak tartjuk.

Arra törekszünk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, hitükben erős és állhatatos, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak.

Tanári Biblia-körökkel, egyház - iskola - szülői találkozókkal erősítjük kollégáink, és tanulóink hitbeli növekedését.

Tanulóinkban kialakítjuk a problémafelismerő, az együttműködési, a döntési képességeket - ennek egyik eszköze lesz az iskolai diákpresbitérium működtetése. (KDP - Kisdíjak Presbitériuma). Ez fontos szerepet fog vállalni a gyermekek érdekképviselésében, a szabadidő hasznos eltöltésében, hulladékgyűjtésben, kirándulások és iskolanapok szervezésében, lebonyolításában.

A tanórán kívüli tevékenységek széles körét kínáljuk (szakkörök: énekkar, néptánc, magyar, matematika, sport, biblia, ...)

Kollégáinknak biztosítani kívánjuk a szakmai és keresztyén személyiségfejlesztő (ACSI) továbbképzéseket.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata kiterjed az iskola minden dolgozójára, kiváltképpen az iskolai lelkészre, a hitoktatókra, az ifjúságvédelmi felelősre és az osztályfőnökökre.

Intézményünkben gyermek és felnőtt egyaránt egészséges, tiszta és esztétikus környezetben töltheti mindennapjait. Tevékenységünket küldetésnek és szolgálatnak tekintjük, amelyet a társadalmi, a fenntartói és a partneri igényeknek megfelelően végzünk. Arra törekszünk, hogy diákjaink tudásukkal, magatartásukkal becsületes magyar állampolgárokká váljanak, Istenhez és hazájukhoz hű emberek legyenek. Ezen munkálkodik az iskola tantestülete és valamennyi dolgozója.

I. 3. Helyzetkép

A 2022/2023. tanév főbb mutatói

Tanulói létszám:	215 gyermek
Tanulói csoportok száma:	8 + 8 napközi
Pedagógusok száma:	17 fő
Munkatársak száma:	4 fő

Tárgyi feltételeink

- Az iskolaépülete 130 éves. Az előttünk lévő fenntartók igyekeztek mindent megtenni az iskolaépület állagának megóvása érdekében. Azonban elmondhatjuk, hogy az épület a közeljövőben korszerűsítésre, felújításra, fokozott fejlesztésre szorul. A munkálatokat a fenntartónk támogatásával, illetve pályázati lehetőségek kihasználásával szeretnénk megvalósítani. Minden osztálynak van saját tanterme. Arra törekszünk, hogy a természettudományi tantárgyakat, az informatikát, angol nyelvet, technika és rajz tantárgyakat szaktanteremben oktassuk. Tervezzük tornaterem építését is.
- Informatika tantermünkben számítógép segíti az ismeretek átadását.
- Iskolánk bútorzata, berendezései esztétikusak, megfelelőek
- Könyvtárunk kialakítását megkezdjük, állományát kb. 1000 kötetre felfejlesztjük, szakképzett könyvtárossal fog működni.
- Saját konyhánk nincs. Tanítványaink étkeztetését szolgáltatás vásárlásával oldjuk meg.

Tantestületünk

A pedagógusok létszáma: 18 fő

- Főiskolai tanító és tanár végzettségű: 3 fő
- Főiskolai tanár végzettségű: 3 fő
- Főiskolai tanító végzettségű: 1 fő
- Több diplomával rendelkezik: 5 fő
- Szakvizsgázott pedagógus: 6 fő

Munkaközösségek:

- Alsó tagozatos munkaközösség
- Felső tagozatos munkaközösség

Az oktatás szerkezete

- Évfolyamonként egy osztály indítására kértünk engedélyt.
- Az általános képzés mellett angol nyelvet 1. osztálytól tanórai keretek között tanulják a gyerekek.
- Iskolánkban a művészeti nevelését a feltételek teljesítését követően a délutáni órákban valósítjuk meg az ART ÉRT Művészeti Iskolákkal együttműködve.
- Sokszínűek a tanórán kívüli foglalkozásaink. A tanulók érdeklődésüknek megfelelően képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozásokon, szakkörökön vehetnek részt.
- A tanulási nehézséggel küzdő gyermekek felzárkózását, tehetséggondozását szakképzett fejlesztő pedagógusunk segíti.
- A tanórán kívüli foglalkozások rendjében különleges helyet foglalnak el a tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, mozi és színházlátogatások.

Szülői testületek

- *A Petőfi Sándor Református Általános Iskola Szülői Szervezete* – a szülők együttműködő, érdekvédő közössége
- Az osztályok *Szülői Munkaközössége*

Gyermekszervezetek

- *Kisdiákok Presbitériuma*
- *A Református Iskola Diáksport Egyesület*

I. 4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I. 4. 1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban, jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, tovább vigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

I. 4. 1. 1. Fejlesztési területek- nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajthatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a

megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg

ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű

megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

I. 4. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Keresztyén nevelés	A 1995. évi Református Közoktatási tv. értelmében: a magyarországi református közoktatási intézmények célja és feladata, hogy tanulóit művelt keresztyén emberekké, az egyetemes értékek tisztelőjévé, a magyar haza és a nemzet, hűséges, áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni. Tanulóinkat egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóinkat vallásuk szabad gyakorlása biztosítása mellett, saját felekezetük és a református értékek megbecsülésére neveljük.	Keresztyén világnézet kialakítása. A keresztyén emberre jellemző erkölcsi tulajdonságok, a keresztyén közösségi magatartás kifejlesztése. Közvetítjük a vallási, erkölcsi, etikai értékeket. Alapvető tudományos igényességű ismereteket, normákat adunk át, mely tanítványaink életét befolyásolja és alapot ad az iskola befejezése utáni életszakaszukra is. Kialakítjuk a keresztyéni magatartási és viselkedési szokásokat, melynek célja, hogy hitüket a mindennapjaikban éljék meg. Fejlesztjük tanítványaink pozitív érzelmeit, mely bennük belső harmóniát, békeséget teremt.	Hitoktatás felekezeti hovatartozás szerint. Egyházi ünnepek, csendes napok, hétkezdő istentiszteletek, napi áhítatok, szülői találkozók az Ige tükrében. Bibliai integráció valamennyi közismereti tantárgyban. Tanulók, pedagógusok és szülők körében szervezett bibliaórák, imaórák. Részvétel egyházi rendezvényeken. Református gyermek- és világirodalom felhasználása a nevelő-oktató munkában. Kapcsolat ápolása a diósgyőri református gyülekezettel és más gyülekezetekkel. Pedagógusok személyes példamutatása a nevelő-oktatómunkában és a magánéletben. <i>„Vigyázz, hogy feddhetetlen légy, ügyelj, hogy becsületes maradj, mert a jövő a béke emberéé.” (Zsolt, 37,37)</i>
Partnerközpontú működés	Az iskola nevelő-oktató munkájában együttműködik a gyermek, a szülő és a pedagógus, és minden olyan partner, aki elfogadja, segíteni akarja és tudja a pedagógiai program megvalósítását. (református intézmények, Református Pedagógiai Intézet, VPI, könyvtárak, gyülekezetek)	Folyamatos kapcsolattartás partnereinkkel. Terv szerint meghatározott időben igény- és elégedettségmérések lebonyolítása. Az eredmények, javaslatok, észrevételek beépítése az intézmény működésébe. A partnerek számára a rendszeres visszacsatolás megvalósítása.	Partnertérképünk elkészítése és folyamatos frissítése. Partneri igény és elégedettségmérés eszközeinek (kérdőívek, interjútervek) készítése és folyamatos karbantartása Kapcsolattartási formák kialakítása és működtetése (nyílt napok, könyvtári órák, Vasárnapi Iskola, szülői találkozók)

Gyermekközpontúság	Célunk, hogy munkánkat, mindennapi tevékenységünket a gyermekek okos szeretete hassa át. Derűs iskolai légkörben és környezetben biztosítjuk gyermekeink testi-lelki fejlődését.	Rendszeresen megkérdezzük a gyermekeket, kikérjük véleményüket, várjuk javaslataikat iskolai életünk, programjaink alakításával kapcsolatban.	Kérdőíves felmérések, klímatesztek, fókuszcsoportos beszélgetések szervezése. A diákpresbitérium adta lehetőségek kihasználása (diákfórum, iskolanapok).
Teokrácia - demokrácia	Isten van a középpontban, Ő gyakorolja a hatalmat, utasításokat ad a kiválasztott és szuverén módon elhívott vezetők által. Személyes példamutatással neveljük tanulóinkat az emberi jogok tiszteletben tartására.	Tudatosítjuk a gyermekekben a közösség demokratikus működésének szabályait. A közéletben való szerepeket, az egyén érdekérvényesítésének demokratikus formáit elsajátíttatjuk.	Személyes példamutatás. Szerepjátékok a tanítási órákon. Feladatvállalás az osztályközösségben. Az osztályban felmerülő problémák megoldásának módjai. Bibliai történetek.
Humanizmus	Az ember, az emberi élet tisztelete és védelme. A másokkal szembeni tolerancia, a máság elfogadása. A hátrányos megkülönböztetés minden formájának kerülése. A humanista emberkép kialakítása.	Erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Tudatosítjuk gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetükben megismerhető keresztyén erkölcsi értékeket.	Személyes példamutatás. A tanítási órákon a tananyag adta lehetőségek felhasználása. Integrált oktatási és nevelési formák alkalmazása. Egyházi és állami ünnepek, csendes napok. Hagyományok ápolása.
Nemzeti értékeink, a magyar kultúra tisztelete	Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépségei iránt.	Lakóhelyünk megismerése. Szűkebb és tágabb környezetünk, Magyarország megismerése, különös tekintettel református városaink megismerése: Debrecen, Sáropatak, Vizsoly, Kecskemét, Nagykőrös... Múltunk megismerése, jelképeink tisztelete. Lokálpatriotizmus kialakítása. Magyarságtudat erősítése.	Projekt módszer. Séták, kirándulások, erdei iskolák, tananyag adta lehetőségek felhasználása, múzeumok, templomok. Ünnepeink méltó megtartása. Hagyományápolás. Minél több tanuló bevonása a cserkészéletbe.

<p>Az európai és egyetemes kultúra értékeinek megismerése</p>	<p>Keltsük fel minden tanulóban az igényt az idegen nyelvek, az énekzene, egyházi ének, a rajz és művészetek, a világirodalom, egyetemes történelem, és médiaismeret tanulására, más népek kultúrájának a megismerésére.</p>	<p>Anyanyelvén túl minden gyermek ismerje meg legalább egy idegen nyelv alapjait. Az Európai Unió országainak megismerése. Egyetemes kulturális értékek megismerése.</p>	<p>Idegen nyelvek tanítása csoportbontásban. Angol nyelvterületek megismerését célzó versenyek, Christmas Party. Nemzetközi ünnepek, országok napjainak megtartása. Osztálykirándulások, külföldi tanfolyamok szervezése. Nemzetközi, testvériskolai kapcsolatok ápolása, részvétel keresztény világtalálkozókon.</p>
<p>A személyiség teljes körű fejlesztése</p>	<p>Az iskola valamennyi tevékenysége közvetve, vagy közvetlenül a gyermeki személyiség fejlesztését szolgálja. Segítjük tanulóinkat, hogy művelt, alkotásra képes boldog, elégedett emberré válhassanak.</p>	<p>Láttassuk meg, és fejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit: - az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata; az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az Egyházban és a hazában; az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása. A tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzze meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyekkel tudását hasznosítani tudja.</p>	<p>Helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása. Bibliakörök, hétkezdő istentiszteletek, napi áhítatok, vasárnapi iskola. A tanulók személyre szóló, folyamatos értékelése. Ön- és társismereti csoportok működtetése. Tréningek szervezése.</p>
<p>Korszerű ismereteket nyújtó szilárd alapozás, a tanulók képességeinek és</p>	<p>Az iskola készítsen fel az eredményes továbbtanulásra, a gyakorlati életre. Rendelkezzenek a tanulók a mindennapi életben hasznosítható tudással, ismeretekkel.</p>	<p>A tantestület folyamatos továbbképzésének, önképzésének ösztönzése. A képességfejlesztés széles skálájának kialakítása. Az alapkészségek fejlesztésének középpontba állítása, valamint a megszerzett</p>	<p>Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megtervezése. Differenciált oktatás megvalósítása. Kooperatív módszerek elsajátítása és alkalmazása.</p>

<p>kulcskompetenciái nak fejlesztése</p>	<p>Sikeresen alkalmazkodjanak a munkaerő piaci elvárásokhoz. A kompetenciaalapú oktatás segítse a HH és HHH tanulók esélyegyenlőségének biztosítását. Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével erősödjön a tanulók motiváltsága. Terjedjen el az oktatás valamennyi területén a digitális írásbeliség. Váljon belső igénnyé az intézményi innováció.</p>	<p>ismeretek alkalmazása, a legkülönbözőbb környezetekben. A kooperatív munka módszereinek tudatos alkalmazása, az ehhez szükséges ismeretek és attitűdök kifejlesztése. Kompetenciaalapú oktatás kiterjesztése. Élet közeli tanulási környezet kialakítása. A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsége törekvés, a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.</p>	<p>A képességfejlesztés modern taneszközeinek (IKT eszközök) alkalmazása. Továbbképzések. A célok megvalósulását szolgáló módszerek, oktatásszervezési módok, tanulás - szervezési eljárások: tantárgytömbösítés, tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés, projektoktatás, <i>témahét</i>, műveltségterület <i>tantárgyi bontás nélküli oktatása, moduláris oktatás</i>. Az SNI-s tanulók esetében az integrált nevelést segítő <i>sérülés specifikus fejlesztés</i>, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.</p>
<p>Kiemelkedő fontosságú a tanítás minősége</p>	<p>A tanulmányi eredményekben, versenyeken, a továbbtanuláskor tükröződjön az iskolában folyó minőségi munka.</p>	<p>Hatékony, minőségi oktatás. A befolyásoló tényezők megállapítása. Korszerű tanulási módszerek, technikák alkalmazása. Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.</p>	<p>Tanórai és órán kívüli differenciált formák. Versenyztetés (házi és külső megmérettetések szervezése, országos református versenyek) Mérések, diagnosztikus vizsgáztatás. Szakmai munkaközösségek műhelymunkája (bemutatók). Szakmai napok. „Jó gyakorlatok átvétele”: intézmények közötti szakmai együttműködések kialakítása.</p>
<p>Az önművelés és az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása</p>	<p>Az iskola készítsen fel az önművelésre, az új ismeretek megszerzésének önálló technikáira.</p>	<p>Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma megoldáshoz. Kialakítjuk a folyamatos önművelés igényét. Szakmai együttműködések kialakítása: színházakkal, múzeumokkal, könyvtárakkal,</p>	<p>Minden gyermek számára képességeinek, érdeklődésének és céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítunk.</p>

		helyi társadalom szereplőivel közös programok szervezése, környezetvédelem, üzemlátogatás, erdei iskola, stb.	Egyéni pályázatokon, kutatótevékenységekben való részvételt szorgalmazunk. (Tudományos dolgozatok versenye) Megtanítjuk a gyermekeket a korszerű ismeretszerzési módok az IKT használatára. (számítógép, Internet, videó, interaktív tábla stb.).
Esélyegyenlőség biztosítása	Az iskolában minden tanulónak esélyt adunk szociokulturális hátrányainak leküzdésére. A hátrányos megkülönböztetés minden formájának elítélése és kiküszöbölése. <i>„... ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjete.” (Fil 1, 2-3)</i>	A tanulási és beilleszkedési hátrányokkal küzdő tanulók azonosítása. Az egymás iránti felelősség, az elfogadás, segítőkészség kialakítása tanulóinkban. A hátránykompenzáció megfelelő formájának kiválasztása. Folyamatos segítő munka és értékelés. Az önkormányzati iskolákból érkezett tanulók bibliai ismeretének bővítése, felzárkóztatása hittanból.	Differenciált foglalkozások a tanítási órákon. Felzárkóztató foglalkozások és egyéni korrepetálások, fejlesztő foglalkozások. Lelki gondozás (lelkész és hitoktatók) Szükség esetén a szakszolgálatok segítségének igénybe vétele. (Nevelési Tanácsadó) Ifjúságvédelmi felelős szakszerű segítő munkája.

I. 5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„...amint akarjátok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is akképpen cselekedjete azokkal.” (Lk 6,31)

Minden ember önálló személyiség. A gyermeki személyiség kiteljesítése csak türelmes, összehangolt és az alapvető feltételeket magában foglaló nevelőmunka eredménye lehet.

A **személyiségfejlesztés alapvető célkitűzése**, hogy valóságos, önismeret által minden tanulónak áttekintése legyen saját személyisége összetevőiről, tehetsége, képessége határaitól, lehetőségeiről. Minden tanulói tevékenység során a készségek, képességek fejlesztése kerüljön előtérbe.

A fejlesztés a tanulók fejlettségi szintjének, időszerű állapotának ismeretében az egyéni képességekhez, az egyén haladási üteméhez igazodjon.

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Teljes körű személyiségfejlesztés	A tanulók testi - lelki - szellemi-érzelmi - hitbéli fejlődésének megalapozása. <i>„Szívünkbe áradt az Isten szeretete.” (Róma 5,5)</i>	A tanulói személyiség mind teljesebb körű tanári megismerése (osztályfőnöki és szaktanári feladat). Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet és gondolkodás funkcióinak tudatos fejlesztése. Segítjük a növendékek korának megfelelően a hit kibontakozását, az istentiszteleti és más hitéleti alkalmak megszerettetését, és ez által, az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását.	A gyermeket tanító pedagógusok folyamatos információcseréje az osztályfőnök vezetésével. Fejlesztő beszélgetések, egyéni felzárkóztatás és tehetséggondozás, speciális szakkörök. A tapasztalatok megosztása a szülőkkel. Szakszolgálat segítségül hívása. (Nevelési Tanácsadó) Tanórán kívüli foglalkozások. Zenei és művészeti képzések. Hétkezdő istentiszteletek, reggeli áhítatok.
Önismeret-fejlesztés	A tanulók valóságos önismeretének kialakítása, önfejlődés elősegítése. A helyes motivációs bázis megteremtése. <i>A Biblia a LÉLEK gyümölcseiről beszél: a szeretet,</i>	Akarati tulajdonságok fejlesztése: céltudatosság, állhatatosság kitartás, önfegyelm, elkötelezettség, engedelmisség, keresztyéni alázat.	Rendszeres Bibliaolvasás. Önjellemzés, szerepjátékok, önismereti kérdőívek. Ön- és társismereti tréningek.

	<i>öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelidség, mértékletesség. (Gal 5,22-23; Jn 14,16-17)</i>	A gyermeki jogok és kötelezettségek megismerése. A jogok érvényesítésének gyakoroltatása. A kötelességtudat fejlesztése.	Irodalmi élmények, tanmesék megbeszélése. A tanulók énképének és környezete megítélésének szembesítése. Szituációs játékok. Egyházi versenyek, alkalmak.
Értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése	Istenbe vetett hit, bizalom elterjesztése a tanulók körében. A klasszikus és modern emberi értékek képviselése és közvetítése. Az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása. <i>„... a jövő nemzedéknek is elbeszéljük az Úr dicséretét, hatalmát és csodáit, amelyeket cselekedett.” (Zsolt. 78,4)</i>	Az önbizalom, alkotókedv megőrzése, fejlesztése, pozitív visszajelzésekkel történő megerősítése. A hívó emberi érzelmek kifejezésének képességét erősíteniünk kell! Szövegértés fejlesztése.	Egyéni, testre szabott fejlesztés. Személyes példaadás. Biztatás, helyeslés, dicséret, jutalmazás formáinak alkalmazása. Önálló tanulás és ismeretszerzés képességének kialakítása, gyakoroltatása.
Konfliktus-megoldási stratégiák kialakítása	Konfliktuskezelő és stressz-csökkentő technikák megismertetése és gyakoroltatása. A gyermeki személyiségfejlődés, kapcsolatrendszer és kommunikáció zavarainak felismerése, az okok felkutatása és személyre szóló fejlesztőprogram kialakítása. <i>„Az Úr félelme az élet forrása (Zsolt. 14,27); és a bölcsesség kezdete.” (Péld. 1,7)</i>	Kétirányú gyermek-felnőtt kommunikációs bázis kialakítása. Egymás iránti tisztelet, türelem kialakítása és gyakoroltatása. A kulturált beszéd és viselkedési formák elsajátíttatása. Sértő megoldások elutasítása.	A család szerepének és funkcióinak erősítése. A stressz nélküli nyugodt légkör biztosítása. Problémamegoldások modellezése. Szituációs játékok, esetmegbeszélések, bibliai történetek. Önismereti csoport működtetése. Egyházi műsorok (TV, videó, DVD)
Pályaorientáció kialakítása	Az egyén személyes tulajdonságainak és a	Helyes pályaválasztás reális önismeret alapján. A tudás becsülete,	Nyílt napokon való részvétel, pályaválasztási kiállítás meglátogatása.

	<p>pályakövetelményeknek az összehangolása. Alakuljon ki a reális énkép és pályaismeret tanulóinkban. Életpálya építés kompetencia megismerésével és kialakításával váljon képessé a tanuló a számára legmegfelelőbb szakma, hivatás kiválasztására.</p>	<p>kitartás, igényesség a munkában. Együttműködési képességek fejlesztése. A szociális és életpálya építés kompetencia fejlesztése, felkészítés a felnőtt élet szerepeire: munkavállalás, együttműködési készség fejlesztése, felelősség, egymás elfogadására nevelés.</p>	<p>Pályaválasztási tanácsadás igénybe vétele. Tantárgy előkészítők, szakkörök, művészeti tevékenységek során az egyes foglalkozások megismerése. Pályaorientációs foglalkozások. Projektmunka. Tájékoztató DVD-k szakmákról.</p>
--	--	--	--

I. 6. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

(Egészségnevelési, egészségfejlesztési program részletesen a helyi tanterv XIII. fejezetében található.)

I. 6. 1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

- Egészséges személyiségfejlődés elősegítése.
- Gondos, megfelelő, rendszeres szellőztetés.
- Tájékozódunk a tanulók tanulást befolyásoló egészségügyi állapotáról, rész képesség zavarokról.
- Megfelelő világítás, számítógép elhelyezés, ülésrend, iskolatáska súlya.
- Mozgásigény kielégítése- mindennapos testmozgás.
- Dohányzás alkoholfogyasztás – és kábítószer használat megelőzése.
- Iskolán belüli bántalmazás megelőzése.
- Fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja.
- Délutáni szabadidős foglalkozások biztosítása.
- Sportprogramok, versenyek csoportfoglalkozások.
- Egészségnap szervezése témahét keretében
- Kirándulások, túrák szervezése.
- Tájékoztató fórumok szervezése (meghívott előadó) szülők, diákok számára.
- „Legszebb tanterem” verseny tovább folytatása.
- Egészségnevelési faliújság létrehozása.

I. 6. 1. 1. Iskola-egészségügyi program az általános iskolában

Szeptember:

1. Munkaterv készítése, egyeztetése.
2. Tanulók névsorának megkérése.
3. Testnevelési csoportbeosztás elkérése.
4. Gondozási füzet felfektetése.
5. Tisztasági vizsgálat végzése.
6. Védőoltások előkészítése, elvégzése.
8. osztályosok ENGERIX oltása
6. osztályosok DITE oltása
7. Előadás a védőoltások jelentőségéről

Október:

1. Szűrővizsgálatok előkészítése

3. osztályosok vizsgálata, szakrendelésre irányítása.
2. Védőoltások előkészítése, elvégzése, pótlása
8. osztályosok ENGERIX oltása
6. osztályosok MMR oltása
3. Előadás az 5. osztályosoknak az egészséges táplálkozásról.

November:

1. Szűrővizsgálatok előkészítése, elvégzése. 1. és 5. osztályosok vizsgálata, kiszúrtek szakrendelésre irányítása.
2. Tisztasági vizsgálat.
3. Előadás az 5. osztályosoknak az egészséges táplálkozásról.

December:

1. 7. osztályosok szűrővizsgálata, kiszúrtek szakrendelésre irányítása.
2. előadás a 8. osztályosoknak az AIDS-ről.

Január:

1. 1. osztályosok szűrővizsgálata, kiszúrtek szakrendelésre irányítása. Továbbtanulók lapjainak megírása, átadása.
2. Tisztasági vizsgálat.
3. Előadás az egészséges életmódról az 1. és 2. osztályosoknak.

Február:

1. Szakrendelésre irányítottak leleteinek ellenőrzése.
2. Előadás a 6. osztályosoknak a serdülő kori változásokról.

Március:

1. Védőoltás a 8. osztályosoknak, oltások dokumentálása, oltási könyvek átadása.
2. Előadás a 3-4. osztályosoknak a személyi higiénéről és a táplálkozásról.

Április:

1. Felvilágosító előadás a 7. osztályosoknak.
2. Szakrendelésre irányítottak leleteinek ellenőrzése.
3. Tisztasági vizsgálat.

Május:

1. Testnevelési csoportbeosztás elvégzése.
2. Előadás a szenvedélybetegségekről a 8. osztályban.
3. Felvilágosító előadás a 6. évfolyam tanulói számára

Június: Iskola-egészségügyi jelentés elkészítése.

I. 6. 2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A cél az, hogy **minél többen képesek legyenek az embertársaink testi épségét és egészségét veszélyeztető állapotot felismerni**, és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig az arra rászorulókat **megfelelő színvonalú elsősegélyben részesíteni**.

Az, hogy az iskolai oktatásban mikor, mennyire és milyen formában kéne megjelennie az elsősegélynyújtással és baleset megelőzéssel kapcsolatos oktatásnak nagyon régi és vitatott téma. Persze mind ismerjük (vagy már szülőként vagy még iskolás éveink emlékeiből) a technika óra előtti néhány perces tájékoztatót, a probléma csak az, hogy ez a fajta tájékoztatás nem egyenlő az életmentéshez szükséges alapvető képességek elsajátításával.

A tananyagnak elméletileg tartalmaznia kéne az újraélesztést, azt hogy hogyan kezeljenek vérző sebet, mi a teendő ájulás esetén és, hogy segíthetnek, ha valaki sokkos állapotba került vagy szívrohamot kapott. **Az elsősegélynyújtás elsajátítása az iskolás gyerekek számára legalább olyan fontos, mint az, hogy megtanuljanak írni és olvasni.** Ez olyan tudás, mely igazi helyzetekre készíti fel őket, melyekkel életük során szembe találkozhatnak.

Az elsősegélynyújtás alapelvei

A segítségnyújtás módját, a beavatkozás szükségességét, mértékét és sorrendjét a beteg/sérült állapota határozza meg. Az eredményes elsősegélynyújtás érdekében azonban a szigorúan vett szakmai ténykedés mellett néhány általános magatartási szabályt is be kell tartani.

Magatartási szabályok

Ezeknek alkalmazásával a segélynyújtó:

- könnyebben tud kapcsolatot teremteni a környezetével,
- sikeresebben győzheti le a hirtelen esetekben természetesen jelentkező pánikhelyzeteket,
- pontosabban meg tudja határozni a szükséges melléktevékenységek sorrendjét.

A segítségnyújtó fellépése legyen magabiztos és határozott.

Gyorsan és lényegre törően tájékozódjon a történekről

Általánosan ajánlandó, hogy mindig a magasabb kockázatú veszélyt tartsa meghatározónak.

A helyszínt csak a betegellátás érdekében feltétlenül szükséges mértékben szabad megváltoztatni.

Az elsősegélynyújtás elemei

- Felismerés, azonnali teendők.
- A helyszín értékelése.
- Tájékozódás a beteg állapotáról.
- Vitális paraméterek ellenőrzése.
- A közvetlen életveszély elhárítása után a segélynyújtó hívjon további szaksegítséget.

A mentők tájékoztatása tartalmazza

- A hívó nevét, adatait.
- Mi történt, hol történt (a sérülés pontos helyét és megközelítési útvonalát).
- Hány sérült van, milyen a sérülésük; súlyosság szerinti megoszlásuk.
- Milyen egyéb segítségre van szükség.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Iskolánkban az elsősegélynyújtás ismeretekre felmenő rendszerben képezzük a tanulóinkat, alsó –és felső tagozatos csoportokban folyik az oktatás, délutáni foglalkozások keretében megtartva.

Célunk hogy:

- Minél többen sajátítsák el az alapfokú elsősegély-nyújtási ismereteket, hogy a bajbajutott egyéneken szakszerűen tudjanak segíteni.
- Minél több fiatal tudjunk megnyerni a Magyar Ifjúsági Vöröskeresztnek az elsősegélynyújtáson keresztül.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Ezek a gyerekek családon belül terjesszék az elsősegélynyújtó ismereteket.
- Pályaválasztás.
-

I. 6. 3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek oktatásának tematikája

Cím	Téma	Szemléltetés, gyakorlat, irodalom	Szakkifejezés	Tantárgyi kapcsolat
Az elsősegélynyújtás	Az elsősegélynyújtás fogalma, Elsősegélynyújtási kötelezettség, Elsősegélynyújtás helyzete Magyarországon, A segítségnyújtás fokozatai	Szeml.: garfikonok, táblázatok 1	Elsősegélynyújtás,	
Vérzések	A vérzések típusai, A vérzéscsillapítás lehetőségei, Fül-, orr-, szájevzés, Egyszerűbb kötözési módok	Szeml.: anatómiai ábra, számítógépes ábrák; Gyak.: fedokötés készítése,	Hajszáleres vérzés, vénás vérzés, artériás vérzés, artériás nyomópont, artéria, véna, hajszálér,	Biológia: az ember keringési szervrendszere

Cím	Téma	Szemléltetés, gyakorlat, irodalom	Szakkifejezés	Tantárgyi kapcsolat
		nyomókötés készítése, fejkötés készítése; Irod.: Internet 2 , szakkönyv 3	fedőkötés, nyomókötés	
Légutak	Szabad légutak vizsgálata, légúti akadályok eltávolítása, szabad légutak biztosítása	Szeml.: imitátor; Irod.: szakkönyv 3	Hármas érzékelés, fej hátraszegés, Heimlich-féle mufogás, Rautek- féle mufogás, stabil oldalfektetés	Biológia: az ember légzési szervrendszere
Utcai balesetek	Helyszínbiztosítás, betegvizsgálat, állapot stabilizálás, mentohívás	Szeml.: imitátor; Gyak.: helyszínbiztosítás, stabil oldalfektetés, mentohívás; Irod.: szakkönyv 3	Helyszínbiztosítás, eszméletlen, reflexek, légzésvizsgálat, keringésvizsgálat, stabil oldalfektetés	
Mozgásszervek sérülései	A csontrendszer sérülései, ellátásuk	Szeml.: imitátor, számítógépes ábrák, képek; Gyak.: kéz kötözése háromszögletű kendővel Irod.: szakkönyv 3	Törés, ficam, rándulás, nyílt törés, zárt törés	Biológia: az ember vázrendszere
Égési sérülések	Égési sérülések típusai, égési sérülések ellátása, népi babonák az égési sérülések ellátására	Szeml.: digitális képek, imitátor Gyak.: fedőkötés Irod.: szakkönyv 3	Elsőfokú égés, másodfokú égés, harmadfokú égés, negyedfokú égés, folyadékvesztés	Biológia: az ember kültakarója

Cím	Téma	Szemléltetés, gyakorlat, irodalom	Szakkifejezés	Tantárgyi kapcsolat
Mérgezők	Mérgezők fogalma, gázmérgezők, gyógyszermérgezők, alkohalmérgezők	Szeml.: számítógépes animáció Gyak.: szituáció Irod.: szakkönyv 3	Mérgezők, szén-monoxid, szén-dioxid, hemoglobin, metil-alkohol, etil-alkohol	Biológia: az ember emésztő szervrendszere Kémia: szén-monoxid, szén-dioxid, alkoholok
Vegyyszer okozta sérülések	Vegyzi anyagok a háztartásokban, vegyi anyagok a borón, vegyi anyagok a tápcsatornában	Szeml.: digitális képek Gyak.: szimuláció Irod.: szakkönyv 3	Sav, lúg, sósav, kénsav, salétromsav, akkumulátorsav, vízkezelő, hypo	Biológia: az ember kültakarója, az ember emésztő szervrendszere Kémia: savak és lúgok, kémhatás
Az Országos Mentőszolgálat szervezeti felépítése		Szeml.: számítógépes ábrák		
Magyarország mentőtörténelme		Szeml.: látogatás a Mentőmúzeumban		
Központi Irányító Csoport munkája		Szeml.: látogatás a Központi Irányító Csoportnál		
Mentőautók felszereltsége		Szeml.: egy mentőautó megtekintése		
Gyakorlati számonkérés	Segélynyújtási szituációk			
Elméleti számonkérés	Feladatlap és záró kérdőív kitöltése			

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

NAT 2012

EMBER ÉS TERMÉSZET MŰVELTSÉGI TERÜLET

TERMÉSZETISMERET (5–6. ÉVFOLYAM)

6. Az ember megismerése és egészsége

Önfenntartás.

- Alapfokú elsősegélynyújtás.

BIOLÓGIA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

Egészség.

- Az ember megismerése és egészsége.
- Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltás.
- Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek.
- Alapfokú elsősegély nyújtási ismeretek.

FIZIKA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.

- Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

KÉMIA (7–8. évfolyam)

6. Az ember megismerése és egészsége

- Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.
- Veszélyjelek, biztonsági előírások szerepe, értelme, teendők egyes mérgezések esetén.

OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA (5-8. osztály)

- tennivalók vészhelyzetben
- hétköznapi sérülések
- betegségre utaló jelek
- sebek, vérzések, törések
- mentőhívás
- látogatás mentőállomáson

1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban-nevelésben

Az intézmény Házi rendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, üzemlátogatások alkalmával, illetve fokozott figyelemmel a testnevelés, az életvitel és gyakorlati ismeretek, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

Alapszintű elsősegélynyújtásra felkészülés szervezése – tanévenként

Tematika:

- vészhelyzetek felismerése
- helyszínbiztosítás
- általános betegevizsgálat
- vérzéscsillapítás, végtagsérülések felismerése és ellátása
- komplex újraélesztés és félautomata defibrillátor használata
- égési és marási sérülések
- mérgezések
- stroke, infarktus, angina
- görcsrohamok
- egyéb belgyógyászati esetek

2. Elsősegély mobil alkalmazások

Javasoljuk a tanulók mobiltelefonjára ennek letöltését.

http://elsosegely.webbeteg.hu/page/mobil_alkalmazas

3. Elsősegélynyújtást oktató pedagógusok továbbképzése

A továbbképzés célja:

hogy az oktatási intézményekben legyenek olyan pedagógusok, akik az elsősegély-nyújtási és/vagy baleset-megelőzési ismereteket oktatják, a veszélyhelyzeteket felismerik, illetve ellátják. További célok közt szerepel az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése, illetve az, hogy minél több oktatási intézménybe lehetőség legyen a téma akár tanórai, akár szakköri oktatására.

A továbbképzés célcsoportja: bármely pedagógus, tanító, tanár.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

- az ember létfenntartó szerveivel kapcsolatos ismereteket;
- az elsősegélynyújtás alapjait, valamint az elsősegély-oktatás életkori sajátosságait;
- a segélynyújtás és a biztonsági előírások jogi vonatkozásait;

A továbbképzés végére a résztvevők legyenek képesek a:

- baleseti helyzetek felismerésére, azok ellátására, segélyhívásra;
- társszervezetekkel kapcsolat felvételre;
- baleseti szimulációk megrendezésére;
- pedagógiai eszköztárakat bővíteni a megismert lehetőségekkel, valamint ismereteiket önállóan fejleszteni.

A 2013/2014 tanévtől kezdődően tanévenként 1-1 pedagógus elsősegély-nyújtási ismeretek témájú továbbképzése szerepel az intézmény továbbképzési tervében.

Elérendő célkitűzésünk, hogy a biológia szakos tanárokkal együtt 3 elsősegélynyújtást oktató pedagógus legyen intézményünkben.

I. 7. Közösségfejlesztéssel, az iskolaszereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Ti magatok is, mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá.” (1Péter 2,5)

A közösségre vonatkozó fogalmak, ismérvek:

A közösség: az együttműködés legmagasabb rendű formája, nagyfokú öntevékenységet és innovációt feltételez.

A közösség általános ismérvei:

- közös bibliai értékrend
- közös érdek
- közös célok és döntések
- közös erőfeszítések
- jellemző a „mi-tudat”

Közösségfejlesztés: értékteremtő közösségek létrehozása és fejlesztésére irányuló tudatos tevékenység.

Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség.

Az SNI, HH és HHH tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

A közösségi nevelés lényege: a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos, szakszerű kiaknázása, keresztyén értékek erősítése az egyéni fejlődés érdekében.

A közösségi nevelés változatai:

- csoportokban nevelés
- társas kapcsolatok alakítása
- közösségi érzés fejlesztése
- közösségi tevékenységekben való részvétel
- Iskolai közösségfejlesztési programunk kialakítása a fent elsorolt ismérvek figyelembevételével történt.
- Gyülekezeti életbe való bekapcsolódás

„Az Úrnak félelme feje a bölcsességnek.” (Péld 1,7)

Általános alapelvek:

Az iskola a szocializációs folyamat egyik legfontosabb színtere. Tanulóink beilleszkedési, normakövetési tapasztalatai meghatározóak lesznek későbbi életükben. Munkájuk, családi életük, baráti tapasztalataik során szembesülniük kell mások eltérő véleményével és döntéseivel. Alkalmanként el kell fogadniuk a rájuk nézve kedvezőtlen közösségi döntéseket is. Ezért a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatoknak az egész iskolai életet át kell hatniuk.

I. 7. 1. Milyen közösségeket akarunk fejleszteni?

Mindazon iskolai közösségeket (gyermek és felnőtt közösségeket egyaránt), amelyek tevékenységük, munkájuk során hatással vannak egymásra és a tanulók közösségére.

- osztályközösségeket
- az osztályfőnökök közösségét
- az egy osztályban tanító nevelők közösségét
- szakmai munkaközösségeket
- a Kisdiákok Presbitériumát, mint a diákönkormányzat szervezeti formáját
- az iskolában dolgozó munkatársak közösségét (nem pedagógusok)
- indirekt módon a családok, mint közösségek fejlesztését (mint a szocializáció elsődleges szintjét)
- szülői közösségeket az osztályokon belül

Fejlesztendő közösségek	Módszerek, eszközök, eljárások	Célérték: mikor tekintjük fejlettnak a közösségeket?
Osztályközösségek	<ul style="list-style-type: none"> • szociometrikus felmérés készítése a csoportstruktúra megismeréséhez. • a közösségi értékrend kialakítása az iskolai értékrend figyelembe vételével, ami a bibliai értékeket is magában foglalja • a meggyőzés módszerének alkalmazása a normakövetés számonkérésekor • a kooperatív tanulásszervezés módszerének alkalmazása az oktatás során • a drámapedagógia eszközeinek alkalmazása • csoportösszetartást, csoporttudatot segítő tevékenységek alkalmazása: projekt, témahét • az önkormányzás, a felelősi rendszer kialakítása és működtetése • tanórán kívüli értékteremtő tevékenységek szervezése (klubdélután, osztálykirándulás, kulturális programok, hulladékgyűjtés, hagyományápolás, műsorok) • egyéni elbeszélgetés a tanulókkal • megerősítés (dicséret, jutalmazás) • napkezdő áhítat • a pedagógus példamutató életmód gyakorlásával mintát jelent a gyermek számára 	<ul style="list-style-type: none"> • ha a közösség érzékenyen visszahat a többiek gondjaira • ha a közösen elfogadott normákat betartják és másokkal is, betartatják • ha a benne lévő egyének érdeklődnek a többiek iránt • ha jó a kommunikáció az egyének között • ha tagjainak biztosítja az esélyegyenlőséget • ha elfogadja a másságot (fizikai, szellemi, szociális, vallási, etnikai, egészségügyi tekintetben) • ha elutasítja az agressziót • ha működik az építő egymásrautaltság, az egyéni felelősség, az egyenlő részvétel a közös munka során
Osztályfőnökök közössége	<ul style="list-style-type: none"> • az osztályfőnöki éves munkaterv megfogalmazása és elfogadása. Közreműködés a feladatok megvalósításában 	<ul style="list-style-type: none"> • ha az osztályban tanító kollégák rendszeres segítséget, támogatást kapnak az osztályfőnököktől a felmerülő problémák megoldásában

	<ul style="list-style-type: none"> • a negyedéves ülésekre való felkészülés: a problémák jelzése, megoldási javaslatok készítése • az osztályban tanító pedagógusok nevelési tevékenységének koordinálása • a tanulók tanórán kívüli tevékenységeinek, közösségi programjainak szervezése • személyiségfejlesztő módszerek elsajátítása • hospitálás • önképzés • továbbképzések szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> • ha a konfliktuskezelés jól megoldott • ha megvalósul a tapasztalatcsere az osztályfőnökök között (esetmegbeszélések) • ha megvalósul az információátadás az alsó és felső tagozat osztályfőnökei között
Az egy osztályban tanító pedagógusok közössége	<ul style="list-style-type: none"> • információcsere • azonos és következetes bánásmód az osztályon belül • osztályszintű problémák megoldásának közös kidolgozása, a megoldásban való következetes és egységes eljárások betartása. (magatartás, tanuláshoz való hozzáállás) • hospitálás egymás óráin 	<ul style="list-style-type: none"> • ha a közösen elfogadott szabályokat minden nevelő következetesen betartatja, és számon kéri annak elmaradását • ha mindenki őszintén beszél a felmerült problémáiról
Szakmai munkaközösségek	<ul style="list-style-type: none"> • tanórai és tanórán kívüli oktatási-nevelési feladatok meghatározása, rögzítése az éves munkatervekben (szakkörök, képességfejlesztők szervezése, felkészítés tanulmányi versenyekre, kiállítás, múzeumlátogatás) • személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások tartása tanulóknak (önismereti kör) • belső továbbképzések, szakmai napok - egymástól való tanulás • módszertani kosár, ötletbörze 	<ul style="list-style-type: none"> • ha minden szaktanár felelősséget vállal a közösségfejlesztésben: a maga szakterületén hozzájárul az osztályfőnöki munka kiteljesítéséhez • ha a munkaközösségek tagjai egyéni, a nevelő-oktató munkához kapcsolódó innovációikat egymás rendelkezésére bocsátják (módszertani kosárba helyezik)

<p>Az iskolában dolgozó (nem pedagógus) munkatársak közössége</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a közösségi nevelés különböző színterein segítik a pedagógusok munkáját: <i>takarítók, karbantartó:</i> környezetünk rendje, tisztasága, megóvása <i>gazdasági dolgozók:</i> „ügyintézkések” gyakoroltatása: befizetések, bejelentések, osztályban felmerülő ügyek továbbítása <i>rendszergazda-technikus:</i> biztosítja az intézmény info-kommunikációs eszközeinek folyamatos, rendeltetésszerű működését 	<ul style="list-style-type: none"> • ha a tanulók ugyanúgy elfogadják és teljesítik kéréseiket • ha tudatosul mindenkiben, hogy az iskolában minden felnőtt nevelő szerepet is teljesít egyben. (kommunikáció, beszédstílus, példamutatás, segítségnyújtás, egymás iránti tisztelet)
<p>Osztályok szülői közösségei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hétvégi programok szervezése • szülői megbeszélések 	<ul style="list-style-type: none"> • erősödik a szülő-szülő, pedagógus-szülő kapcsolat • tudnak együtt dolgozni a gyermekek érdekében • kialakul a feladatmegosztás, egyének szerepvállalása erősödik (bevonás mértéke nő) • segítik az iskolai projekt és témahét megvalósulását
<p>A családok közössége</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a családi háttér meghatározó a gyermek számára nemcsak a tanulmányi munkában, de a közösségi szerepek kialakításában is • a családi kapcsolatok mintául szolgálnak: kommunikáció, egymás segítése, együttműködés, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás, érdekérvényesítés módjai • fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt órák, közös programok, amelyekre meghívjuk a szülőket, 	<ul style="list-style-type: none"> • ha sikerül példaadással, szakmai és lelki segítséggel a családok életét is jótékonyan befolyásolni • ha erősödik a szülő-gyermek, szülő-pedagógus kapcsolat • ha kimutathatóan több család vesz részt az iskolai rendezvényeken, gyülekezeti alkalmakon

	<p>családokat, pszichológiai és nevelési jellegű előadások, keresztyéni együttlétek, Vasárnapi Iskolai Szövetség</p> <p><i>„Hallgasd, fiam, a te atyádnak erkölcsi tanítását, és a te anyádnak oktatását el ne hagyd.” (Péld 1,8)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• a fenti programokon a következő nevelési elveket tanácsoljuk: krisztusi értékek elfogadása és gyakorlása, együttműködés, egymás segítése a családon belül, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás, érdekérvényesítés	
--	--	--

I. 7. 2. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra

- Az iskolánk nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és differenciálását.
- A motiválás célja, hogy tanulóinkba felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakhoz nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
- Az első évfolyamon a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulókat kiszűrjük és velük kiemelten foglalkozunk.
- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnybe részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél, a tanulók önálló csoportos munkájára támaszkodnak.

I. 7. 3. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

*„Minden te útaidban megismered őt, akkor ő igazgatja a te útaidat.”
(Péld. 3,6)*

Tanórán kívüli lehetőségek

Rendszeres	Esetenkénti
<ul style="list-style-type: none">• napközis foglalkozások• tanulószoba• korrepetálás a napköziben és a tanulószobán• szakkörök• sportkörök• képességfejlesztő foglalkozások (tantárgyi és egyéb)	<ul style="list-style-type: none">• háziversenyek• sportbajnokságok• tanulmányi kirándulások• erdei iskolák• séták a városban• túrázás• kulturális intézmények látogatása• rendezvények

<ul style="list-style-type: none"> • tehetséggondozó program • önismereti kör • könyvtári foglalkozások • felzárkóztató foglalkozások • egyéni korrepetálás • művészeti jellegű foglalkozások (képzőművészet, zene) 	<ul style="list-style-type: none"> • fakultatív tantárgyi kirándulások • vetélkedők • táncház • iskolai szintű projekt megvalósítása • témahét
---	---

Az iskola – a tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei, valamint az intézmény lehetőségeinek figyelembe vételével tanórán kívüli egyéb foglalkozásokat szervez. A foglalkozások helyét és időtartamát az igazgató és helyettesei rögzítik a tanórán kívüli órarendben, terembeosztással együtt. A foglalkozásokról naplót kell vezetni.

- ***A tehetséggondozás keretében szolgáló csoportokat a magasabb szintű képzés igényével a munkaközösség-vezetők és az igazgató egyeztetése után lehet meghirdetni. Ezek vezetőit az igazgató bizza meg. A foglalkozások időpontjáról és a látogatottságról naplót kell vezetni.***
- ***Az iskola ünnepi műsorainak, megemlékezéseinek terveit az éves munkaterv tartalmazza a műsor elkészítéséért felelős pedagógus megnevezésével. Az ünnepségeken az iskola tanulói a házirend, az SzMSz és a szóbeli utasításoknak megfelelő öltözékben és rendben kötelesek megjelenni.***
- ***A felzárkóztatások, korrepetálások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A korrepetálást az igazgató által megbízott pedagógus tartja.***
- ***Az iskola énekkara sajátos diákkörként működik, vezetője az igazgató által megbízott kórusvezető tanár. Elsősorban az egyén közös éneklésének igényét hivatott kielégíteni, de az iskolai, egyházi, kistérségi és városi kulturális rendezvények színesítését is szolgálja. A kóruspróbák, meghatározott időben – a rendkívüli eseteket leszámítva, heti egy alkalommal tarthatók. Ez időben egyéb foglalkozások csak az igazgató vagy helyettesének külön engedélyével szervezhetők.***
- ***A diákszínpad (dráma szakkör) az iskola tanulói és szülői körében jelentkező széleskörű igényeket elégít ki működésével. Feladata tehetséges diákjaink számára kibontakozási lehetőség biztosítása, produkciók készítése iskolai, egyházi és városi kulturális rendezvényekre.***
- ***Egész napos foglalkozások, napközis ellátások***
- ***Az iskola az oktatási törvénynek megfelelően a szülők igényeinek és elvárásainak alapján szervezi az egész napos oktatást, vagy délelőtti oktatást és a délutáni napközis foglalkozásokat 1-8 osztályokban. Ennek célja a gyermekek tanítási***

órára való felkészítése iskolai keretben, illetve a szabadidő tartalmas eltöltése a napközis foglalkozásokon.

- Össze kell hangolni az egyes csoportok foglalkozási rendjét és annak tartalmát
- Alternatív szabadidős programokat készítünk
- Egyéni tanulási és fejlesztőprogramokat dolgozunk ki
- Különböző módszerek kidolgozása a problémás gyermekekkel való foglalkozásra
- Segíteni az iskola és a család kapcsolatának elmélyítését, speciális szülői értekezletek szervezése
- A napközi otthonos foglalkozások legfőbb feladata, hogy megtanítsa a gyermekeket tanulni.

- ***Diákétkeztetés***

- Tanulóinknak a szülők igénye szerint napi háromszori étkeztést, illetve ebédet biztosít az intézmény. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat az iskolában kell befizetni.

- ***Iskolai sportkör feladatai***

- Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

- ***Szakkörök***

- A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan személy is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- A szakkörök részletes leírását a tehetséggondozás témakör részletesen tartalmazza.

- ***Versenyek, vetélkedők, bemutatók***

- A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb..) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

I. 7. 4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Az intézmény térítésmentesen biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit. Az intézményi költségvetés biztosítja a diákönkormányzat működéséhez azokat a költségeket, amelyek a költségvetési törvény alapján megilletik (felnőtt segítők pótléka).

- A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkája az 1-8 osztályokban választott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola által megbízott nevelők segítik.
- a diákpresbiterek feladatuknak megfelelően szervezik a tanulók tanítási órán kívüli közösségi életét, programjait, tanulói érdekképviselőt
- ha a diákpresbiteres rendszeres (havi legalább egy) programot nyújtanak a szabadidő hasznos eltöltéséhez
- ha a diákpresbitériumon keresztül a gyerekek önmaguk is tevékenyen részt vesznek saját közösségeik alakításában
- ha a diákpresbitérium törvény adta lehetőségei figyelembe vételével képviseli a tanulók érdekeit

A diákönkormányzat működésének részletes leírását az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza, az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje a I.10. fejezetben olvasható.

I. 7. 5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Ezek látogatása diákigazolványhoz kötött. Iskolánk könyvtára, mint minden könyvtár az tájékoztató és esélyegyenlőség megvalósulásának színtere. A tudásalapú társadalom megalapozásának egyik alapintézményeként legfontosabb feladata az, hogy biztosítsa a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést az okmányokhoz, információkhoz. Minden – a tanulmányaikkal, hit-életükkel összefüggő – információ- és dokumentumigények kielégítése, és a nevelők számára is biztosítja az iskolai munka elvégzéséhez szükséges információkat és dokumentumokat.

Szabadidő-szervezés

Tevékenységének tartalma és legfőbb jellemzői

- Az iskola pedagógiai programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése.
- Ünnepek, iskolai rendezvények szervezése
- Programajánlás, ismertetés, szervezés: színházi, bábszínházi és filmszínházi előadások, kiállítások, játszóházi programok, fesztiválok.
- Tanulmányi kirándulások előkészítése, szervezése
- Fakultatív jellegű (kis létszámú, speciális érdeklődésnek és igényeknek megfelelő) tanulmányi utak szervezése.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok tájékoztatása kiemelkedő jelentőségű kulturális eseményekről, egyéb megszervezhető szabadidős tevékenységekről
- Az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások, rendezvények előkészítése, szervezése.
- Az egészséges életmóddal és a szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatos tevékenységek szervezése.
- Az iskola által szervezett pályaorientációs feladatokban való részvétel.
- Együttműködés a Lavotta János Művészeti Iskola igazgatójával, tanáraival, egymás munkájának kölcsönös segítése.
- Tájékoztatás a tanulók részére szervezett bibliai és egyéb szaktáborokról. Jelentkezések összegyűjtése, továbbítása.
- A tanulók számára kiírt pályázatok ismertetése, igény szerint segítség pályamunkák elkészítésében, továbbításában.
- A partneriskolákkal való együttműködés segítése.
- Környezetvédelmi programok szervezésének segítése.
- Tantestületi kirándulások előkészítése, szervezése
- A Szülői Szervezet munkájának segítése.

Iskolai könyvtár

- A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb..) a tanulók tanári felügyelet mellett – egyénileg is használhatják.

A könyvtár küldetését folyamatosan bővülő, megújuló állományával, a felhasználói igényeknek megfelelő szolgáltatásokkal, technikai felszereltségével, a könyvtáros szakmai felkészültségével valósítja meg.

Kiemelt területek, humán célcsoportok:

- Az oktatás különböző évfolyamain álló tanulók és tanító pedagógusok.
- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása.
- Hit- és erkölcsi normák elsajátításához szükséges dokumentumok.
- Az oktató-nevelő munka segédanyagai, alapidokumentumai.
- Az információszerzés hagyományos és új módszereinek elsajátíttatása.
- A szabadidő hasznos eltöltésének megalapozása.
- A város, a megye, az ország természeti értékeinek, kulturális és történelmi, néprajzi hagyományainak bemutatása.
- A tudományok, a művészetek az állampolgári ismeretek, az európai uniós ismeretek alapjainak dokumentumai.
- Olvasóvá és könyvtárhasználóvá nevelés.

Tevékenységek:

➤ ***Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás***

Egy-egy tantárgy néhány témájának a feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha ez költségekkel is jár - önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

➤ **Mozi látogatás** keretében a tanulók évente legalább két filmet tekinthetnek meg iskolai keretben. Lehetőség szerint olyan filmeket kell választani, amelyek a tanulók kulturális, történelmi vagy művészeti ismereteit bővítik, és alkalmasak arra, hogy szakórákon, vagy az osztályfőnöki órán közösen megbeszélve tanulságokkal szolgáljanak számukra. Felelőse a közönségszervező, akit az igazgató bíz meg.

➤ A zenei kultúra fejlesztése érdekében minden tanuló legalább egy alkalommal a tanítási időben egy órás időtartamú **hangverseny-látogatást** szervezünk. Minden osztályt egy-egy szaktanár, illetve az osztályfőnök elkísér a hangversenyre.

➤ **Erdei iskola**

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük a pályázati lehetőségek kihasználása mellett.

- **A tanulmányi kirándulás** az iskolai élet, a közösségek kialakításának és fejlődésének szerves, pótolhatatlan része. Ezért az iskola mindent megtesz a kirándulások igényes és egyben olcsó megszervezése és problémamentes lebonyolítása érdekében. A tanulmányi kirándulások szervezésének és lebonyolításának kérdéseit igazgatói utasításban kell szabályozni. A tanulmányi kirándulásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A kirándulás csak akkor szervezhető meg, ha az osztály tanulóinak legalább 75%-a részt vesz rajta.

Az iskolai hagyományok rendszere

A közösség által megfogalmazott értékek és eszmék megbecsülését a hagyományok közvetítik. Ápolásuk állandóságot és folytonosságot teremt az iskola életében. Hagyományaink az eltelt évek alatt alakultak ki, és azokat az erőfeszítéseinket tükrözik, hogy egyéni arculatot adjunk ezzel a mindennapok tevékenységeinek.

Ide soroljuk:

- szimbólumainkat
- hagyományosan kialakult kapcsolattartási formáinkat,
- rendezvényeinket, egyházi és állami ünnepeinket,
- belső kommunikációs formáinkat
- áhítatainkat, hétkezdő istentiszteleteinket

Hagyományőrző tevékenységek

- Az iskola évkönyvet vezet, amelyben a tanév jelentős eseményeit rögzítjük az iskolával jogviszonyban álló pedagógusok és tanulók felsorolásán kívül.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:
 - Karácsonykor
 - Gyermeknapon
 - Iskolaszintű versenyek és szórakoztató rendezvénye az alábbiak:
 - Farsang
 - Házi sportversenyek / téli, nyári /
 - Házi tanulmányi versenyek
 - Házi irodalmi vetélkedők
 - Az iskola eddigi hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírvének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége
 - A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat, valamint a felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervben határozza meg.
- A hagyományápolás a külsőségekben is megnyilvánul: ünnepi viselet a fehér felső és fekete alsó, valamint az iskolásál, illetve az iskolai nyakkendő

Szimbólumaink

Iskolánk jelmondata

„A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.”

(2 Timóteus 1,14)

Iskolazászló: Az iskola zászlójának egyik oldalán iskolánk emblémája, az úrvacsorai kehely, alatta az iskola neve: Petőfi Sándor Református Általános Iskola felirat. A zászló másik oldalán a Tiszáninnyi Református Egyházkerület címere látható, alatta a SOLI DEO GLORIA felirat.

Iskolai zászlón színe fehér, anyaga selyem, körben arany rojttal díszítve.

Iskolai emblémánk: Kehely

Iskolai egyenruhánk és nyakkendőnk: sötét nadrág/szoknya, fehér ing/blúz, iskolai emblémával ellátott nyakkendő

8 éven át, tartó kitűnő tanulmányi eredményért járó serleg és díszoklevél,

Rendezvényeink, ünnepeink

Iskolanapok rendezvénysorozat:

- megnyitó, kultúra napja, csendes nap, a hitéletünkhöz kapcsolódó alkalmak, a gyermekprogramok napja, verseny-győzteseink és szüleik, valamint a felkészítő pedagógusok fogadása, jutalmazása, sportnap

Iskolai rendezvények:

- tanévnyitó ünnepi istentisztelet,
- tanévzáró ünnepi istentisztelet
- karácsonyi szeretetvendégség
- farsang
- ballagás
- pedagógusnap

Nemzeti ünnepeink: másorral emlékezünk:

- 1956. október 23.
- 1848. március 15.

Egyházi ünnepeink:

- Reformáció ünnepe
- Advent
- Karácsony
- Ökumenikus hét
- Húsvét
- Áldozócsüdtörtök
- Pünkösöd

A magyar történelemmel és kultúrával kapcsolatos rendezvények:

- október 6. az Aradi Vértanúk Napja
- január 21. a Magyar Kultúra Napja
- február 26. a Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak napja
- április 11. a Költészet Napja
- április 16. a Holokauszt áldozatainak napja
- június 4. a Nemzeti Összetartozás Napja

A családdal kapcsolatos rendezvények:

- szeptember hónapban szülői találkozó az Ige tükrében
- május első vasárnapja: anyák napja
- május utolsó vasárnapja: gyermeknap
- június hónapban szülői találkozó az Ige tükrében

Világnapok, és egyéb megemlékezések rövid műsorral, vetélkedőkkel, különféle akciókkal, kiállításokkal:

- október 1. Zenei Világnap
- október 4. Állatok Világnapja
- március 22. Víz Világnapja
- április 22. Föld Napja
- május: Madarak, fák napja
- június 5. Környezetvédelmi Világnap

I. 7. 6. A közösségfejlesztés speciális feladatai egy keresztyén iskolában

A tanulók megmaradása és beépülése a saját (küldő) gyülekezetük életébe

Ennek megvalósulási formái:

- a gyülekezethez tartozás fontosságának hangsúlyozása, megélése
- gyülekezetlátogatás figyelemmel kísérése
- részvételre bátorítás a gyülekezeti alkalmakon (vasárnapi istentisztelet, ünnepi alkalmak)
- ifjúsági csoportokba tagolódásra bátorítás (lelkészi vagy tanári vezetéssel a korosztályuknak megfelelő kérdésekről, problémákról való beszélgetések biblikus szempontból, éneklés, stb.)

Az osztály és gyülekezet kapcsolatának erősítése

Ennek megvalósulási formái:

- gyülekezetlátogatás
- szeretethíd a gyülekezetben
- iskolai alkalmakra a gyülekezetek képviselőinek meghívása,
- „osztálykirándulás” a gyülekezetbe
- közös nyári program, szolgálat megszervezése

Az iskolai tanulói közösség beépülése az országos református ifjúsági mozgalmakba

- részvétel a keresztyén ifjúsági találkozók, alkalmakon, konferenciákon, versenyeken

- ifjúsági szervezetek meghívása iskolai alkalmakra
- nyári táborok szervezése a református egyház különböző alkalmaira

Az iskola keresztyén hagyományainak ápolása

- csendesnapok szervezése Karácsonyi és Húsvéti szünetek előtt, egyházi egyéb ünnepek megtartása iskolai keretek között (Áldozócsütörtök, Reformáció)
- előadók, református egyházhoz tartozó szolgálatok képviselőinek meghívása, akik keresztyén szellemiségükkel hozzájárulnak a közösség fejlesztéséhez

I. 8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

I. 8. 1. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Tevékeny gyülekezeti tagsággal és szilárd hitbeli meggyőződéssel mutasson példát a rábízott tanulóknak.
- Alakítson ki szereteten, egymás megbecsülésén, kölcsönös segítesen alapuló, jól működő osztályközösséget.
- Ismerje meg alaposan tanítványait.
- Az intézmény pedagógiai alapelvei szerint nevelje osztályának tanulóit – a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.
- Működjön együtt az osztály diák-önkormányzati vezetőségével (diákpresbiterekkel).
- Összehangolja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogassa óráikat.
- Tartson fenn jó kapcsolatot az osztály szülői szervezetével.
- Kísérje figyelemmel a tanulók előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Fordítson különös gondot a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősítse a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatait terjessze a nevelőtestület elé.
- Tartson szülői értekezletet, fogadóórát, szükség esetén látogassa meg a családokat, a tájékoztató füzet útján rendszeresen tájékoztassa a szülőket a tanulók magatartásáról, szorgalmáról.
- Lássá el az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat (az osztálynapló pontos vezetését, adatszolgáltatást, a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt).
- Gondoskodjon osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról, felügyelje a tanulókat.
- Szervezze és bonyolítsa le az osztálykirándulásokat.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztassa a pedagógiai feladatokról, azok megoldására mozgósítson, működjön közre a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben tegyen javaslatot a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Vegyen részt a nevelési munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével segítse elő a közösség tevékenységének eredményességét.
- Nevelő-oktató munkájához készítsen tanmenetet, amelyben megtervezi az osztály szabadidős programját is.
- Vegye ki részét az osztály projektmunkáiban, felelősséggel irányítsa osztályát.
- Az egész napos – iskola-napközi – oktatási formában a két tanító közül az egyik osztályfőnöki feladatokat lát el, a másik napközis csoportvezető.

- Az ideális tanár-diák viszony kialakítása minden pedagógus feladata, hiszen ez elengedhetetlen feltétele a színvonalas, keresztyén hiten, kölcsönös tiszteleten alapuló oktató-nevelő munkának.

Titoktartási kötelezettség

A pedagógust és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha a tanuló illetve a tanuló szülője erre írásban felmentést adott. A tanuló írásbeli hozzájárulása nélkül sem minősül a titoktartási kötelezettség megszegésének a cselekvőképtelen kiskorú szülőjének tájékoztatása, ha az a valódi tény, adat, tájékoztatás átadása nélkül, és azt követően történik, hogy a pedagógus, illetve a nevelő-oktató munkát segítő alkalmazott meggyőződött arról, hogy a tanulót nem hozza hátrányos helyzetbe. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestületi értekezletekre, a nevelőtestület tagjainak egymás közötti, a tanuló érdekében végzett megbeszélésre, illetve azokra az adatokra, amelyek e törvény lapján kezelhetők és továbbíthatók.

Önkéntes adatszolgáltatás

Önkéntes adatszolgáltatás esetén a tanulót és a szülőt tájékoztatni kell, hogy a részvétel nem kötelező, s a kiskorú tanulónak az önkéntes adatszolgáltatásba való bevonásához be kell szerezni a szülő engedélyét.

I. 9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

I. 9. 1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

„Mint a nyilak a hősnek kezében, olyanok a serdülő fiak. Boldog ember, aki ilyenekkel tölti meg tegzét...” (Zsolt. 127,4-5)

Célja:

A személyiség sokoldalú, következetes fejlesztése, figyelembe véve az egyes életkorok sajátosságait, teljesítőkéességét. A tehetség felismeréséhez a következő személyiségjellemzőt kell figyelembe venni:

- Átlagon felüli értelmi képesség
- Kreativitás

Tehetséges gyermekek azok, akik kiváló képességeik révén kiemelkedő teljesítményt produkálnak. Kiemelkedő teljesítményre azok képesek, akik a következő területek bármelyikén kinyilvánított, vagy potenciális képességgel rendelkeznek:

- általános, a bibliai intelmeket figyelembe vevő intellektuális képesség
- specifikus tantárgyi képesség
- kreatív és produktív gondolkodás
- vezetési képesség, irányítási adottságok alapjai
- vizuális vagy előadó-művészet
- pszicho- motorikus képességek

A tehetség felismerése

- A tevékenység első és egyben nagyon fontos fázisa, hogy a pedagógusok minél előbb felismerjék a tehetségeket. Ehhez ismerni kell azokat a tulajdonságokat, amelyek erre utalnak. (testi, fizikai, értelmi, logikai, intellektuális, emocionális) Fontos tehát, hogy a pedagógusok ezen a területen is megfelelő pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezzenek. A felismerést tetteknek kell követni, amely során a szülők aktív bevonásával –állandó tájékoztatásuk mellett – velük egyeztetve kell a kibontakoztatás környezeti feltételeit és lehetőségeit megteremteni.

A tehetséggondozás feltétele

- Legyenek átvehető, adaptálható tehetséggondozó programok (országos, megyei szinten)
- Az iskola számára a fenntartó biztosítson megfelelő pénzügyi keretet a szakkörök, fakultációk, tehetséggondozó foglalkoztatások működtetéséhez
- A tehetségnevelési programban résztvevő pedagógusok továbbképzése
- A szülőkkel való együttműködés a tehetség kibontakoztatásában
- A pedagógusok aktív részvétele a kitűzött célok és feladatok megvalósításában

A képességek fejlesztésekor figyelembe kell venni a következőket

- a legkorábbi életévekben lehet és kell megkezdeni
- nem csupán a tanítás-tanulás zárt keretei között mehet végbe
- nem szabad statikusan felfogni
- sokoldalú gyakorlati tevékenységet igényelnek

- s képességek csak a nekik megfelelő tevékenységek gyakorlásával alakulhatnak ki és fejlődhetnek

A képességek kibontakoztatásának folyamata

- az érdeklődés felkeltése
- az érdeklődés irányítása
- az érdeklődés elmélyítése
- optimális motivációs szint kialakítása
- egyéni adottságok felmérése

A képességfejlesztés pedagógiai feltételei

- tanterv, tananyag kiválasztása
- megfelelő tankönyvek, tanítási segédletek kiválasztása
- a pedagógus személyisége, alkalmassága és keresztyén szemlélete technikai, anyagi háttér biztosítása

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulás- szervezési eljárások alkalmazása

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

- Az iskola legfontosabb feladata a tanulók képességeinek hatékony fejlesztése.
- A tehetségfejlesztés legfontosabb színtere az iskola, az ott folyó tehetségfejlesztő programok. Az iskolában folyó munka színvonala határozza meg a tehetségfejlesztés hatékonyságát. A siker azon múlik, hogy kialakítjuk- e azokat a programokat, szervezeti formákat, amelyek keretében fel tudjuk ismerni és tudatosan irányítani a gyermekeinkben rejlő értékek kibontakozását. Szilárd alapokat teremtve nyitottá, fogékonyra tudjuk-e tenni az értékek befogadására és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában.
- A tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket a szemléletesség, a cselekedtetés, az egyéni bánásmód, az önálló munkáltatás és a differenciáltság hasza át.

A tehetséggondozás iskolai színterei

- Az iskola és a nevelők feladata, hogy minden gyermekből a képességéhez mérten a legtöbbet hozza ki.
- Házi versenyek, szaktárgyi vetélkedők
- Egyéni képességfejlesztő programok
- Tagozatos oktatás

- Művészeti oktatás
- Rendszeres pályázatás

Önképzés lehetősége:

- az iskolai könyvtár használata
- számítógépek használata, Internet hozzáférés
- számítógépes programmal való tanulás

A tehetséges tanulók fejlődése érdekében évente szervezünk az érdeklődési körüknek megfelelő szakköröket. Az itt folyó munka eredménye a tanulmányi versenyeken való jó szereplésben és az eredményes középiskolai továbbtanulásban mérhető le.

Szakkörök

- matematika
- informatika
- magyar nyelv és irodalom
- ének
- idegen nyelv /angol, német, orosz, francia /
- környezetvédelem
- labdarúgás
- művészeti oktatások

Tevékenységek

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók
- Nyári tehetséggondozó táborok
- Egyéni konzultációk
- Folyamatos részvétel a tehetséggondozó programban

Tehetséggondozó munkánk során arra törekszünk

- tanulóink ne legyenek a kötelező tantervi követelmények közé szorítva
- minden tanulót egyszeri és megismételhetetlen egyénnek tekintünk
- a tartalmat, a folyamatot, a produktumot és a tanulási környezetet a tanuló előzetesen felmért erős és gyenge oldalainak függvényében a tanulóhoz igazítjuk
- a tehetségesek sajátos tanulási módjaihoz igazodó oktatási stratégiákat alkalmazunk

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Minden tanuló saját, egyénre szabott fejlesztésben részesüljön	Az iskola minden tanulónak biztosít választási lehetőséget a neki legjobban megfelelő fejlesztéshez (tevékenységi formák, módszerek sokfélesége, differenciált versenyeztetés)	A tanulóknak olyan képességek, készségek kialakítása szükséges, amely segíti a kreatív, önálló tanulást.	Speciális képzések: tagozatos csoportok, tanórai differenciálás. Diagnosztikus fejlődésvizsgálat (mérőlapok: 1-3. osztály) DIFFER-mérés. Képesség szerinti csoportbontás. Képesség-kibontakoztató foglalkozások. Differenciált házi feladatok.
A tanulók reális önismeret birtokában önmaguk is tevékenyen részt vesznek képességeik fejlesztésében	Kitartó erőfeszítés a tanulásban: önfejlesztés, kötelességtudat, igényesség kialakítása.	Sokoldalú, széles metodikai tudással rendelkező pedagógusok alkalmazása a képességfejlesztésben. Korszerű technikák, eszközök használatának megtanítása, használatuk az ismeretszerzésben. Az informatika adta lehetőségek kihasználása.	Tanórai és tanítási órán kívüli lehetőségek nyújtása. Egyéni feladatok, beszámolók, kutatási feladatok végzése könyvtárban, Interneten. Multimédiás anyagok megismerése IKT eszközök alkalmazása az ismeretszerzés és a beszámolás során.
A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget adunk tehetségük kibontakoztatására	A tehetség kibontakoztatása érdekében a tanulóknak az önbizalom, a megmérettetés igényének, bátorságának és versenyszellemének kialakítása.	A tehetség korai felismerése és azonosítása. A tehetség kibontakoztatásához szükséges személyiségfejlesztés.	Tehetségfejlesztő szakkörök szervezése. Pályázatokon való részvétel. Városi szintű tehetséggondozó programok, táborok. Projekt módszerrel egy-egy téma feldolgozása. Mentorok alkalmazása. Magasabb szintű versenyekre való egyéni és csapatfelkészítés. Levelezős versenyek, előkészítők, sport.

I. 9. 2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulóink többségének családi élete megfelelő, a szülők lehetőségeikhez képest biztosítják az elfogadható színvonalú családi életet. Keresztyéni szeretettel fogadjuk őket, foglalkozunk velük. Nehezebb az elváltan, egyedül élő szülők helyzete, akik mindennapos megélhetési gondjaik közepette sok esetben nem képesek gyermekükre kellően odafigyelni. A kedvezőtlen körülmények, a munkanélküliség, a család működési zavarai, a gyermek beilleszkedési zavarai és alkalmankénti deviáns magatartása együttesen eredményezik, hogy tanulóink egy része nem tud az iskolai munkában képességeinek megfelelően teljesíteni, ezért velük kiemelten kell foglalkozni, segíteni őket.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók esetében az okok feltárása a legfontosabb feladatunk. Az **okok** a következők lehetnek:

- segítő szülői háttér részbeni vagy teljes hiánya
- alapképességeik hátrányának felhalmozódása
- tanulási és magatartási zavarok együttes jelentkezése
- FI-MO-TA tünetcsoport (figyelemzavar, motorikus nyugtalanság, tanulászavar), amely egyre több gyereket érint

A kudarc okainak feltárása

- ismeret és/vagy képességbeli hiány
- feladatnak megfelelő magatartás hiánya /figyelmetlenség, gátlások /
- idegrendszeri, biológiai egészségkárosodás, érzékszervi és beszéd fogyatékoság
- más fogyatékoságok
- családi vagy iskolai eredetű hátrányok húzódnak meg.

A testi, érzékszervi, beszéd vagy más **fogyatékos gyermeknek joga**, hogy különleges gondozás keretében, állapotának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy fogyatékoságát megállapították.

Első és legfontosabb feladat, hogy már a beszoktatási időszakban a fogyatékoságát kiszűrjük. Ebben segítségünkre van a Tiszánineni Református Egyházkerület Pedagógiai Szakszolgálat és a Tanulási képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

Az iskolai kudarcokért az iskolai nevelés és oktatás jelentős mértékben felelős lehet. Negatív hatás előfordulhat az egyes tanulók fejlődésére a túlzott iskolai követeléseknek, a túlfáradásnak. A gyengébb tanulók az eredménytelenség láttán elvesztik önbizalmukat, önbecsülésüket, és gyakran más téren, sokszor csínytevésben, közösség vagy pedagógus ellenes magatartásban igyekszik kitűnni, vagy teljesen magukba zárkóznak, gátlásossá válnak. Hasonlóképpen negatív hatású lehet az oktatás a túl intelligens tanulók számára, ha nem kíván tőlük kellő szellemi erőfeszítést.

Negatív hatású lehet az alkalmazott módszer is. Az ösztönzés, dicséret segíti a tanulás eredményességét. A kudarchelyzetben lévőknel a negatív motivációs hátrány állandóan nő.

A kudarcától tartó tanulóknál nincs meg a megfelelő készség, sőt pszichés gát nehezíti a tanulást. Az előbbi a tudásvágyra épülő érdekes, vonzó aktivizáló oktatási módszerekkel érhetjük el.

Természetesen a családi körülmények mindig domináló szerepet játszanak. Az iskolás időszakban rendkívül fontos a szülők és a gyermekek közti érzelmi kapcsolat. A személyiségzavarok és a személyiségi nehézségek jelentős része még itt is érzelmi eredetű. A tanuló kiegyensúlyozatlan érzelmi élete, magányossága, érzelmi sérülése okozza igen gyakran a személyiségzavart és a problematikus nevelési helyzetet.

Bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatásának segítése iskolánk minden pedagógusának feladata. Már az első osztálytól tudatosan az önálló tanulásra kell szoktatnunk a gyerekeket. A tanulási időt fokozatosan növeljük, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, egyéni képességeket.

Minden tanítási órán figyelembe kell venni ezen tanulók eltérő képességeit, így hatékony fejlesztésükhöz osztálykeretben hozzátartozik a differenciálás, ahol egyéni képességeikhez megfelelő feladatot kapnak.

Az iskolaotthonos oktatási forma lehetőséget teremt a napközis foglalkozások keretében a speciális fejlesztésre.

A tanulási nehézséggel küzdő gyermek általában személy-függőek, ezért nagyobb pedagógiai tapintattal kell hozzájuk fordulni.

Ki kell alakítani tanulóinkban a rendszeres tanulás igényét, rá kell szoktatni őket a hangos tanulásra. Ebben alapvető szerep jut a napközis nevelőnek.

Beszélgetéssel, beszéltetéssel fejleszteni kell szókincsüket, ki kell javítani, ki kell javíttatni minden pongyolaságot. Vázlattal, kiemeléssel el kell érni, hogy képesek legyenek a lényeg megláttatására. A tanulási kudarcra küszködő gyermeket több alkalommal ösztönözzük, dicsérjük.

Első osztályban szűrjük ki a beszédzavarral, beszédhibával küszködő tanulókat, igényeljük logopédus, fejlesztőpedagógus segítségét.

Ennek megfelelően az iskola felvállalja

- a tehetséggondozást
- a felzárkóztatást
- a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását
- a tanulási nehézségekkel, részképesség-zavarokkal küzdő gyerekekkel való foglalkozást
- hit-életbeli, szellemi és magatartásbeli fejlesztést
- együttműködést a területileg illetékes
 - Pedagógiai Szakszolgálattal
 - Gyermekjóléti Szolgálattal
 - Családsegítő Szolgálattal
 - Polgármesteri Hivatallal
 - Gyermekorvossal és védőnővel
 - Egyházunkkal: iskolalelkészünkkel és gyülekezeti lelkészeinkkel

- Egyéb társadalmi szervezetekkel

Tanulási nehézségek, tanulással kapcsolatos problémák, jellemző vonások

- Alapkészségek hátrányának halmozódása.
- Segítő szülői háttér részbeni vagy teljes hiánya.
- Az otthon sok esetben csak éjjeli szállást jelent.
- Tanulási és magatartási zavarok együttes jelentkezése.
- Pályaorientációhoz szükséges alapok hiánya.
- Támogatott (tanulási) programokról való önkényes távolmaradás.
- Egyfajta „csellengő” életvitel meghonosodása.
- Akarati tulajdonságok hiánya miatti minimumteljesítmény.
- FI-MO-TA (figyelemzavar, motorikus nyugtalanság, tanulászavar)
- Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek, illetve a tanuló teljesítménye a norma határ alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek. Nehezen nevelhető gyermeknél gyakran jelentkezik a kudarc, és ez általában még súlyosbítja a gyermek helyzetét.
- A kudarc fakadhat nem tudásból vagy nem akarásból egyaránt. Néha gátlások következtében áll elő a kudarc.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítésének iskolai színterei:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a napközi otthonos tanulási forma választása
- egyéni foglalkozások, képességfejlesztő programok
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni, vagy csoportos használata
- a továbbtanulás irányítása, segítése

A pedagógusok feladatai a tanulási kudarc enyhítése érdekében:

- a követelményrendszer megfelelő kiválasztása
- a túlterheltség csökkentése
- önbizalom, önbecsülés növelése a tanulóknál
- a közösségfejlesztés következetes megvalósítása
- a gátlásosság feloldása
- kiemelkedő tehetségű gyermekek leterhelése
- az alkalmazott oktató, nevelő módszerek helyes kiválasztása

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Kedvezőtlen családi, szociális környezet hatásaként jelentkező tanulási kudarcok kezelése	Az esélyegyenlőség megteremtése képességeik kibontakoztatására.	Probléma-feltárás, a tanulási kudarcnak kitett gyermek felismerése, felkarolása. Segítségnyújtás, szakszolgálathoz, hatósághoz való folyamodásban (önkormányzat szociális osztálya, adósságkezelő csoport, családsegítő) A tanulók patronálása önálló tanulási stratégiák elsajátításában. Lelki problémák kezelése.	Támogató, útmutató nevelési módszerek átadása a szülőknek, nagyszülőknek, családhoz közel álló személyeknek. Szoros kapcsolat a helyi óvodákkal, gyülekezettel, lelkészekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal. Érintett osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szaktanárok információcseréjének, egységes nevelési módszereinek biztosítása. Dicséret, jutalmazás, sikerélményekhez való juttatás.
Magatartási problémák miatt bekövetkezett tanulási kudarcok kezelése	Magatartási problémák (mint kísérőjelenség) megoldása, az ebből fakadó tanulási kudarc mérséklése.	A problematikus magatartású tanulók kiszűrése. Segítő stratégiák felállítása. A pedagógusok jutalmazó és fegyelmező eszköztárának bővítése (továbbképzések, esetmegbeszélések) Olyan közösségi légkör kialakítása, fenntartása, ami segít a problémamegoldásban. "A rosszat jóval győzd meg!"	Az osztályban tanító pedagógusok egységes és következetes eljárásmodjai. Egyéni patronáló rendszer kialakítása (felőtt és kortárssegítők). Pedagógiai fegyelmi testület prevenciók intézkedései (elbeszélgetés, szülő – gyerek - pedagógus együttes konzultációja). Gyermekbarát megoldási módok kimunkálása. (osztályközösség segítő tevékenysége, más osztályba való helyezés, lelkészi segítség, gyülekezeti alkalmakon való részvétel)
Részképesség-gyengeségek következtében kialakuló tanulási kudarcok kezelése	A részképesség-zavarok csökkentése, megszüntetése. A tanulók tanulási teljesítményükben minél jobban közelítsék meg az osztályfoknak és	A nehezen haladók kiszűrése, vizsgálata szakszolgálat bevonásával. Vizuális, auditív, verbális és kognitív képességek fejlesztése. Képesség kibontakoztató program alkalmazása. A közoktatási törvény által felkínált lehetőségek biztosítása.	DIFER vagy Sindelar vizsgáló eljárás és gyakorló program az alsó tagozatos tanulók részére. A felső tagozatosoknak tréning program. Diszlexia, diszgráfia terápiák kiscsoportos és egyéni foglalkozások keretében, egyéni fejlesztési tervek alapján. (fejlesztőpedagógus).

	intelligenciájuknak megfelelő szintet.		Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása. A nem szakrendszerű oktatás keretében - a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében - a felzárkóztatás segítése
A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése kapcsán kialakult beilleszkedési és magatartási nehézségek kezelése.	Hallás-, látás- és mozgássérült tanulóink számára biztosítani kell, hogy ép társaikkal együtt tanuljanak és nevelkedjenek. Az integráció által alkalmassá váljanak az iskolai, később a társadalmi beilleszkedésre.	A fogyatékoságból adódó másság elfogadása és elfogadtatása. Érzelmi világuk fejlesztése által személyiségük differenciáltabbá válik. Az információk közvetítése során a vizualitás előtérbe helyezése. Verbális megnyilvánulások fejlesztése.	Különböző élethelyzetek gyakorlása. Helyzetgyakorlatok. Szerepjátékok és dramatikus játékok alkalmazása. Vizuális kifejezési formák fejlesztése. Speciális IKT eszközök alkalmazása.

I. 9. 3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

„Mint hogy azért külön-külön ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek szabálya szerint teljesítsük.” (Róma 12,6)

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között. A gyermek iskolába kerülése nagy változást jelent mind a kisgyermek, mind a család életében. Ennek a változásnak a mértéke és hatása azonban nagyon különböző lehet az örömteli iskolába járástól, a sikeres tanulástól kezdve a kisebb-nagyobb kudarcokon át a komoly problémákig. A sikeres tanulás alapja az életkornak megfelelő beszédészlelési és beszédmegértési teljesítmény, valamint az ehhez kapcsolódó egyéb folyamatok jó működése. Ha itt zavarok vagy elmaradások vannak, azok egyértelműen vezetnek a következményes problémák kialakulásához. A szorongások, a bizonytalanság, az agresszivitás nem verbalizálódik, hanem nonverbális jelzésekben gyakorol hatást a kapcsolatokra. Ez okozza a kapcsolatteremtési zavarokat. A család, amelyben a problematikus gyerek él, rendszerint jelentős pszichés és szociális terhelésnek van kitéve, ezért megnehezül a családon belüli szociális-emocionális fejlődés.

Fontos feladatunknak tartjuk

- időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.
- Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.
- Az iskolába járó gyermekek egy része szociális, művelődési, műveltségi hátrányokkal érkezik az intézménybe. Gyakran csonka családból, többen munkanélküli szülőkkel vannak körülvéve. Ezeknek, a kudarcélményekkel megbirkózni nehezen tudó gyermekek magatartása gyakran devianciába torkollik. Előbb, utóbb évismétlőkké válnak, ennek következménye a túlkorosság és a lemorzsolódás.
- A pedagógusoknak mindenekelőtt a család, a szülők meggyőzését, az iskolával együttműködő közeg megalakítását kell megteremtenie.
- Az integrált oktatás és az egyéni képességfejlesztések, ennek a problémának a megoldását tűzték ki célul.

Fel kell figyelniük

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,

- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.
- A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.
- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye
- Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.
- A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:
 - békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
 - a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
 - személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
 - teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
 - a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
 - a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
 - az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
 - az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
 - a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
 - következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
 - az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
 - szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevitelével

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához

- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása

- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
A szociális, szocio-kulturális hátrányok következtében létrejött magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekek ellátása	A célcsoportba tartozó tanulóknak minél nagyobb mértékben sikerüljön alkalmassá válni a közösségi életre, megfelelni az iskola és a társadalom elvárásainak.	A szociális ellátás hátrányainak csökkentése. A deviancia, az antiszociális magatartás jeleinek felismerése. Kapcsolatfelvétel az érintett családokkal és a segítő intézményhálózattal (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, rendőrség). Pozitív viselkedési normák kialakítása, tanítása és fenntartása a közösségen belül. Lelki gondozás.	Szociometriai vizsgálatok. Egyéni patronálás, foglalkozás. Problémakezelési tréningek. Dramatikus játékok. Közösségi programok. Helyzetgyakorlatok. Visszautasítási, elkerülő technikák gyakoroltatása. Bátorítani a nyitottságot, a hibák beismerését, megbocsátást. Fel kell ismerniük Isten kegyelmét. <i>(Zsid 6-11)</i>
Hátrányos helyzetű tanulóinknak segítünk a helyzetükből fakadó nehézségeik leküzdésében	Célunk, hogy a kedvezőtlen szociális körülmények ellenére minden tanuló a képességeinek megfelelő eredményt érje el.	Képesség-kibontakoztató foglalkozások szervezése. Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök kialakítása.	Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások szervezése. Tanulószobai segítségnyújtás. Tanulmányi kirándulásokon, erdei iskolákon való részvétel támogatása.
A sajátos nevelési igényű tanulóinkat egyéni fejlesztésben részesítjük.	Egyéni fejlesztéssel a sajátos nevelési igényű tanulók is képességeiknek megfelelő eredményt érhetnek el.	A sajátos nevelési igényű tanulók azonosítása. Fejlesztési feladatok meghatározása. Szakvizsgálatok elvégzettetése. Szakember biztosítása a fejlesztőmunkához (fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus)	Egyéni és kiscsoportos foglalkozás, képességfejlesztés, részképesség zavarok kezelése. Fejlesztő pedagógus igénybe vétele. Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnökök, hitoktatók segítő tevékenysége.

<p>A tanulási kudarcok kísérőjelenségeként jelentkező magatartási nehézségek kezelése</p>	<p>Alkalmazkodási képesség javítása. Tanulási problémák kezelése.</p>	<p>A pedagógus ismerje fel a tanulási zavarok elsődleges tüneteit. Diagnosztizáláshoz igényelje a szakszolgálatok segítségét. (Nevelési Tanácsadó. Drogambulancia, pszichológus, pszichiáter) Lelkész lelki gondozása.</p>	<p>Differenciált óravezetés. Egyéni fejlesztő terápiák alkalmazása. Olyan területek feltárása és erősítése, melyekben a tanulók sikerélményhez jutnak. Kreatív személyiségbeállítódások erősítése. A szakszolgálat javaslatára egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítés az értékelés és minősítés alól. Egyéni kapcsolatok javítása személyes, rövid elbeszélgetések alapján. Magántanulói státusz.</p>
<p>Reális énkép kialakítása</p>	<p>A problémákkal küzdő gyermek negatív én képének megváltoztatása.</p>	<p>Megtalálni azokat a gyermek számára leginkább alkalmas feladatokat, melyben sikeres lehet, és pozitív visszajelzéseket kaphat.</p>	<p>Differenciált tanórai és tanórán kívüli feladatadás. Felelősi rendszer működtetése mind az alsó, mind a felső tagozatban - Krisztusban egyek vagyunk, és mindenki arra van elhívva, hogy saját különleges ajándékait Isten és embertársai javára használja.</p>
<p>Esélyegyenlőség biztosítása</p>	<p>A célcsoportba tartozó tanulók számára biztosítsuk az egyéni továbbhaladásukhoz szükséges feltételeket.</p>	<p>Individuális tanulás előtérbe helyezése. Az alapozó időszak elnyújtása. Fejlesztő értékelés alkalmazása. A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználatlaltal.</p>	<p>Sokszínű tevékenységformák biztosítása. Differenciált tanulásszervezés. Kooperatív technikák alkalmazása. Projekt-módszer. Tevékenységközpontú pedagógiák.</p>

Elsődleges feladataink a megelőzés érdekében

- Feltérképezni a kiváltó okokat, melyek sokfélék lehetnek:
- genetikai, fiziológiai okok
- pszichés eredetű okok
- tanulási nehézségek
- egészségkárosító életmód
- Folyamatos összefüggő munka a megfelelő bánásmód és fejlesztési stratégia kialakításához.
- Összefogás a pedagógusokkal iskolán belül, iskola és család együttműködése, az osztályközösség nevelő erejének kihasználása.
- A munkát végzik:

A tevékenységek résztvevői

- osztályfőnökök
- osztályban tanító nevelők
- napközis nevelők
- ifjúságvédelmi felelős
- Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Központ
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Önkormányzat szociális osztálya
- Az egészségügyi szolgálat szakemberei (orvos, pszichológus, stb.)

A pedagógus tevékenységének színterei

- Tanórai nevelés
- Órán kívüli lehetőségek:
- szakkörök
- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- egyéni fogadóórák
- iskolai rendezvények

I. 9. 3. 1. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, oktatásának irányelvei. A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően, a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák

alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és az értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

A jogszabályi háttérrel tekintve a következő helyeken találjuk meg erre a két területre vonatkozó rendelkezéseket:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési – oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

1.) Sajátos nevelési igény (SNI)

KNT, 4.§ (25.) alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

KNT, 47. § (1) alapján a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

2.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség

KNT, 4.§ (3.) alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

KNT, 47.§ (8.) alapján, ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

Az SNI és BTMN tanulók kiszűrésének lehetőségei:

- általános iskolában már feltárt probléma után követése, felülvizsgálata a már meglévő szakvéleményben megfogalmazottak alapján
- szakvéleménnyel nem rendelkező, bejövő tanulóink csoportos szűrése, melynek célja, a tanulók képességeinek (leginkább a matematikai, szövegértési területen) megvizsgálása, majd továbbítása a szaktanárok és szülők felé.
- felsőbb évfolyamokon, kimenő rendszerben, a szaktanárok és/vagy szülők jelzése és kérése alapján szakszolgálattól kért vizsgálat, melyről szakvélemény készül.

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek részére gyógypedagógus, szakvizsgázott pedagógus, logopédus által tartott fejlesztő-, rehabilitációs foglalkozásokat biztosít az intézmény, melyen a megjelenés a tanulók részéről kötelezőnek tekintendő.

Hiányzás igazolására ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a kötelező tanítási órákra. (KNT, 51.§ (2)) Ha a gyermek, a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan, melynek következtében részt vesz az intézmény házirendjében megfogalmazott fegyelmezési rend eljárásának folyamatában.

A szakértői vélemények alapján intézményvezetői határozatok fogalmazzák meg a különböző mentességeket, kedvezményeket a tanulók számára. A szakértői vélemények a kiállításról számítva lépnek életbe.

I. 9. 3. 1.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn.

a) A részképesség zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

b) A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge

önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengén látás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

A fejlesztés alapelvei

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiais terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásunkban érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- b) a kudarctűrő-képesség növelése,
- c) az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

1. DISZLEXIA, DISZGRÁFIA

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatóak meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinés, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatóak, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

2.. DISZKALKULIA

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv tanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- b) a testséma kialakítása,
- c) a téri relációk biztonsága,
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,

- e) a szerialitás erősítése,
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

3. Egyéni munkarend a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igényű tanulók esetén

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulóként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

I. 9. 4. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az ifjúságvédelem minden gyermekre és fiatalra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és a fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatottak biztosítani. A gyermekvédelem sokrétű, összetett, komplex tevékenység (család - iskola - gyülekezet).

Célunk:

- a gyermekek problémáit minél korábban felismerni, és minél korábban kezelni, megelőzve súlyosabbá válásukat;
- lényeges, hogy a felderített eset után a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő szervezethez;
- a gyermeket elsősorban a család gondozza, nevelje! Ehhez pedagógiai segítséget adunk;
- a gyermekek evangelizációja - hitre jutása -, VISZ- programokkal, bábelőadásokkal stb.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvényt a 2002. évi IX. **törvény** módosította. A **módosítás háromirányú** volt:

- A gyermeki jogok érvényesítésének nyomatékot, nagyobb garanciát adott.
- Új fogalmakat, intézményeket vezetett be.
- Az 1997-től érvényes szabályok alkalmazása során felmerült nehézségeket, problémákat tisztázta.

Újonnan bevezetett fogalmak, intézmények:

- **A gyermekjogi képviselő**, aki figyelemmel kíséri az iskolai gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. A gyermekek panaszát segít megfogalmazni, kivizsgálni, érdekképviselői fórumon a gyermek érdekeit képviselni.
- A gyermekvédelmi rendszerhez az iskolának **jelzési kötelezettsége** van, ha a gyermeket súlyosan bántalmazzák, elhanyagolják, vagy a gyermek magát súlyosan veszélyeztető magatartásával.
- Új jogintézmény a **nevelési felügyelet**. Ha az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek saját vagy mások életét veszélyeztető magatartást tanúsít, a speciális gyermekotthont nem hagyhatja el, részére kijelölt helyiségben köteles tartózkodni, személyes szabadsága korlátozódik.

Változások az ellátási formák területén:

- Gyermekjóléti alapellátás személyes gondoskodásának pontosítása.
- Gyermekvédelmi szakellátások, speciális ellátások.

Feladatok- a törvényi eljárások és módosítások értelmében:

- Felderítés ⇒ jelzés ⇒ segítségadás ⇒ tanácsadás.
- Folyamatos kapcsolattartás a helyi és a külső gyermekvédelmi szervekkel, a családdal, civil szervezetekkel, a gyermekek gyülekezeteivel.
- A veszélyeztetettség okainak tisztázása, feltárása.
- A hátrányok mérséklése, megszüntetése, gyülekezeti segítség kérése.
- A káros szenvedélyek elleni megelőző, felvilágosító munka (dohányzás, alkohol, drog) - kapcsolattartás az ökomenikus segítségnyújtó szervezetekkel.
- A roma kisebbséghez tartozó tanulók esélyeinek növelése, segítése a napi munka során és pályázatok útján.
- Év elején és félévkor helyzetelemzés, beszámoló.
- Minden tanév elején a veszélyeztetettek számba vétele, statisztikai mutatók készítése (létszám, veszélyeztetettek száma, hátrányos helyzetűek, magatartási és tanulási zavarokkal küzdők, állami gondozottak, roma kisebbséghez tartozók).
- Az osztályfőnökök, szaktanárok tájékoztatása a megelőző, felderítő munka lényegéről, fontosságáról, az illetékesekről, a gyors intézkedésről.
- Közös családlátogatás az osztályfőnökökkel.
- Az osztály és a diákönkormányzat (KDP) megismertetése a gyermekvédelem rájuk vonatkozó ismereteivel (feltáró, segítő céllal); a jogok gyakorlásának bővítése.
- HH, HHH, SNI- s integráció segítése, elfogadás, tolerancia.

A gyermekvédelem rendszerében fontos feladatot látnak el a következő személyek, szervek, intézmények:

Iskolán belül	Iskolán kívül
<ul style="list-style-type: none"> • gyermekvédelmi felelős • igazgató • igazgatóhelyettesek • osztályfőnökök • tantestület • szülői szervezet • iskolaorvos • védőnő 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevelési Tanácsadó Intézet • Családsegítő Szolgálat • Járási Hivatal • Gyámhivatal • Gyermekvédelmi Szakszolgálat • Rendőrség • Városi Bíróság • Családok Átmeneti Otthona • Gyermek Átmeneti Otthona • ÁNTSZ Városi Kirendeltség

I. 9. 5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

*„Az Úr megtámogat minden elesendőt, és felegyenesít minden meggörnyedtét.”
(Zsolt. 145,14)*

„Hátrányos helyzetű tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította. Ezen belül halmozottan hátrányos helyzetű, az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei - az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint - legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen. Továbbá az a gyermek, az a tanuló, akit tartós nevelésbe vettek;” /Kt. 121.§ (1) /

Az utóbbi évek ez irányú mutatóinak elemzése alapján megállapítható, hogy e kategóriába sorolt tanulók száma növekszik, sőt várhatóan ez a növekvő tendencia a következő évekre is jellemző lesz

Iskolánk tanulóinak egy része, valószínű, hogy **hátrányos helyzetű** lesz.

Családja miatt:

- Felbomlott család (elváltak, meghalt valamelyik szülő vagy mindkettő)
- Rendetlen kapcsolatban él (élettársi viszony - egy anya, több gyermek más-más apától)
- A szülők tartósan betegek, leszálalékoltak, pszichésen kiegyensúlyozatlanok, deviáns életvitelt folytatnak

- A szülők munkájuk, elfoglaltságuk miatt nem képesek a gyermekükkel foglalkozni.

Anyagi helyzet miatt:

- A család képtelen az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani a gyermek számára, mert a családtagok: betegek, munkanélküliek, deviánsak, magas az eltartottak aránya, kevés a munkaképes eltartó, zsúfoltak a lakásviszonyok (kis lakásban több generáció él együtt).

Kisebbségi, etnikai hátrány miatt:

- A roma tanulókkal kapcsolatos előítéletek iskolánkra nem jellemzőek (a szülőktől, külső környezetből kapott-hozott negatívumoktól azonban nem mentes a gyermeki közösség sem).

Tanulási hátrányok miatt:

- A tanuló nem rendelkezik életkorának megfelelő képességekkel, részképesség zavara van, nincs kellően motiválva a tanulásra, az otthoni körülmények nem biztosítják a tanuláshoz való nyugalmat.

Átmenetileg hátrányos helyzetű:

- Munkanélküli szülők gyermeke
- Áttelepült, beköltözött tanuló
- Tartós betegség miatt hátrányos helyzetű

Megnyilvánulási formák:

- nem tudnak figyelni
- sok esetben súlyos figyelemzavarral és motoros nyugtalansággal küzdenek
- túl mozgékonyak, hiperaktívak
- túlzottan csendesek, gátlásosak, lelassultak, mozgásuk összerendezetlen
- kommunikációs és sokszor beilleszkedési zavarai vannak
- az írás, olvasás, számolás terén is lehetnek súlyos gondjaik
- iskolai teljesítményük általában jóval alacsonyabbak, mint értelmi képességeik által ez elvárható lenne
- kudarcok sorozatát élik át

Célunk: Minden tanulónak esélyt adni szociokulturális hátrányainak leküzdéséhez.

- A kudarcoktól szenvedő tanulók számára megmutatni a siker forrását és ízét
- Prevenció, korai felismerés
- A családok tájékoztatása, segítése
- Jó kapcsolat kiépítése a segítő szolgálatokkal

A szociális hátrányok, beilleszkedés és magatartászavarok, valamint a tanulási nehézségek leküzdését segítő tevékenységi formák.

Iskolán belüli segítő tevékenységek:

- napközi otthonos ellátás
- felzárkóztató foglalkozások, képességfejlesztések- minden tantárgyból
- tehetséggondozó szakkörök
- logopédiai ellátás
- fejlesztő foglalkozások
- pszichológiai ellátás
- pályaorientáció
- drog-és bűnmegelőzési program
- szülőkkel való rendszeres konzultáció
- szakszolgálatokkal való együttműködés
- diákétkeztetés
- nevelők és tanulók segítő személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- családlátogatások
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, folyamatos fejlesztése
- szoros kapcsolat a Polgármesteri Hivatallal és a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek

•

Iskolán kívüli tevékenységek:

- szükség esetén gyógyszeres kezelés
- pszichológiai segítségnyújtás
- fejlesztő foglalkozásokon való részvétel
- családterápia

További feladataink:

- pedagógusaink szakmai továbbképzése, felkészítés a felismerésre, a segítségnyújtásra
- saját hatáskörük tudatosítása
- az érintett gyermek törvény által biztosított jogainak ismerete, érvényesítése
- a gyermek egyenletes teljesítményéből adódó teljesítménykülönbségek felismerése, differenciált foglalkozás, egyéni képességfejlesztés, tehetséggondozás
- annak eldöntése, hogy mikor kell a gyermeket speciális szakemberhez, pedagógiai szolgálatot ellátó intézményhez irányítani
- a fejlesztő munkát a gyermek természetes életterében valósítsuk meg
- integrált oktatás-nevelés biztosítása
- szülő-pedagógus partneri viszony kiépítése, támogató együttműködés

A munkában részt vesznek:

- iskolavezetés
- szaktanárok, tanítók
- gyermekvédelmi felelősök
- az együttműködő szülők

- osztályfőnök
- Gyámügy
- Családsegítő szolgálat
- Önkormányzat szociális osztálya
- Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Központ
- Iskolaorvos

Feladat, a szükséges foglalkozásokhoz:

- források biztosítása,
- a tanulás szociális készségeinek növelése,
- a hátrány csökkentése
- a hátrány megszüntetése

Ezen munkához nagy tapintatra, empátiára, kitartásra és türelemre van szükség. Tiszteletben kell tartanunk a személyiségi jogokat is. Sok türelemmel és tapintattal kell eljárunk. Ez a munka nem látványos, eredménye nem azonnal mutatkozik meg, hanem áthúzódva.

A hátrányok típusai és a segítségnyújtás módjai, eszközei, eljárásai

Család miatt	Anyagi hátrány miatt	Kisebbségi, etnikai hátrány csökkentése	Tanulási hátrány csökkentése
<ul style="list-style-type: none"> • Ingyenes részvétel biztosítása az iskolai és iskolán kívüli sport és kulturális programokon. • Részvétel szakkörökön, szünidei programokon. • Felvilágosító, mentálhigiénés, drog-prevenációs foglalkozások. • Családsegítő Szolgálat programjaiba való bevonás. • Az osztály SZM által szervezett kirándulásokra tanulók és szülei meghívása. • KDP-ben való munkálkodás, feladatadás. • Szülőkkel való találkozás, kötetlen beszélgetés - találkozó az Ige tükrében 	<ul style="list-style-type: none"> • Kedvezmények, juttatások (ingyenes tankönyv, kedvezményes étkeztetés, tanulóbérlés) • Tanulószoza, napközi • Kulturális rendezvények, kirándulások költségeihez való hozzájárulás. • Táboroztatás, szünidei program. • Alapítványi, támogatások. • Gyűjtési akciók (ruha, könyv, játék) • Alapítványi támogatás a tanulók részére (iskolai és külső) 	<ul style="list-style-type: none"> • Anyagi problémák rendezéséhez tanácsadás (adósságkezelési programba való juttatásuk). • A házirend tudatosítása, a tanulók rendszeres iskolába járásának szorgalmazása. • Tanulási nehézségeik leküzdése egyéni fejlesztési lehetőségek, iskola és családsegítő intézmények segítségével (felzárkóztató foglalkozások, napközi, tanulószobai foglalkozásokon való részvétel szorgalmazása). • Ismerjék meg, ismertessék meg tanuló társaikkal nyelvüket, kultúrájukat, szokásaikat. • Pályázatok írása tanulmányaik segítéséhez. • A helyi zenei oktatás (ingyenes) formáiba való bekapcsolódásuk elősegítése. • A Roma és a Kisebbségi helyi szervezeteivel való kapcsolattartás. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ha nincs lehetőség a nyugodt tanulásra a lakásviszonyok és családi konfliktusok miatt, napközi otthon, tanulószoba, képességfejlesztő, egyéni fejlesztő foglalkozás, könyvtárhasználat biztosítása. • Ha részképeség zavara van a tanulónak (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia), fejlesztő foglalkozást kell igénybe vennie, logopédiai, pszichológiai tanácsadáson kell részt vennie. • Ha egészségi okok miatt, hosszan tartó betegség esetén magántanulói státuszában joga van a törvény adta lehetőségek igénybe vételére: magántanulói státusz. • Tanulászavar időbeni feltárása: Nevelési Tanácsadó segítségével, gyermekpszichológushoz való irányítás. • Differenciált foglalkoztatás tanórán, és tanórán kívül. • Kooperatív tanulásszervezés alkalmazása. • Differenciált pályaválasztás

I. 10. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Kisdiákok Presbitériuma - az iskolai diák önkormányzati munka színtere

„Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett.” (ApCsel. 20,28)

A diák - önkormányzati tevékenységet tanulóink a Kisdiákok Presbitériumába delegált diákpresbiterek és diákpresbiter-helyettesek képviselőként gyakorolhatják. Tevékenységük kiterjed a tanulói érdekek képviselőként, tanulmányi, kulturális és szabadidős programok szervezésére. Minden tanuló tagja az iskolai diákönkormányzatnak.

A Kisdiákok Presbitériuma (diákönkormányzat) jogai

Véleményezési és javaslattételi joggal rendelkeznek:

- Az oktatási-nevelési intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben,
- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók készítésekor, elfogadásakor, módosításakor,
- tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésénél, megszervezésénél,
- a könyvtár, sportlétesítmények használati rendjének kialakításánál.

Egyetértési jogot gyakorol:

- az intézmény szervezeti és működési szabályzatának elfogadásakor, módosításakor,
- a házirend elfogadásakor és módosításakor,
- a szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.

Döntési jogköre kiterjed:

- saját működésére és hatásköre gyakorlására,
- a működéshez rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználására,
- egy tanítás nélküli nap programjára,
- tájékoztatási rendszerének létrehozására és működtetésére,
- vezetőinek, munkatársainak megbízására.

I. 11. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

I. 11. 1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- A közösség fejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot alakítja, megteremti.
- A társas – közösségi kapcsolatok legalapvetőbb célkitűzése, hogy egyetlen gyermek se legyen magányos.
- Alapvető feladatunk a tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása.

A tanulói személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A közösségfejlesztés az a pedagógiai folyamat az iskolában, aminek keretében a gyermek életkorának megfelelően elsajátítja az alapvető erkölcsi és társadalmi normákat. A gyermek élete során először az iskolában él társadalmi életet. Itt tanulja meg a kommunikáció írásos formáját először anyanyelvén, majd idegen nyelven is. Itt tesz szert olyan ismeretekre, melyek birtokában eligazodik az iskolán kívüli világban is.

Ahhoz, hogy megszerezze ezen képességeket az kell, hogy az iskolai környezetben rendszeresen olyan környezeti hatások érijék, amelyekkel az iskolán kívül is találkozhat.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Különbféle iskolai tanulóközösségek megszervezése, tudatos nevelői irányítása

- Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, fejlesztése
- Színterei:
 - Tanórák, osztályfőnöki órák
 - Tanórán kívüli foglalkozások – napközi, tanulmányi kirándulás, színházlátogatás, szakkörök, szabadidős tevékenységek, sportfoglalkozások, erdei iskolák,

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat:

- Nevelőmunkánk során alkalmazkodnunk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz, azaz: a kisgyermek heteronóm (a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró) személyiségének átalakulásától az autonóm személyiséggé válásig.

- Az előbbi feladatból eredően ösztönzést, útmutatást adni az egyéni érdeklődés, képesség, tehetség kibontakoztatására, az önfejlesztés belső erőforrásainak (pl. akaraterő, ambíció, igényesség) kiépítésére.
- Megértetni, elfogadtatni az egyre inkább háttérbe szoruló, de nélkülözhetetlen humán értékeket, mint: egymás megbecsülése, tisztelete, az empátia és tolerancia érzése egymás iránt, illetve a konfliktusok vállalása, ezek feldolgozása.
- A devianciához vezető szocializációs problémák észre vétetése, potenciális veszélyeinek tudatosítása, az ezekkel kapcsolatos felelősség felébresztése önmaguk is társaik iránt.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladat:

- A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy a nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni és ennek elérése érdekében összehangoltan tevékenykedjenek, az elvégzett munkát értékelni tudják.

A fentiek érdekében fejleszteni szükséges:

- Diákjaink vitakészségének, kapcsolat és kommunikációs képességeinek kibontakozását
- Bátorítani a kezdeményezési szándékot és képességeket
- Az iskolai programok szinterein kínálkozó kreativitásképeségét, önállóságot
- A dönteni tudás illetve bonyolult helyzetekben a döntés vállalását

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladat:

- Az irányító pedagógus legfontosabb feladata a közösség tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése (osztályfőnöki munka, osztályfőnöki órák)
- Ennek érdekében irányítani kell az egyéni és közösségi érdek lehetőségeihez képest történő összehangolását.
- Egyenlő hangsúlyt kell helyeznünk: a gyermek társas lényé váló fejlesztésére, illetve az egyén belső stabilitását segítő, személyiségét kibontakoztató nevelői munkára

A közösség egyéni arculatának kialakítására

Feladat:

- A tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendezetté válásának kialakítása, ápolása.
- Hangsúlyt kell helyezni az iskolai, iskolán kívüli feszültségek, konfliktusok elemzésére, tapasztalatainak általánosítására.

- Cáfolni és elutasítani (elutasíttatni) a gyakran előtérbe kerülő, negatív tartalmú egyéni ambíciókat, mint pl. gátlástalanság, önzés, önközpontúság, visszaélés a közösség bizalmával.

Törekszünk arra, hogy minden tanuló:

- Ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népek megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Kapcsolódjon be a közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá.
- Tanuljon meg tanulni.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre.

A pedagógusok feladatai a közösségfejlesztésben:

- Tananyag elsajátítása segítse a tanulók kezdeményezéseit, járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez.
- Biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításához, fejlesztéséhez.
- Ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett közösségi és egyéni tevékenységekre.
- Alakítson ki a tanulóban az ismeretszerzés során bátorító, vonzó jövőképet, mely elősegíti a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését.
- Alakítsa ki a tanulóban a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi jegyeit.
- Irányítsa a tanulót az önálló ismeretszerzésben, véleményformálásban.
- Fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerbe való eligazodást, valamint annak kritikai módon való használatát.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerüléséhez, az egészség megőrzéséhez.
- Fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Fordítson figyelmet a családi életre, a felelős párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Tanítása során alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

I. 11. 2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Az együttműködés lehetőségei

Az oktatási-nevelési folyamat középpontja a GYERMEK. Nevelésének három fő színtere az iskola, a gyülekezet és a család. A feladatok teljesítéséhez, céljaink eléréséhez harmonikus partnerkapcsolatra van szükség, hogy a pedagógiai programot a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ezért az iskola-szülő kapcsolatban a kölcsönösséget tartjuk a legfontosabbnak, ez az együttműködésünk alapja, a sikeresség záloga.

Célunk:

- a szülő törvény által biztosított jogának tiszteletben tartása,
- korrekt, kölcsönös bizalomra épülő pedagógus-szülő kapcsolatra való törekvés,
- a fellépő ellentétek megbeszéléssel, kompromisszummal való feloldása,
- nevelési célzattal keresztyéni értékrenden alapuló kapcsolat kiépítése a tanítványok szüleivel,
- a családok bevonása a gyülekezet életébe.

A szülők szerepvállalása, a szülői igények megjelenése az iskola életében

A szülő, mint a szolgáltatás **megrendelője** kérheti:

- a napközi otthoni, tanulószobai ellátást,
- a tanórán kívüli foglalkozások lehetőségét,
- az iskolai lelkész, az ifjúságvédelmi felelős segítségét.

A szülő, mint a tanulási folyamat **segítője** az alábbi területeken tevékenykedhet:

- Támogatja az iskolai alapítványt (pénzbeli támogatás).
- Gazdagíthatja az iskola eszköztárát (tárgyi támogatás).
- Segítheti az iskola esztétikai arculatának kialakítását (szellemi, társadalmi munka).
- Iskolai projektek, témahetek alatt a tanulók kíséretében, anyaggyűjtésben, a produktumok elkészítésében segédkezhet.

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat **szereplője** erősítheti, színesítheti az oktatási-nevelési munkánkat:

- osztályfőnöki órán, esetleg más tanórákon (pl. egészségnevelés témában),
- szülői értekezleteken,
- iskolai projektek, témahetek alatt,
- szabadidős tevékenységekben,
- szülői találkozónon, melynek témáját igei alapon választjuk meg,
- kulturális területen.

Az iskola kapcsolata a szülői házzal

- A gyermek iskolai keresztény nevelése
- Szülőknek tartott rendezvény
- A család kapcsolata az iskolával
- Az iskoláért tett segítőmunka

I. 11. 3. Az iskolában működő, szülői szervezetek

Fejes István Alapítvány

Szajkó Gáborné, által alapított, a cégbíróságnál bejegyzett szervezet.

Célja az iskolában folyó oktató-nevelő munka, folyamatos megújítása, színvonalának emelése, a diákok, tanárok önálló kezdeményezéseinek támogatása.

Alapvető feladatai:

- A fenti célok érdekében az Alapítvány az anyagi feltételeket megteremtheti
- támogatásban részesíti a tanulói közösségek, szakkörök, osztályok órarendi képzésen túlmutató kezdeményezéseit,
- segíti a közösségi, kulturális- és sport jellegű rendezvények szervezését,
- támogassa anyagilag a rászorulókat érdekelő iskolai részvételét, táborozását,
- hozzájárul a nevelés-oktatás tárgyi feltételeinek korszerűsítéséhez.

Szülői Szervezet (osztályok szülői munkaközösségei)

Célja: Az iskolába járó tanulók szüleinek képviselője a szülői kötelességek teljesítése és jogok gyakorlása érdekében

Alapvető feladatai:

- az iskola és az otthon közötti cselekvő együttműködés elősegítése,
- a szülők tájékoztatása, véleményük kikérése gyermekük oktatásával kapcsolatos kérdésekben,
- hatékony közreműködés mindazon kérdések eldöntésében, amelyekben jogszabály a szülői szervezetet véleményezési, részvételi, kezdeményezési joggal ruházta fel.

A kapcsolattartás rendje:

- A szülői szervezet intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatát a szülői szervezet elnöke vagy helyettese juttatja el az intézmény vezetőségéhez (válaszadás és intézkedés 30 napon belül).
- A szervezetet annak elnöke, egyeztetve az intézmény vezetőjével tanévenként legalább két alkalommal hívja össze.

- Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a gyermekközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. E kapcsolattartás biztosítja, hogy a szülők folyamatosan tájékozódjanak az osztály életéről. A szülői értekezleteken közösen alakítják ki elképzeléseiket az osztály életéről (szokásrend, osztályhagyományok, programok), megteszik felajánlásukat a programok szervezéséhez. (anyagi támogatás, társadalmi munka).

Az iskolaszék

Az iskolában nem alakult iskolaszék. A szülők jogait az iskolai szülői szervezetek érvényesítik.

Az intézményi tanács

*A köznevelési törvény 73. §-ának (3) bekezdése biztosít a lehetőséget az intézményi tanács megalakítására és működtetésére, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 121.§-a pedig szabályozza az intézményi tanács létrehozásának körülményeit. Tekintve, hogy megítélésünk szerint iskolánkban jól működik a szülői szervezet és a diákönkormányzat közötti egyeztetés, biztosítjuk a fenntartó és a partnerszervezetek közötti információáramlást, **az intézmény tantestülete és a partnerszervezetek nem tartják szükségesnek az intézményi tanács megalakítását.***

I. 11. 4. A szülők tájékoztatásának formái

Az intézmény a közoktatási törvénynek megfelelően a tanulókról, az iskola életéről, működéséről a tanév során rendszeresen tájékoztatást ad.

Szóbeli tájékoztatás	Írásbeli tájékoztatás
<p>Szülői értekezletek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tanévenként 3 rendes szülői értekezlet (munkaterv szerint) • Rendkívüli szülői értekezlet (szükség szerint a felmerülő gondok megbeszélésére) • Bemutakozó szülői értekezlet (az 5. évfolyam osztályaiban. Új pedagógusok, új követelmények megismertetése) • Ünnepélyes szülői értekezlet: anyák napi megemlékezéssel egybekötve • Réteg szülői értekezletek: A tanulók egy bizonyos csoportjának szülei részére (tanulási nehézségek, beilleszkedési és egyéb akadályok) • Beiskolázáshoz kapcsolódó tájékoztató szülői értekezlet 	<p>E-Kréta rendszer</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi előmeneteléről rendszeres írásbeli tájékoztatás • Ezen keresztül, adunk tájékoztatást az iskolai élet kiemelkedő eseményeiről. • A mindennapi tájékoztatás és kapcsolattartás eszköze • Szöveges értékelés az 1. évfolyamon negyedéves, féléves és év végi. A 2. évfolyamon negyedéves és félévi.
<p>Fogadóórák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rendes fogadóóra tanévenként több alkalommal, munkatervben rögzített időpontban. • Behívásos fogadóóra: a tanulmányaikban jelentős visszaesést mutató tanulók szülei részére. • Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás. • Az iskolavezetés fogadóórái: az intézmény vezetője és helyettesei heti fogadóórát tartanak. 	<p>Írásos szülői tájékoztató</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tanév első szülői értekezletén minden szülő írásbeli tájékoztatót kap a tanév legfontosabb, tervezett eseményeiről: a tanév rendjéről, tanítás nélküli munkanapokról, támogatásokról, programokról, amelyekre a szülőket is várjuk. <p>Honlapunk</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.petofirefi.tirek.hu

<p>Nyílt tanítási órák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minden évfolyamon évente egy alkalommal az éves munkatervben meghatározott időpontban. • Új tanulászervezési módszerek, technikák bemutatása. 	<p>Hirdetőtábla a szülői váróban</p> <ul style="list-style-type: none"> • időszerű hirdetések • tájékoztatás programokról, eseményekről. • tanulmányi versenyek összesített eredményei (tanév végén) • a szülők körében végzett kérdőíves felmérések értékelései.
<p>Családlátogatások:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az első osztályba lépő gyermekek családi körülményeinek megismerése (tanítók döntése alapján) • Az ötödik osztályban a gyermek háttérének megismeréséhez (osztályfőnök szükség esetén) • Problémás gyermek esetében az osztályfőnök, iskolai lelkész és az ifjúságvédelmi felelős (esetenként a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat bevonásával). 	<p>Meghívók</p> <ul style="list-style-type: none"> • iskolai rendezvényekre • szülői szervezeti ülésekre

I. 11. 5. Intézményi kapcsolattartási formák

Tantestületben, összdolgozói körben	Tantestület tanulókkal együtt	Tantestület szülőkkal együtt
<p><u>Alkalmai – formái:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tanévnyitó értekezlet • karácsony: közös ünnepi vacsora, hangverseny, ajándékozás, nyugdíjasaink meghívása • iskolanapok • pedagógusnap: közös ünnepség, ajándékozás • évzárás: tanévzáró értekezlet, tantestületi kirándulás 	<p><u>Alkalmai – formái:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Egyházi ünnepek, világnapok, helyi és városi akciók, rendezvények szervezése • tanévnyitó ünnepély, ünnepi tanévnyitó istentisztelet az első tanítási napon • szabadidős programok, kirándulások, erdei iskolák, Mikulás délután • hétkezdő istentiszteletek, reggeli áhítatok • farsang az alsó és felső tagozat részére 	<p><u>Alkalmai – formái:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fejes István Alapítvány működése • Szülői Szervezet működése • Nyílt tanítási órák szervezése • Iskolanapok • Vasárnapi Iskolaszövetség alkalmai • Szülői találkozók - keresztyéni együttlétek

<ul style="list-style-type: none"> • a vezetői testület ülése havonta (DÖTE) • csoportos kulturális és szabadidős programok (színház, mozi, hangverseny, választható programok) • bibliaiskola, imaóra 	<ul style="list-style-type: none"> • iskolanapok rendezvénysorozat • gyermeknap a KDP szervezésében • verseny-győztesek jutalmazása és fogadása az Iskolanapok keretében • KDP folyamatos működése • ballagás • ünnepélyes tanévzáró osztályfőnöki óra, istentisztelet 	
---	--	--

I. 11. 6. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az iskolai munka megfelelő szintű szakmai irányításának érdekében az intézmény igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Tiszáninneri Református Egyházkerület Püspöki Hivatala (3525 Miskolc, Kossuth u. 17.)
- Magyarországi Református Egyház Zsinata, Oktatási Főosztály, Budapest, Abonyi u. 21.
- B-A-Z. Megyei Kormányhivatal (3525 Miskolc, Városház tér 1. sz.)
- Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal (3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5. sz.)
- Sátoraljaújhely Város Polgármesteri Hivatala (3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5. sz.)
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Sátoraljaújhelyi Tankerülete, (3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5.)
- Református Pedagógiai Intézet (Budapest, Abonyi u. 21.)
- Tiszáninneri Református Egyházkerület Pedagógiai Szakszolgálat, (Miskolc, Füzes út 27.)
- B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálati Intézet (3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.)
- A Fenntartó Tiszáninneri Református Egyházkerület területén működő oktatási intézmények:
 - Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon, Miskolc
 - Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Diákotthona és Általános Iskolája, Sárospatak
 - Vay Miklós Szakképző Iskola Sárospatak
 - Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak
 - Jókai Mór Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Miskolc
 - Dr. Enyedy Andor Református Általános Iskola, Óvoda és Bölcsőde, Mezőcsát
 - Átányi Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási

Intézmény, Átány

- Miskolc-Diósgyőri Református Általános Iskola és Óvoda Miskolc
 - Balázs Győző Református Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű, Egységes Művészeti Általános, Szak- és Középiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Miskolc
 - Miskolc-Szirmai Református Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Óvoda, Miskolc-Szirma
 - Pitypalatty-völgyi Református Általános Iskola, Parasznya
 - Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola Felsőzsolca
 - Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola, Tiszakeszi
 - Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Dédestapolcsány
 - Tompa Mihály Református Általános Iskola, Kazincbarcika
- Helyi állami fenntartású oktatási intézmények vezetői és tantestületei

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató **Fejes István Alapítvány Kuratóriuma**
- ACSI Nemzetközi Keresztyén Alapítvány (Budapest, Óhuta u. 148.)
- Az alábbi közművelődési intézményekkel:
 - Kossuth Lajos Művelődési Központ 3980 Sátoraljaújhely, Színház köz 4.
 - Városi Könyvtár 3980 Sátoraljaújhely, Dózsa György út 8.
 - Kazinczy Ferenc Múzeum 3980 Sátoraljaújhely, Dózsa György út 11.
 - A Magyar Nyelv Múzeuma 3980 Sátoraljaújhely-Széphalom Kazinczy u. 275

Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:

- Sátoraljaújhelyi Református Egyházközség
- Római Katolikus Egyház
- Görög Katolikus Egyház

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az intézmény igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, az illetékes egészségügyi dolgozókkal megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát:

- Iskolavédőnő, iskolaorvos
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
- Iskolafogászati rendelő

A kapcsolattartásért igazgatóhelyettes és az iskolatitkár felelős.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola az alábbi intézményekkel tart kapcsolatot:

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, 3980 Sátoraljaújhely, Hősök tere 10.
- Polgármesteri Hivatal Sátoraljaújhely
- Gyámhivatal Sátoraljaújhely
- Tiszáninneri Református Egyházkerület Pedagógiai Szakszolgálat Miskolc, Füzes út 27.
- B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálati Intézet

A munkakapcsolat felügyeletéért ifjúságvédelmi felelős és az igazgatóhelyettes, a felelősök.

Együttműködési kapcsolat az alábbi intézményekkel:

- Iskoláink körzetének oktatási intézményei: óvodák, általános és középiskolák;
- Lavotta János Művészeti Iskola
- Magyarország református oktatási intézményei
- Városi Sportcsarnok
- Városi uszoda
- Tankönyvkiadók
- Zemplén Térségi Katasztrófa és Polgári Védelmi Szövetség
- Magyar Vöröskereszt

Kapcsolattartók: az igazgató, igazgatóhelyettes

A külső kapcsolatok formája és módja

- közös értekezletek
- szakmai előadások,

- módszertani bemutatók,
- intézményi látogatások,
- konferenciák,
- hivatalos ügyintézés

I. 12. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

I. 12. 1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat célja: az iskolánk tanulóinak tanulmányai alatti vizsgái szervezési rendjének kialakítása.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az iskola azon tanulóira, akinek:

- különbözeti vizsgát kell letennie vagy arra jelentkezik,
- osztályozó vizsgára jelentkezik vagy
- osztályozó vizsgára utasította a nevelőtestület határozatával,
- javítóvizsgára utasította a nevelőtestület határozatával, vagy
- pótló vizsgát tehet.

A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat hatálya kiterjed *továbbá más intézmények olyan tanulóira*

- *akik átvételüket kéri az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti*
- *vizsga letételét írja elő.*

- *Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.*

I. 12. 2. Különbözeti vizsga:

Más iskolából érkező diákok, illetve a külföldi tanulmányok magyarországi folytatásaként tanuló diákok esetében

Más iskolából érkező diákok:

Az átvételt kérő, hozzánk jelentkező tanulóknak – ha a helyi tantervünktől eltérő oktatásban vettek részt – különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Azon tanulóink esetében, kik külföldi tanulmányaikat ismét Magyarországon folytatják, tanulói jogviszonyuk szünetelt:

A külföldi tanulmányok magyarországi folytatásaként tanuló diákoknak abból a tantárgyból kell különbözeti vizsgát tennie, mely tananyag, tantárgy ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

- A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a vizsgára jelentkező tanuló ügyében.
- Az iskolánkban szervezett különböző vizsgák letételéhez a pedagógus iránymutatást ad a felkészüléshez, tájékoztatja a tanulót és a szülőket.
- Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
- A vizsga jellegéről, módjáról, időpontjáról az igazgató a szülőt írásban értesíti.
- A vizsga kérelmét az iskola által készített formanyomtatványon vagy a szülői írásos kérelemben nyújthatja be a szülő/gondviselő.
- Általános jelleggel az időpont: augusztus és június hó.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban beosztották, kijelölték számára a vizsga kezdetét.

I. 12. 3. Osztályozó vizsga:

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása az adott félévben meghaladja az adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozóvizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanuló a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozóvizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti. Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

A vizsgák ideje:

Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Egyéb rendelkezések:

- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- Abból a tantárgyból, mely az intézmény pedagógiai programjában nem szerepel, igazgatói engedéllyel más iskolában, vendégtanulói jogviszonyban lehet osztályozóvizsgát tenni. (A vendégtanulói jogviszonyt a fogadó intézmény igazgatója létesíti a tanulóval.) Ez esetben az osztályozó vizsgákra a fogadó intézmény vizsgaszabályzatának rendelkezései vonatkoznak.
- Vendégtanulói jogviszonyban: iskolánkban vizsgázó tanuló vizsgáira e vizsgaszabályzat vonatkozik.

I. 12. 4. Javítóvizsga

A tanév végén a maximum három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanulóknak lehetőségük van a hiányosságaik pótlására, majd erről számot adva sikeres vizsgateljesítményt nyújtva a következő évfolyamba lépni.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsga ideje:

- Az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban.-

- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül, de legkésőbb július 5-ig írásbeli tájékoztatást kap. A tájékoztatás formája lehet honlap és / vagy papír alapú.

Eljárásrend:

- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap levélben.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A vizsgázó tanulónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban beosztották, kijelölték számára a vizsga kezdetét.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie. *A rendkívüli okból engedélyezett, elhalasztott javítóvizsgát legkésőbb szeptember 30-ig engedélyez az intézmény.*
- Ha a tanuló vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné vizsgája eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után.

I. 12. 5. Pótló vizsga:

Vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.
- Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban beosztották, kijelölték számára a vizsga kezdetét.

A vizsgák kezdési ideje:

- Iskolánkban a vizsga reggel nyolc órakor kezdhető el, szervezését úgy szükséges megoldani, hogy tizenhét óráig tarthat.
- A délelőtti időszakban mindig 8: 00 órakor, a délutáni időszakban: 14: 00 órakor kezdődik vizsga.
- Az utolsó vizsgát úgy kell szervezni, hogy 17: 00 órára befejeződhessen.

Az egyes vizsgák időtartama:

- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő a jogszabálynak megfelelően: tantárgyanként hatvan perc.
- **Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.** A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A tanuló szóbeli feleletére felkészülési időt követően kerül sor, ez alatt vázlatot, jegyzetet készíthet.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgáztatók személye, köre:

- amennyiben lehetséges olyan pedagógus, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. (2 fő) és a vizsgaelnök –munkaközösség-vezető - (1 fő)
- A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
- Ha a vizsgáztató bizottság, pedagógus a vizsgák alatt szabálytalanságot észlel, a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendeletben leírtak szerint jár el.

Független vizgabizottság előtt zajló vizsga:

- A köznevelésről szóló törvény 46.§ (6) bekezdés „m” pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozó vizsga és javítóvizsga lehet.
- **A vizsgára való jelentkezés szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 73. §-a szabályozza.**

A tanulmányok alatti vizsgán a sajátos nevelési igényű tanulónál, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői-és Rehabilitációs Bizottságtól vagy a Nevelési Tanácsadótól (pl. harminc perccel több idő, segédeszközök használata, írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga...).

I. 12. 6. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hit-és erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI

Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hít-és erkölcsstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia és egészségstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Tánc és dráma			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

SZÓBELI csak akkor van szóbeli, ha az írásbeli elégtelen.

- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- *Az igazgató által megbízott kérdező tanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli. Amennyiben a tanuló*

Az osztályozó és javítóvizsga követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg

- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- Ha a tanuló részére engedélyezte az iskola igazgatója, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.

I. 13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A szülő a szabad iskolaválasztás jogán gyermekét átíráthatja másik iskolába.

Átvétel másik iskolából:

Az 1. évfolyam tanév közbeni, valamint második-nyolcadik évfolyamba történő átvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt (2. évfolyamtól);
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot, hivatalos nyomtatványt.
- Az iskolánkba tanuló átvételéről a szülő kérésének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának, az iskolában tanított idegen nyelv figyelembe vételével az **intézmény igazgatója dönt**.
 - Ha az átvételt kérő tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga az osztályátlag alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

A vendégtanulói jogviszony létesítése - a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 49. §-ában leírtak szerint a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatótaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

Az iskola igazgatója

- a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz;
- köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással; továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is;
- a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidőszámítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozóan:

- *Ha a tanuló azonos intézménytípuson belül iskolát kíván változtatni, szándékáról a szülőnek írásban tájékoztatni kell a szakértői bizottságot.*
- *A szülőnek új fogadó intézményt kell keresnie.*
- *Amennyiben a kiválasztott iskola az adott fogyatékosra tekintettel szerepel az intézményi jegyzékben, a szakértői bizottság a bejelentést írásban tudomásul veszi, és módosítja a szakértői véleményt, kijelöli az új fogadó intézményt.*

I. 14. A felvételi eljárás különös szabályai

Az intézményünk tanulói sorába hivatalosan azok a gyermekek kerülnek, akik az iskolával tanulói jogviszonyt létesítenek.

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll.

Intézményünkbe felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az intézmény vezetője dönt.

- A szülőknek jogában áll olyan iskolát választani, amelyik megfelel vallási és világnézeti meggyőződésének.
- Az intézményünket választó szülőknek a jelentkezés előtt **szándéknnyilatkozatot** szükséges kitöltenie, melyben jelzik felvételi szándékukat.
- **A Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvénye előírása alapján arra törekszünk, hogy minél több református szülő és gyermek éljen az egyházi iskola lehetőségével.** De nyitottak vagyunk, fogadjuk azokat a gyermekeket is, akik elfogadják az intézmény szellemiségét és értékrendjét.
- **Előnyben részesül a felvételnél és az átvételnél az a tanuló, aki lelkészi ajánlást, igazolást hoz eddigi gyülekezeti kapcsolatairól.**
- Az átvétel során alkalmazott eljárás: elbeszélgetés a gyermek szüleivel az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről.

Az első évfolyamra a felvétel beiratkozással történik.

- **Az iskola első évfolyamára történő beiratkozásnál a törvényi előírásokat vesszük figyelembe.** Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben **a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.**
- A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.
- **A beiskolázás során alkalmazott eljárás:** elbeszélgetés a gyermek szüleivel az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek laccímkarttyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
-

Az első évfolyamra történő beiratkozás során a gyermekek kiválasztásánál következő szempontot, szempontokat is figyelembe vesszük:

- Van-e a gyermeknek testvére, aki az iskolánkba jár, vagy járt.
- A gyermek valamelyik szülője, vagy hozzátartozója iskolánk dolgozója-e,
- Előnyt élvez az, aki rendelkezik lelkészi ajánlással, illetve rendszeresen gyakorolja a hitét.
- Előnyben részesítettük, akinek szülője, vagy hozzátartozója a sátoraljaújhelyi református egyházközségben valamilyen tisztséget tölt be, illetve rendszeresen fizet egyházfenntartói járulékot.
- Figyelembe vesszük a beiratkozás időbeli sorrendjét.
- Figyelembe vesszük az óvoda, illetve az óvónők visszajelzéseit a gyermekek magatartásával, képességeikkel, illetve a szülőkkel való együttműködésükkel kapcsolatban.
-

Az **integrált nevelés**be azon gyermekek léphetnek be, akiknek a szakértői és rehabilitációs bizottság kijelölte intézményünket, s fogadásukra rendelkezik az intézmény az előírt személyi és tárgyi feltételekkel.

Az intézménybe, az iskolába kerülés feltételei: (ha a gyermek sajátos nevelési igényű)

- Az iskola mind tanév elején, mind tanév közben felvesz tanulókat, de egy-egy csoportba, osztályba maximum két-három tanuló kerülhet be az osztály létszámától függően.
 - *A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermek fogadását befolyásolja az intézmény személyi, tárgyi feltételeinek megléte, a fejlesztés lehetőségének biztosítása.*
- Adminisztratív formai feltételek: A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői-és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye szükséges a felvételhez.
- A felvétel követelménye, hogy a szülők ismerjék meg az intézmény programját, a gyermek egyéni fejlesztésével kapcsolatos lehetőségeket, amellyel az intézmény rendelkezik.
- A szülőnek írásban kérnie kell a szakértői bizottságot, hogy intézményünket jelölje ki a gyermek fogadására, illetve a szakértői bizottságnak ki kell jelölni ezt követően az intézményt.

- Javasoljuk, hogy előtte érdeklődjenek a szülők, hogy tudja-e fogadni intézményünk gyermeküket.

I. HELYI TANTERV

II. 1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk helyi tantervét a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

Az oktatási miniszter által kiadott, Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára, és Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára használjuk.

II. 1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok a NAT 2012 alapján

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam NAT 2012.				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Hittan többlet órakeret	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	26	26	26	28

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam NAT 2012.				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2

Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Hittan többlet órakeret	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	32	32

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk a kötelező tantárgyak közül:

Tantárgy megnevezése	Változat	Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	B változat	Biológia-egészségtan	A változat
Fizika	B változat	Ének-zene felső tagozat	A változat
Kémia	B változat	Ének-zene alsó tagozat	A változat

A **szabadon választható** tantárgyak közül:

- Református hit-és erkölcsstan RPI adaptáció
- Egyházi ének RPI adaptáció

II. 1. 2. A választott kerettanterv feletti óraszám a NAT 2012. alapján

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

II. 1. 3. Az iskolában tanított, kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai a NAT 2012 alapján

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületeknek döntenie kell az évfolyamonkénti **órakeret 10%-ának (szabad órakeret) felhasználási módjáról.** (Az órakeret felhasználása kötelező.) Dönthetnek például a minimális órászámmal közölt tantárgyak időtartamának megemlése mellett, vagy szabadon választható tantárgyat vezethetnek be. Választhatnak a kerettantervekben szereplő emelt órászámú tantárgyi kerettantervet, illetve alkalmazhatnak az iskola gyakorlatában korábban kidolgozott és/vagy használt tantárgyi tantervet, továbbá az iskolák saját tantárgyat/tantárgyakat is alkothatnak.

A fentieken túl az iskolák dönthetnek a **tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról** is. Például az iskola úgy is határozhat, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat; nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

A két évfolyamra megfogalmazott **tantárgyi órászámok tanévenkénti meghatározása** is az iskola szakmai feladata közé tartozik. A két tanévre előírt ismeretek és fejlesztési követelmények szétválasztása megtörténhet a tematikai egységek mentén is, de bizonyos esetekben (elsősorban képességfejlesztésre irányuló egységek tekintetében) a tematikai egységek meg is bonthatók. A tanévekre történő bontás során a megadott órászámot annak figyelembevételével szükséges meghatározni, hogy a fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére teljesüljenek.

(A NAT 2012 alapján készült helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga és követelményei az 1. mellékletben található!)

A választott kerettantervek órászámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi órászámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam NAT 2012				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	3+1	3+1	2+1	2+1
Irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek Angol nyelv		0+1	0+2	2+1
Matematika	4+1	4	4	4
Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				0+1
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	3	3	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	25+1	25+1	25+1	27+1

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam NAT 2012				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	1+1	2
Irodalom	2	2	2	2
Idegen nyelvek Angol nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1+1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Egyházi ének		0+1		
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	3	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1	31+1

II.1.4. Tantárgyi struktúra és óraszámok a NAT 2020 alapján

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák. **A 2020- as NAT alapján készült kerettanterv első alkalommal a 2020/2021. tanévben az 1. és 5. évfolyamon kerül bevezetésre, majd ezt követően felmenő rendszerben.**

2021/2022 1., 2., 5., 6. évfolyam

2022/2023 1., 2., 3., 5., 6., 7. évfolyam

2023/2024. 1-8. évfolyam

A több tantárgy anyagát integráltan tartalmazó „Természettudomány” tantárgy a 7. és 8. évfolyamon akkor szerepel 2-2 órában, ha a fizika, kémia, biológia és földrajz tantárgyakat az általános iskola nem szakrendszerű oktatásban kívánja tanítani.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3		3	
Matematika	4		4		4		4		4		4		3		3	
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek																
Hon- és népismeret																
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia																
Fizika																
Biológia																
Földrajz																
Első élő idegen nyelv					2		3		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	0	23	0	27	0	26	0	28	0	28	0
Összesített óraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

II. 1. 5. . A választott kerettanterv feletti óraszám a NAT 2020. alapján

- Az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására,
- A törzsanyag megtanítását követően az órakeret megmaradó 20%-a szabadon választott témák feldolgozására használható föl.

II. 1. 6. Az iskolában tanított, kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai a NAT 2020 alapján

A NAT 2020 alapján készült helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga és követelményei az **2. mellékletben** található!

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

2020. szeptember 1-vel bevezetésre kerülő helyi tantervünk 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	3+1	3	2	2
Irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek Angol nyelv	1	2	2	2+1
Matematika	4	4	4	4+1
Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Egyházi ének				0+1
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika, és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24+1	24+1	24+1	25+2
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	1+1	1+1
Irodalom	2	2	2	2
Idegen nyelvek Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1

Hit és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem,	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2+1		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	0+1			
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	1			
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5
Közösségi nevelés/ Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28+2	28+1	30+1	30+1

II. 1. 7. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A választható tárgyak tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák

II. 1. 8. Az iskola keresztyén jellegéből adódó tantárgyak oktatása

- A Hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása 1. osztálytól 8. osztályig heti 2 órában történik. A református felekezetű tanulók református, a más felekezetű (római katolikus, görög katolikus) tanulók felekezetüknek megfelelő hitoktatásban részesülnek órarendbe épített tanítási órákon. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))
- Egyházi ének tantárgy oktatása az 4. és 5. évfolyamon heti 1-1 órában, értékelése önálló érdemjeggyel történik. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))

II. 1. 9. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünk kiemelten kezeli a nemzetiségek kultúrájának megismerését.

- Hazánkban élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére egyes tantárgyakon belül integrált formában van lehetőség, azaz ezek a , a multikulturális tartalmak beépülnek az egyes tantárgyakba.
- A helyi nemzetiséghez – szlovák, német, ruszin, cigány – tartozók nemzetiségek kultúrájának megismerését, a helyi tanterven belül, a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy helytörténet tanítása részében, 8. évfolyamon a Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon témakörben valósítja meg az intézmény.

II.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

1265/2017. (V.29.) Kormányhatározat értelmében tehát a 2017/2018. évi tanévtől az 1–9. évfolyamos tanulók ingyenes tankönyvellátásban részesülnek kivétel nélkül.

A tankönyvek és a taneszközök kiválasztásakor *pedagógiai, szakmai-tartalmi, formai kritériumok* figyelembevételét javasoljuk.

- Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.
- Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják.
- A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:
 - Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.
 - A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
- A pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.
- A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett

kaphatnak támogatást, **térítésmentességet** (ingyenes hozzájutást) a tanulók a tankönyvek megvásárlásához

A tartalmi kritériumok:

- tankönyvek szakmailag hiteles tananyagot közvetítsenek.
- az életkori sajátosságok,
- tantervi célok és fejlesztési követelmények

Szakmai, didaktikai kritériumok:

- Megfelelő terjedelem;
- Tanulhatók és taníthatók legyenek.
- A tananyag feldolgozását illetően elsősorban az induktív, a heurisztikus és a kooperatív tanulásra épülő módszereket részesítsék előnyben.
- Tegyék lehetővé a gyerekek kognitív és emocionális szükségleteinek kielégítését, a változatos nevelő hatások érvényesítését.
- A tanulók munkáltatását biztosító taneszközök sok és sokféle feladatot tartalmazzanak. Legyenek bennük véleménynyilvánításra ösztönző gyakorlatok, ezek legyenek alkalmasak az önismeret, az empátia fejlesztésére is. A gyakorlatok mennyisége és nehézségi foka nyújtson lehetőséget a személyre szabott jártasság-, képesség- és készségfejlesztésre, a felzárkóztatásra, a tehetséggondozásra.
- A tankönyvek folyamatos lehetőséget kínáljanak beszédművelésre, a szóbeli és írásbeli kommunikációs készség, az önálló ismeretszerzés fejlesztésére.
- A tankönyvek szemléltető szövegei, utasításszövegei nyelvileg, helyesírási szempontból kifogástalanok legyenek, ugyanakkor nyelvezetük ne legyen bonyolult vagy nehezen érthető a gyerekek számára.
- A tankönyvek megjelenésükkel is motiválják a gyermekeket a tantárggyal való foglalkozásra. Ízléses, a tananyaghoz szervesen tartozó illusztrációkat tartalmazzanak. tankönyvekben és munkafüzetekben levő tananyag, illetve a gyakorlatok jól tagoltak, áttekinthetők legyenek.
- A taneszközök legyenek alkalmasak a mindennapi munkára.
- A tankönyveket elfogadható, reális áron kínálják.
- Legyen a taneszköz modern és újszerű.
- Vegye figyelembe a könyvkínálat változásait, adjon alkalmat rá, sőt tegye megkerülhetetlenné a kulcskompetenciák és más képességek fejlesztését.
- Legyen életszerű, a gyerekekhez közelálló, esztétikailag is megnyerő.

Formai megfelelés:

- Milyen a tankönyv nyelvi megformáltsága? (pl. milyen az utasítások megfogalmazása, a szövegek nyelvi igényessége, a szövegek rövidítésekor nem csorbul-e a gondolati tartalom, az irodalmi érték?)
- Áttekinthető-e a tankönyvoldalak? Könnyen eligazodik-e a könyv szerkezetében, jelrendszerében az adott korosztály?
- A betűforma, –méret, és –távolság, illetve az egy oldalra kerülő szöveg vagy feladatmennyiség megfelel-e a tanulók érzékelő apparátusának, észlelési képességének?

- Milyen az ábrakészlet? (Van-e funkciója? Segíti-e a valóság megismerését, a feladatmegoldást, a belső képteremtést, stb.?)
- A tankönyv mérete, súlya, kötése, strapabírása életkorbarát-e?

Az iskolaigazgató feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban

Az iskolaigazgató, és az általa megbízott személyek feladata, hogy a pedagógusok számára hozzáférhetővé tegye a tankönyvjegyzéket, valamint a tankönyvnek nyilvánított egyéb könyveket, segédleteket.

Az iskolaigazgató biztosítja az intézményen belül azt, hogy a pedagógusok az internetet is igénybe vegyék a tankönyvkínálat megismerése céljából.

A pedagógusok feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban

A pedagógusok az iskolaigazgató által rendelkezésükre bocsátott tankönyvjegyzék, valamint tankönyvnek nyilvánított egyéb könyvek, segédletek listái, illetve egyéb információforrás alapján kiválasztják a tantárgyanként az alkalmazandó tankönyveket, egyéb segédleteket.

A pedagógusok a tankönyvválasztással kapcsolatos feladataikat az alábbiak figyelembe vételével végzik:

- szakmai, valamint
- anyagi, költségvetési szempontok,
- annak mérlegelése, hogy adott tankönyv egy tanéven belül nem változtatható meg.

Szakmai szempontok figyelembe vétele

A pedagógus joga és egyben kötelessége, hogy az oktatási intézmény nevelési programjához, valamint, a helyi tantervhez igazodva tegyen javaslatot az alkalmazandó tankönyvekre. Amennyiben egy tantárgyat több pedagógus is tanít, akkor a pedagógusok által létrehozott szakmai munkaközösség határozza meg, mely tankönyvek kerülnek alkalmazásra.

Anyagi, költségvetési szempontok figyelembe vétele

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak. A pedagógus – a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell.

A választott tankönyv megváltoztathatatlanságának figyelembe vétele

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha az a szülők fizetési kötelezettségével járna.

A pedagógus az általa javasolt tankönyvekről, segédletekről tájékoztatja a szakmai munkaközösséget.

A szakmai munkaközösségek feladata a tankönyvválasztással kapcsolatban

A szakmai munkaközösség feladata, hogy az adott tantárgyat tanító pedagógusok véleményét figyelembe véve meghatározza az alkalmazandó tankönyvek, segédletek körét.
A szakmai munkaközösségnek is figyelembe kell vennie az anyagi, költségvetési szempontokat is.

II.3. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

II. 3. 1. A hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református, római-és görögkatolikus felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

II. 3. 2. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza 1-4. oszt.

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és tovább fejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újra értelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepekörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepekör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismeretet szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat. Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal. Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség, mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légző

gyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyebbé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni a változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Készítés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikkeket önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek a gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban törtétek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményét. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes ezen tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

Természettudományos és technikai kompetencia

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képesé válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

Digitális kompetencia

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT- eszközök használata iránti érdeklődés. Képesé válik az IKT- eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

Szociális és állampolgári kompetencia

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló motivált a kitzűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanulónak fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmusos és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. Képes kisebb segítséggel vagy anélkül házi feladatai elvégzésére.

Konkrét feladataink az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszára – (1-4 évfolyam):

- Az 1-4. évfolyamon óvjuk és tovább fejlesztjük az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, megértés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Fogékonnyá tesszük a saját környezet, a természet, a társas kapcsolatok, majd a szélesebb társadalom igényei iránt.
- Teret adunk a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának, segítjük természetes fejlődését, érését.
- Elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesztünk.
- Kiemelten kezeljük az anyanyelv, a helyesírás, a matematika, az idegen nyelv és az informatika oktatását.
- A hatékonyabb ismeretszerzés érdekében a szabálytudatot és a munkamorált erősítjük.
- Mintákat adunk az ismeretszerzés változatosságából, a feladatok- és problémamegoldásokhoz. /integrált nevelés, szakkörök, versenyek/
- Megalapozzuk a tanulási szokásokat /napközis foglalkozások, egyéni képességfejlesztés/
- A rendszeres testedzésre való igény megalapozásával és az egészséges életmód kialakításának igényével törekszünk a test és lélek harmonikus fejlesztésére.
- Közreműködünk a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek megsegítésében /felismerés, vizsgálatkérés, pedagógiai konzultáció, szülői támogatás megszerzése/.

- Törődünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális, kulturális környezetéből, vagy eltérő ütemű éréséből fakad.
- Erősítjük a humánus magatartási mintákat, szokásokat.
- Törekszünk az egészséges életmód kialakítására. (Mozgásigény kielégítése, sportkörök, úszásoktatás, téli sportolási lehetőségek és feltételek megteremtése.)
- Ismertetjük tanulóinkkal a környezetvédelem fontosságát, elősegítjük a szabadidő helyes eltöltését.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;

II. 3. 3. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiséggel, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókincsrel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stressz-kezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhesség-megszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stressz-oldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stressz-oldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezet-harmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékenyebbé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újra fogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a

szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóan hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóan alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT- eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb

biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezetében, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT- eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját

munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

Konkrét feladataink az alapfokú nevelés-oktatás második szakaszára – 5-8. évfolyam:

- Az 5-8. évfolyamokon folytatjuk az első szakasz nevelő oktató munkáját, a készségek, képességek fejlesztését.
- Cél az új információs környezetben eligazodó, kritikai módon szelektálni tudó, a káros befolyásoló hatásokat felismerni képes, azokat elutasító, nem befolyásolható fiatalok nevelése.
- Célunk a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermek együtt nevelése.
- Érdeklődésüknek, képességeiknek, tehetségüknek megfelelően felkészítjük őket a továbbtanulásra, és előkészítjük őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre. Ehhez szükséges a tanulók gondolkodásában, feladatmegoldásában a sokirányúság, erkölcsében a másik ember iránti tolerancia, empátia, ésszerűség, igazságtisztelet, együttműködési készség.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben fejlesztjük a tanulók önismeretét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését.
- Tudatosítjuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait.
- Tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban.
- Tudatosítjuk a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományokat, és ápoljuk ezeket.
- Fejlesztjük tanulóinkban a nemzeti azonosságtudatot, képviseljük az egymás mellett élő különböző kultúrákat.
- Erősítjük az Európához való tartozás tudatát.
- Figyelmet fordítunk az emberiség közös problémáinak bemutatására.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

II. 4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés célja:

- A tanulók szeressék meg és szokják meg, hogy minden nap sportoljanak, mozogjanak.
- testmozgás megszerettetése
- az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése,
- egészséges életmód alapvető ismeretinek elsajátítása
- természetes mozgásigény kielégítése
- Javuljon fizikai és egészségi állapotuk.
- A hiányzási statisztikában javulás következzen be, kevesebb legyen a beteges gyerek, mert ellenállóbbá válik a szervezetük.
- Emelkedjen a testnevelési órák szakmai színvonala.
- Változatos mozgásformák mellett engedjen teret a játéknak is.
- Minden diák, minden nap bekapcsolódhasson valamilyen sportprogramba.
- Délutáni sportfoglalkozások: kosárlabda, labdarúgás, úszás, atlétika.
- Sportszerek használata délutánonként, képességfejlesztő játékok.
- Házibajnokságok.
- Gyógytestnevelési órák.
- A művészeti és táncsoport foglalkozásai.
- Alsó tagozatban kötelező úszásoktatás a 4. évfolyamon

- Téli időszakban szánkózási, korcsolyázási lehetőség
- Sportegyesületi tagság- az ott folyó munka figyelemmel kísérése.
- Az iskolában működő napközi is alkalmat ad a tanulónak játékos, egészségfejlesztő testmozgás végzésére.

A mindennapos testnevelés feladatai:

- hozza azonos szintre a tanulók mozgáskészségét
- mozgásos feladatokkal alakítsa a legfontosabb jártasságokat és készségeket
- fejlessze a gyerekek ügyességét, testi erejüket illetve állóképességüket
- keltse fel a tanulók mozgás-, versengési- és játéki igényét
- testtartási hibák megelőzése

A mindennapos testnevelés szervezése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt tanórai testnevelésórát tartalmaz.

Gyógytestnevelési foglalkozás megszervezése:

A kötelező testnevelési órákon felül szervezett heti 1-1 órás gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akik – az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – a rendes testnevelési órákon is részt vehetnek.

A tanórán kívüli sportfoglalkozásokat az iskolai sportköri foglalkozások, és az iskolai tömegsport órák keretében kell megszervezni. Ezeken az iskola minden tanulója jogosult részt venni.

Az intézmény a mindennapi testedzés lehetőségeit az alábbi foglalkozásokon biztosítja:

Az iskolai sportkör **egy tanítási évre szóló szakmai program** szerint végzi munkáját. Az iskolai sportkör szakmai programját minden évben az iskolai munkaterv részeként kell elfogadni. Az iskolai sportkör foglalkozásait (sportágak, tevékenységi formák, sportköri csoportok) az iskolai sportkör szakmai programjában kell meghatározni.

A tanórán kívül szervezett foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja, hogy

- az őszi és a tavaszi időszakban: a sportudvar, a tornaterem
- a téli időszakban: a tornaterem tanári felügyelete mellett rendelkezésre álljon.

A tömegsport- foglalkozások pontos idejét tanévenként az iskolai munkatervben kell meghatározni.

II. 5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak:

1-8 évfolyamon a kötelezően választható óráink vannak, melyeknek óraszámait a magasabb óraszámú tantárgyi oktatásra fordítjuk.

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

II. 6. A projektoktatás, iskolai projekt

A projektoktatás tanítási-tanulási folyamat megszervezésének az a formája, amelyben a művelődési folyamatok részeként olyan konkrét, a résztvevők általi közös tevékenység keretében meghatározott, főbb lépéseiben megtervezett és elfogadott feladatok kerülnek megvalósításra, amelyek lehetővé teszik a problémamegoldó gondolkodás, a tervszerű cselekvés, az önállóság, a kooperációs- és kommunikációs képesség (tovább) fejlesztését.

A projektoktatás középpontjában a tervszerűen kialakított, problémaközpontú cselekvés gondolata áll.

Közösségi helyzetből fakadó, szívből jövő tervszerű cselekvés, amely az iskolai tevékenység tipikus egységét jelenti, adja a veleszületett gyermeki képességek hasznosításának legfőbb garanciáját. A megfelelő vezetés mellett megvalósuló tervek nem csupán a rövidebb távú tevékenységeink céljainak teljesülése által biztosítják azok sikerét, hanem sokkal inkább ezekben, a tevékenységekben rejlő lehetőségekből nyert tanulási tapasztalat által.

A koncepciótanulással kapcsolatos fogalmi (pl. az aktivitás, a céltudatos tervezés hangsúlyozása, valamilyen tárgyi vagy szellemi produktum létrehozására irányuló törekvés).

A projektoktatással iskolánkban leginkább a "projekthetek" formájában találkozhatunk. Mely egy egyhetes projekt és egy témahét keretében történik teljes iskolai lefedettségben.

Az egy hetes projekt címe: **Lakóhelyünk Sátoraljaújhely a Magas hegy lábánál.** A témahét címe: **Egészségünk védelmében**

Ennek előkészítésére tanárokból, tanulókból, esetleg szülőkből vagy külső szakértőkből álló munkacsoport dolgozza ki azokat a javaslatokat, amelyekből a tanulók kiválasztják az érdeklődésüknek leginkább megfelelő projekt témákat. Ezt követően több napon át folyik az "alkotás" elkészítése. A projekt időtartama alatt a diákok csoportokban dolgoznak, előzetes feladatokat kapnak, az iskola falait elhagyva, a természetben ismerkednek meg az adott témával. Digitális anyagokat, fotókat, tablót készítenek, bemutatják, publikálják ezt.

Ezek aztán az utolsó napon az iskolaközösség és a téma iránt érdeklődő külső résztvevők jelenlétében kerül bemutatásra: egy kisebb színdarab, vagy táncjáték, az elkészített különböző jellegű művészeti (képzőművészeti, fotó, videó) kézműves, kertészeti munkák, vagy ökológiai, szociális, földrajzi jellegű terepgyakorlatok stb. eredményeit bemutató előadás vagy kiállítás keretében. Ebbe a körbe minden, olyan jellegű tevékenység is bevonható, amely pedagógiai szempontból felhasználhatónak tűnik, illetve viszonylag könnyen megvalósítható.

A nevelési célok közül a helytörténeti ismereteinknek nagyon fontos szerepük van az oktató nevelőmunka során.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók megismerkedjenek az őket körül vevő tágabb, szűkebb környezettel, a város történetével, a helyi nevezetességekkel.

Ösztönözni kell a tanulókat, a lakóhely múltjának, feltárására, a jelen megismerésére és az elért eredmények megbecsülésére, a tárgyi és szellemi értékek védelmére.

A tanulók szerezzenek ismereteket a helyi hagyományokról, a környék, a lakóhely természeti értékeiről.

A nemzettudat elmélyítése, a nemzeti önismeret hangsúlyos feladat.

A társadalmi tapasztalatok és ismeretek megszerzésében a gyerekek életkori sajátosságait mindig tartsuk szem előtt.

II. 6. 1. Projektoktatás – metodikai lépések, pedagógiai jellemzők

Feladatok (témák) megkeresése:

Társadalmi szempontból is jelentős tapasztalatok megszerzésére alkalmas problémászerű helyzetek keresése, amelyek kapcsolatban állhatnak valamilyen konkrét helyzettel, a mindennapi élettel, a résztvevők érdeklődésével.

Iskolaszintű téma:

Lakóhelyünk Sátoraljaújhely, melyen belül

- 1-4. évfolyam: Barátaink az állatok
- 5-8. évfolyam: Lakóhelyünk turisztikai nevezetességei

Tervezés:

A problémamegoldás illetve a közös tevékenység céljára alapozódó folyamat kialakítása az egymásra épülő lépések egymásutánjának részletes megtervezésével.

Kivitelezés:

Cselekvő együttműködés - a probléma jellegének megfelelő taneszközök, különböző munkatechnikák, valamint közösségi-, kommunikációs és tevékenységi formák kialakítása a különböző tantárgyi ismeretek integrációja az összefüggések felismerésére irányuló gondolkodás fejlesztése - érdekében;

Lehetőség szerint "minden érzékszerv" bekapcsolása a tevékenységbe;

A folyamat során jelentkező különböző problémák (konfliktusok, a feladatok megoldásának tárgyi nehézségei) az egész illetve az egyes részcsoportok szintjén történő reflexív megoldása, és szükség esetén az eredeti terv rugalmas módosítása.

Felülvizsgálat:

Az elkészült alkotás - és az elkészítés folyamatának csoportszintű értékelése

A végső eredmények: kiállítások, beszámolók, viták, bemutatók keretében történő nyilvánosság elé tárása.

Továbbfejlesztés:

Szükség szerint az értékelés eredményei - a felvetődő kérdések és további feladatok - nyomán új projektek kidolgozása és/vagy az eredmények felhasználása a különböző tantárgyak és műveltségterületek továbbfejlesztése érdekében.

Az értékelés módja, szempontjai:

- Tanulócsoportok önértékelése, egymás értékelése. Beszélgető körök.
- Pedagógusok szöveges értékeléssel értékelnek.

Belső értékelés:

- Sikeres volt-e a projekt, elérte-e a célját?
- Milyen célokat ért el a projekt?
- Mi tetszett és mi nem a tanulóknak?
- Milyenek a tapasztalatok a szervezési módokkal kapcsolatban?
- Milyen körülmények nehezítették a munkát?
- Produktumok sorsa rövid és hosszú távon?
- Nyújtott-e maradandó élményt a gyerekeknek?
- A szülők visszajelzései pozitívak voltak-e?
- A tanár a folyamat irányításának legfőbb felelőse marad, akinek legfontosabb feladatai: a tanácsadás, a segítségnyújtás, a koordináció, és a bátorítás.

II. 6. 2. A témahét

A témahét összeállítása során arra törekedtünk, hogy a tananyagba beilleszthető, a mindennapi oktató-nevelő munka során hasznosítható, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő programot állítsunk össze. A heti kötelező óraszám több mint felét a témahét foglalkozásaira fordítjuk.

Témahéten az „Egészségünk megőrzése” érdekében történő tennivalókat foglaljuk össze, mint pl.: táplálkozás; tisztálkodás; sport; szabadidő hasznos eltöltése; káros szenvedélyek. Tanulóink tanácsokat kapnak különböző szakemberektől, pl. védőnőtől; gyermekorvostól; szociális munkástól; prevencióval foglalkozó szakemberektől. A diákok kutató munkát folytatnak könyvtárban, interneten, a témával kapcsolatban, majd tablót, prezentációt készítenek osztályonként egy-egy választott témában. A témahét egy szellemi totóval zárul, melyet csapatban oldanak meg a tanulók, a helyezettnek díjazásra kerülnek. A témahét tapasztalatait, az elkészített tablót az utolsó nap a programért felelős pedagógusok nyilvánosan értékelik.

II. 7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

- jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.
- A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a köznevelési intézményben - a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint, - olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban/iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

II. 8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

II. 8. 1. Számonkérés követelményei

- Csak az iskola helyi tantervében elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
- A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.
- Figyelembe kell venni a tanuló képességeit - talentumait -, és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
- Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
- A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség igényének kialakítása.

- Csak az önmagával szemben is igényes tanár tud igényességre nevelni.
- A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot.
- A követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete.
- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szóveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága, legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti egy vagy annál kevesebb óraszám esetén félévente legalább három,
- minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor.

II. 8. 2. A számonkérés formái

- egyéni
- csoportos

- egész osztályt érintő
- iskolai munkán alapuló/ otthoni munkán alapuló

A tanév során ügyelünk az írásbeli, és a szóbeli számonkérések arányára. *Minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra.* Azért törekszünk minden műveltségi területen arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli, számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókinccsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni.

Szóbeli számonkérések:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján,
- óraközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége,
- önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

Írásbeli számonkérések: Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok, megoldásán keresztül.

Fajtái:

- írásbeli felelet (max. 15-20 perc időtartamban),
- házi dolgozat,
- témazáró dolgozat (45 perc időtartamban).
- Gyakorlati számonkérések:
- A számonkérés ezen, formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható.
- Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése is.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások alapelvei

- a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével történjenek (feladattípusok, terjedelem),
- tükrözzék az osztályok és az egyes tanulók esetében is a differenciálás elvét,
- az értékelés pozitívumokat kiemelő, segítő hatású legyen,

- az írásbeli beszámoltatások ne kerüljenek nyomasztó túlsúlyba a szóbeli beszámoltatások rovására. Különösen ügyelni kell erre azoknál a tantárgyaknál, amelyeknél ezt a tantárgy jellege megköveteli (magyar, történelem, idegen nyelvek),
- legyenek rendszeresek: tanév eleji, évközi év végi felméréseknél, méréseknél valamint a témazáró dolgozatoknál **bejelentettek**,
- a dysgraphiás gyerekek kapjanak szóbeli lehetőséget a beszámolásra, illetve az ő írásbeli munkájukat egyénileg értékeljük
- a feladatok legyenek változatosak, gondolkodtatóak, egyértelműek, érdeklődést felkeltők,
- a feladatok a tanult ismeretekre épüljenek - a begyakorolt, kifejlesztett készségeket kérjék számon,
- Tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejezőképesség, az előadói készség fejlesztése.
- Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások célja

- adjanak hiteles, átfogó képet a tanulók ismereteiről, jártasságaik és készségeik kialakulásának mértékéről; tegyék lehetővé ezek szaktanári értékelését,
- igazolják vissza a tanulót érintő pedagógiai folyamat eredményét vagy eredménytelenségét; alapozzák meg az esetleg szükséges kiigazításokat.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások rendje

- A tananyag feldolgozásában a kiemelten fontos részek elsajátításának ellenőrzésekor
- egy-egy témakör összefoglalása után
- félévi vagy év végi ütemezéssel
- Projekt, témahét esetében projektzáráskor

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások módszerei

- igaz-hamis állítás
- hibás állítások javítása
- TOTÓ
- jegyzetelés (tankönyvből, könyvtári könyvből)
- szöveg kiegészítése
- szógyűjtés
- feleletválasztás
- mondat-kiegészítés
- tollbamondás
- vázlatírás
- fogalmazás
- olvasónapló írása előzetes szempontok alapján
- témazáró dolgozat
- teszt
- rövid, egy-egy anyagrészt átfogó tudáspróba
- röpdolgozat
- feladatlap
- konturtérkép
- felelet
- kiselőadás, esszé
- gyűjtőmunka (projekt, témahét)
- szómagyarázat készítése
- tömörítés
- verselemzés
- összehasonlító elemzés
- kísérlet leírása
- élménybeszámoló
- projekt készítése
- prezentáció (szakköri munka, projekt, témahét)

- kisfilm (szakköri munka, projekt, témahét)
- fotó (szakköri munka, projekt, témahét)
- tudományos dolgozatok (kutatómunkán alapuló verseny)

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások korlátai

- Naponta **két témazáró** dolgozatnál ne írassunk többet! Két témazáró mellett a tanulók ne írjanak más dolgozatot!
- Ha a feladat elvégzése után nem kap azonnali visszajelzést teljesítményéről a tanuló, ami különösen a kisebb gyerekeknél hátrányos.
- A sajátos nevelési igényű tanulókat nehéz helyzetbe hozhatja (beszédhiba, diszgraphia, nagyothallás, kimutatott részképesség zavarok). Számukra – egyéni elbírálás alapján – biztosítsuk a megfelelő egyéni számonkérési formákat!
- Projekt és témahét esetén, ha a délutáni elfoglaltság miatt nem biztosított a megfelelő felkészülés, az írásbeli és szóbeli beszámoltatások másnap elmaradhatnak!

A beszámoltatások tanulmányi értékelésben betöltött szerepe

- A rendszeres értékelés elengedhetetlen, ugyanis tanár és a diák számára egyaránt visszajelzés a végzett munkáról.
- Megalapozza a szöveges vagy az érdemjeggyel történő értékelést, kijelöli a további fejlesztési irányokat.

A követelményrendszerünk alapelvei

Iskolánk nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban.

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

1. Tantárgyi követelmények - ezt a NAT alapján a helyi tanterv határozza meg. A tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok.
2. Magatartási követelmények - ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza.
3. Szorgalmi követelmények - ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi.

II. 8. 3. A tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének formája

II. 8. 3. 1. A folyamatos értékelés fajtái

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (kézségtárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknak az E-Kréta rendszer útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

II. 8. 3. 2. A tanulók munkájának szöveges értékelése

Írásban értékeljük a tanulók magatartását, szorgalmát és tanulmányi teljesítményét. A tanév során a diákokkal is megbeszéljük az értékelési szempontokat. Egyértelművé tesszük, hogy melyek azok az értékek, amelyeket támogatunk, melyek azok a magatartásformák, amelyek elfogadhatatlanok számunkra. A párbeszédre mindig lehetőséget adunk, így fejlődik majd reális önértékelő képességük.

Elektromosnaplóba: Az értékelő naplóba havi összegző értékelést készítünk a tanulók napi, heti teljesítményéről, ahol

kiválóan megfelelt **kmf.**

jól megfelelt – **jmf.**

megfelelt - **mf.**

felzárkóztatásra szorul – **felz.** kifejezéseket alkalmazzuk rövidítve.

Írásbeli minősítés: Félévkor és tanév végén 2. osztály félévéig „kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul kifejezésekkel, 2. osztály év végétől osztályzattal értékelünk.

A szöveges értékelés írott formája nem helyettesítheti a gyermekkel és a szülőkkel való személyes kapcsolattartást. Ugyanolyan fontos az, hogy az általunk leírtakat szóban is elmagyarázzuk, közöljük a gyerekekkel és a szülővel egyaránt.

A szöveges értékelés időszakai és formái:

- **Negyedéves értékelés:** 1. és 2. évfolyamon novemberben – **az e-napló** előállítással tartalmazza az évfolyamszintű negyedévi értékelést
- **Féléves értékelés:** 1. és 2. évfolyamon januárban - **az e-napló** nyomdai előállítással tartalmazza az évfolyamszintű félévi értékelést
- **Év végi értékelés:** 1. évfolyamon júniusban – **az e-napló** nyomdai előállítással tartalmazza az évfolyamszintű évvégi értékelést (osztálynapló, törzslap, bizonyítvány, irattár)

A szöveges értékelés célja, hogy

- segítse a gyermeki személyiség eltérő ütemű fejlődését,
- feszültségmentes iskolai légkört teremtsen,
- irányt, távlatokat mutasson a tanulónak a továbblépéshez, és erősítse meg benne azt, amit jól végez.
- tájékoztassa a szülőt és a gyermeket a tanuló fejlődéséről, teljesítményéről, értékeiről és hiányosságairól.

A szöveges értékelés alapelvei

- A tanító értékelő véleménye legyen megalapozott, tükrözze a gyermek alapos ismeretét.
- Érthető legyen a gyermek és a szülő számára.
- Mennyisége legyen optimális, szerkezete jól tagolt, könnyen áttekinthető.
- Megfogalmazása ne legyen bántó a gyermek és szülője számára.
- Az esetleges gyengébb teljesítmény esetén tárja fel a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, határozza meg a fejlesztés lehetőségeit, irányát, megfelelő biztatást nyújtson a fejlődéshez.

II. 8. 3. 3. Szöveges értékelés dokumentumai

- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott bizonyítvány.
- Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.
- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott törzslap.
- e- napló.
- A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

II. 8. 3. 4. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái:

- **témazáró dolgozat:** egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;
- **egyéb dolgozat:** egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető
- Az év eleji, félévi, év végi **felmérések** alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérések csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk
- **„Lakóhelyünk Sátoraljaújhely”** projekt, **„Egészségünk megőrzése”** témahét feladatai

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény	Érdemjegy
0% - 35%	elégtelen(1)
36% -50%	elégséges(2)
51% -75%	közepes(3)
76% -90%	jó(4)
91% -100%	jeles(5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb három százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

- A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.
- A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.
- „Lakóhelyünk Sátoraljaújhely” projekt, „Egészségünk megőrzése” témahét – lásd vonatkozó fejezetek!

II. 9. Az otthoni, napközis és tanulószobai írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A házi feladat érdemjeggyel történő minősítése nem elfogadható, de a kiemelkedő munka, pl. önálló gyűjtőmunka szaktanári dicsérettel jutalmazható.
- A hiányzó házi feladat pótlólagos elvégzése szükséges, többszöri hiány esetén szaktanári figyelmeztetés jár a tanulónak.
- Fontos, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek maradjon idejük életkori sajátosságuknak, gyermeki személyiségüknek megfelelő tevékenységekre; pihenésre, regenerálódásra, mozgásra, játéokra.

- Ennek tükrében az otthoni és napközis felkészüléshez az alábbi elveket és korlátokat alkalmazzuk.
- A tanultak begyakorlása érdekében a tanulók otthoni (napközis és tanulószobai) felkészülés formájában szóbeli és írásbeli házi feladatot kapnak.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok a házi feladatok, feladásakor figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális állapotát és ezekből kiindulva differenciált formában adnak feladatokat az otthoni és napközis felkészüléshez.
- Emellett folyamatos tanácskozást folytatnak a napközis nevelővel, akik visszajelzésekkel tájékoztatják a délelőtti nevelőket a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról.
- Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok típusukban megegyeznek.

Írásbeli feladatok: a tanóra anyagához kapcsolódó, az órai munkához hasonló feladatok, ill. a korábbi évfolyamokon tanult ismeretekhez fűződő ismétlő feladatok. A feladatok a tanulók teljesítményétől és képességeiktől függően differenciálhatóak is.

Szóbeli feladatok: az órán tanult fogalmak, tételek, ismeretek megtanulása, megértése, ill. a témakör korábbi anyagainak ismétlése, és a kapcsolódó, korábbi évfolyamokon tanult ismeretek felidézése. Az írásbeli és szóbeli feladatok mennyisége együttesen nem haladhatja meg egy átlagos képességű diák esetén felső tagozatban tantárgyanként a 30 perc intenzív tanulást.

Házi feladatok

- **hétvégére** (szombatra-vasárnapra) lehetőleg nem adunk házi feladatot, de a tantestület döntése értelmében indokolt esetben megengedett a házi feladat adása, ha az összességében nem befolyásolja a tanuló pihenését, regenerálódását.
- Hétvégének a tantárgyak szempontjából az számít, ahol pénteken és hétfőn egyaránt van óra. Ennek megfelelően a csütörtök-hétfő vagy a péntek-kedd párosítások nem számítanak hétvégének. Munkaszüneti napok esetében az számít ide, ahol az előző és az azt követő napon is van óra
- **projekt és témahét alatt**, ha a délutáni elfoglaltság miatt nem biztosított a megfelelő felkészülési idő nem adunk házi feladatot, ha az azt követő napon is van ugyanazon tantárgyi óra!
- **az őszi, téli és tavaszi szünetekre** hasonlóan adunk házi feladatot, mint hétvégén, de kizárólag annyi, mint egyéb esetben egy következő órára való felkészüléshez!

- **a nyári szünetre** (az évközi terhelés csökkentése érdekében) szabadon választhatóan adjuk fel a házi olvasmányokat. Ennek megtörténtét jutalmazhatjuk, szüneti elkészítésük elmulasztását nem büntetjük.

II. 10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Hít-és erkölcsstan oktatás: egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból, - református-, görög katolikus, római katolikus - a hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezésével is történhet.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az **idegen nyelvet, az informatikát, a technika életvitel és gyakorlat, és az ének-zene, magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyat**. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Azon tantárgyak esetében, melyek oktatása csoportbontásban történik, a csoportba való besorolás módja:

A haladási naplóba beírt sorrendben történik, vagyis az osztály első fele kerül az első csoportba, a második fele a második csoportba. Amennyiben a HHH tanulók aránya a két csoport között 25%-kal eltér, sorsolás útján kerül sor a tanulók cseréjére

II. 11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérése, megtartása.

A méréseket a tanév folyamán két alkalommal kell elvégezni. Ősszel, szeptemberben, tavasszal pedig májusban kerül rá sor.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez és minősítéséhez "A Hungarofit tesztora" alapján készítjük.

7-8 évesek számára: (1+3 motorikus próba értékelésével)

4. Cooper-teszt
5. Helyből távolugrás páros lábbal
6. Hanyatt- fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan kifáradásig
7. Hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan kifáradásig

9 éves kortól: (1+4 motorikus próba értékelésével) "Mini Hungarofit "

8. 2000 m-es síkfutás
9. Helyből távolugrás páros lábbal
10. Mellsőfekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan kifáradásig
11. Hanyatt-fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan kifáradásig
12. Hason fekvésből törzsemelés és leengedés, folyamatosan kifáradásig

A tesztek értékelése:

Az Oktatási Minisztérium 2000 évben kiadott " Útmutató a tanulók fizikai és motorikus méréséhez " című kiadvány 64. és 95. oldal alapján történik.

II.12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

„Mert áron vétettetek meg; dicsőítsétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, a melyek az Istenéi.” (1Kor. 6,20)

**„Egészségedre mindazon által gondot viselj,
mert anélkül dolgodban el nem járhatz”
(Apáczai Csere János)**

II. 12. 1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésnek módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékékként való tisztelésére is nevel.

Az egészség fogalma – egészségfejlesztés

Az egészség kincs, megóvása alapvető érdekünk és feladatunk. Egészség szavunk 1315-ben bukkan fel írásbeliségünkben. Az alapszó: az „**egész**”. Azt jelenti: „**ép**”, „**teljes**”, „**sérthetetlen**”. Valóban akkor vagyunk egészségesek, ha zavartalan az életműködésünk. Ez egyaránt vonatkozik a testi, a szellemi-lelki épségre, harmóniára.

Az egészség a szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe. A WHO szerint a teljes testi, lelki, szociális jóléti állapot.

Az egészségnevelés nem szakítható ki a nevelési rendszer egészéből.

Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:

- felvilágosító munka
- megelőzés (prevenció)
- egészségünk védelme, óvása

Az egészségnevelési program alapelvei

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és a tantestület egészségének a védelmét.
- Az iskola a szocializációnak olyan színtere legyen, ahol az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásokat, magatartásmintákat tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk. Az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formák, az egészségbarát viselkedés mindenkinek személyiség-tulajdonságává váljon.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek valamint a szülő és a diákok között, annak érdekében, hogy az iskola mintául szolgáljon, mint egészséges környezet.
- Segíteni a diákokat, az iskola dolgozóit, a diákokon keresztül a családokat egészségük megőrzésében.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot bevezetni, amely figyelembe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, elismeri az erőfeszítéseket, a szándékokat, támogatja az egyén előrelépését.

Az egészségnevelés fejlesztés elvei és kulcsterületei a következő

- az egészséget támogató társadalompolitika fejlesztése
- az egészséget segítő környezeti feltételek kialakítása
- az egészséges élet egyéni készségeinek erősítése
- egészségügyi ellátás megelőzési szerepének hangsúlyozása

Célunk, hogy

- az iskolai környezet biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést,
- felkészítsük tanulóinkat az örömteli, szolgáló életre, felelős párkapcsolatokra és a családi életre,
- foglalkozunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel,
- fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékkal élő embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartást,

- felkészítsük tanulóinkat a veszélyhelyzetek megelőzésére és kezelésére. (egyéni és közösségi szintű veszélyhelyzetek kezelése),
- megismertessük a környezet (háztartás, iskola, közlekedés, veszélyes anyagok) leggyakoribb, testi épséget veszélyeztető tényezőit,
- felkészítsük tanulóinkat az önálló közlekedésre, balesetek elkerülésének módjaira: támogatjuk a preventív programokat, figyelmet fordítunk a megelőző tevékenységekre a káros szenvedélyek, függőségek, szokások és életmódok kialakulásában. (dohányzás, alkohol, drog, helytelen táplálkozás)
- megtanítsuk, hogyan kell sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megelőzése érdekében (böjt)
- tanulóink megtanulják, hogy az Istentől kapott forrásokat hogyan tudják gyakorlati módon, kreatívan felhasználni, mint Isten teremtett világának hűségesei és gondviselői.

II. 12. 1. 1. Fejlesztési területek, feladatok, tevékenységi formák

Fejlesztési terület	Feladatok	Tevékenységi formák
Testmozgás	<ul style="list-style-type: none"> • a sportolás iránti igény felkeltése • egészséges testtartás kialakítása • sikerélmény biztosítása a mozgásban • megfelelő körülmények biztosítása a testnevelési órákon • lehetőségek és rendszeres testmozgás biztosítása a tanórán kívüli sportban • a fizikai testedzés a keresztyén életvitel részévé kell, hogy váljon 	<ul style="list-style-type: none"> • mindennapos testmozgási lehetőségek • tömegsport foglalkozások • túrázás • minden testnevelés órán tartásjavító gyakorlatok • helyi szintű gyógy-testnevelés • a testnevelés órák színvonalának emelése. • fitness torna, aerobik. • délutáni sportolási lehetőségek. • udvari sportpálya korszerűsítése.
Táplálkozás	<ul style="list-style-type: none"> • az egészséges táplálkozás megtanítása • étkezési, ebédelési körülmények javítása • iskolai étkezés figyelemmel kísérése: étkezési kultúra, mennyiség és minőség, étlap • az iskolai étkezésben részt vevő gyermekek számának növelése 	<ul style="list-style-type: none"> • az étlapok szakszerű összeállítása • dietetikus, belgyógyász szakemberek tanácsai szülőknek, gyerekeknek, tanároknak. • egészséges iskolai büfé kialakítása: gyümölcs, joghurt, péksütemények • „egészségnap” szervezése (táplálkozás, testápolás, ételbemutató és kóstoló, testsúlymérés)
Testi egészség	<ul style="list-style-type: none"> • személyi higiénia, testápolás helyes szokásrendszerének kialakítása • egészséges öltözködés • betegségek megelőzése • egészséges életmód kialakítása • elsősegélynyújtás alapismereteinek elsajátítása 	<ul style="list-style-type: none"> • higiénés szokások kialakítása, folyamatos ellenőrzése, igények kialakítása • praktikus ismeretek nyújtása. Vásárlási szokások, öltözködési tanácsok • vetélkedő • gyermeknapi programok • gyógyszerek

Lelki egészség	<ul style="list-style-type: none"> • egészség, az élet tisztelete • országos és helyi statisztikák megismerése • önismeret, egészséges személyiségfejlődés elősegítése • káros anyagok, szenvedélyek elutasítása. (drog, dohányzás, alkohol) • veszélyek felismerése • stressz-mentes körülmények biztosítása az iskolában (elegendő szünetek, iskolai hangulat, tantermek) • egymás tisztelete (gyerek-gyerek, gyerek-felnőtt, felnőtt-felnőtt) • szűrővizsgálatok • személyi higiénia (testápolás, öltözködés, pihenés, alvás) • serdülőkori problémák kezelése: barátság, párkapcsolatok, szexualitás 	<ul style="list-style-type: none"> • ön-és társismereti tréning • pszichológus, Nevelési Tanácsadó segítségül hívása • mentálhigiénés szakemberek meghívása • „Drogstratégia” • oktatófilmek • vetélkedők • előadások szülőknek, gyerekeknek, (kétgenerációs egészségnevelés • iskolaorvos, védőnők, fogorvos, nőgyógyász előadása, beszélgetések • teljes nemdohányzó intézmény
Környezet-egészség	<ul style="list-style-type: none"> • környezeti ártalmak megismerése • környezetvédelmi akciók szervezése • az egészséges környezet megóvása • veszélyhelyzetek felismerése • önálló közlekedés (ismeretek, gyakorlás) • balesetvédelem (ismeretek) 	<ul style="list-style-type: none"> • szellőztetés, világítás, asztalok, székek, padok biztosítása (megfelelő méretek) • ülésrend • munkavédelmi szabályok megismerése és betartása • balesetvédelmi ismeretek alkalmazása • környezetvédelmi szakkör és KDP-csoport • egészségnevelési akciók • világnapok megtartása

II. 12. 1. 2. Az egészséges életmódra nevelés keretei

Tanórai keretek között

alsó tagozatban:

- Testnevelési órák
- Magyar nyelv és irodalom
- Környezetismeret
- Technika
- Rajz

felső tagozatban:

- osztályfőnöki órák (10 órán egy tanévben)
 - 5. évfolyam: Életmódok és az egészség
 - 6. évfolyam: Korlátok és lehetőségek
 - 7. évfolyam: Függetlenségi törekvések és egészség
 - 8. évfolyam: Felelősség a jövőért
- Természetismeret és biológia órák
- Egészségtan modul a 6. évfolyamon
- Technika
- Kémia
- Testnevelés
- Mindennapos testedzés programja

Nem hagyományos tanórai keretek között

(igény-és lehetőség szerint, az osztály döntése alapján, szülői anyagi hozzájárulással, az államháztartás által biztosított normatíva és alapítványi támogatás igénybevételével)

- erdei iskola
- terepgyakorlat
- múzeumi óra
- kiállítások
- könyvtári óra
- Témahét (Egészségünk védelmében)

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkörök (egészségvédő, közlekedési, környezetvédelmi)
- tömegsport, mindennapos testedzés programja
- sportegyesületi tagság, iskolai sportkör
- osztálykirándulások
- nyári táborok (sport, úszó. tartásjavító)
- pályázatokon való részvétel
- helyi, körzeti, megyei szintű vetélkedők

- előadások: iskolaorvos, védőnők, fogorvos, ÁNTSZ, rendőrség, szakorvos, ökömenikus segítségnyújtók, missziók
- a Kisdíjak Presbitériuma programjai: egészségnevelés, közlekedés, tisztaság, környezetvédelem
- egyházi rendezvények, országos akciók, világnapok megtartása
- vizsgálatok, mérések
- növények, fák, virágok ültetése és gondozásuk
- drámapedagógiai eszközök.

II. 12. 1. 3. Drogstratégia

Napjainkban a kábítószer-fogyasztásának világméretű terjedése súlyos társadalmi gondot okoz. Ezért a kábítószer-fogyasztás megelőzése minden olyan intézménynek kötelessége, amely fiatalok oktatásával, nevelésével foglalkozik. Ahhoz, hogy megfelelő javulást érjünk el, olyan stratégiára van szükség, melyben mindenki megtalálja helyét és szerepét.

Ennek érdekében a stratégia célja:

- **Felkészíteni a pedagógusokat a megelőzés feladatainak ellátására, hogy:**
 - pontos ismeretük legyen a kábítószerekről, azok egészségkárosító hatásairól, fogyasztásuk jogi következményeiről,
 - legyenek tisztában az 5-6-7-8. osztályosok életkori sajátosságaival,
 - legyenek képesek a tanulókkal jó kapcsolatot kialakítani,
 - eredményesen tudják véghezvinni, segíteni a saját, a diákjaik és szüleik problémáinak kezelését,
 - a nevelési módszerek gazdagítása, a megfelelő tapasztalatátadás,
 - a Drogambulancia segítségének kihasználása,
 - a rendőrséggel való hasznos együttműködés.
- **Gazdag, sokrétű, őszinte információt kell adni a gyerekeknek a drogról, azok hatásairól, a fogyasztás jogi következményeiről:**
 - a csoportos foglalkozásokon önismeretük, önbizalmuk, problémamegoldó képességük oly módon fejlődjön, hogy képesek legyenek a konfliktusok kezelésére, megoldására,
 - alakítsuk ki a tanulóknál a nemet mondás képességét, adott helyzetben megfelelő döntést tudjanak hozni,
 - tudatosítani kell minden tanulóban: **az egészség kincs**, megóvása alapvető érdekünk.
- **Segíteni kell a droproblémával küzdő gyermekeket, családokat.**
- **Kortárs csoportok felkészítése a droghasználat elkerülése érdekében.**
- **Az egészségvédelmi stratégia végrehajtása, a hatékonyság vizsgálata:**
 - A végrehajtás eszközrendszerében az ÁNTSZ Sátoraljaújhelyi Kirendeltsége fontos szerepet tölt be. Vizsgálatokat végez, adatokat gyűjt, ezeket elemzi, értékeli. Következtetéseket von le, feladatokat jelöl meg, ajánlásokat készít a

felmerülő problémák kiküszöbölésére. Évente értékeli a program megvalósulását, hatékonyságát.

Hosszú távú célok:

- Helyi közösségek alakítása (jogász, pszichológus, orvos, nevelési tanácsadó, szociális területen dolgozó) szakemberek közreműködésével. Szülők, civil szervezetek, akik a dohányzás, az indokolatlan gyógyszerfogyasztás kérdéskörét is megbízhatóan pozitív irányba tudják befolyásolni, azaz hatékonyan képesek ellene küzdeni, másokat megnyerni ehhez.
- A helyi közösségek mozgósítása érinti a családok életviteli szokásainak, a szabadidő eltöltésének jó irányba történő befolyásolását.
- Hosszú távon tehát be szeretnénk vonni a családokat a prevencióba, melynek formái a következők:
 - droggal kapcsolatos kérdések megvitatása szülői értekezleteken,
 - szóróanyagok, információk kiadványok közreadása,
 - a veszélyeztetett családok számára speciális természetű segítségnyújtás (ifjúságvédelmi felelős és az önkormányzat szociális osztályának közreműködése)
 - a rendszeres kapcsolattartás mélyítése.

Középtávú célok:

- Egészségnapok, drog prevenciók programok megvalósítása, helyi és közvetlen segítők programjainak támogatása.
- Erdei iskolai program kiszélesítése, még több osztály részvételének támogatása, alapítványi segítség szorgalmazása, pályázatok írása, hasznosítása.
- A mindennapos testnevelésbe való bekapcsolódás szorgalmazása diákjaink körében.
- A televíziós műsorok szelektív felhasználásának tudatosítása, a tömegkommunikációval szembeni kritikai magatartás kialakítása.
- A tanulók egészségtudatos magatartásának fejlesztése.

Rövid távú célok:

- A drog prevenciók program folytatása – az egészségnevelés szerves részét képezve – a szaktanárok, osztályfőnökök, egészségnevelők, mentálhigiénés szakemberek bevonásával.
- A kortárssegítők (hetedik és nyolcadik osztályosok) felkészítése, továbbképzése.
- Az osztályfőnökök belső továbbképzése, főleg módszertani területen fogjuk ösztönözni munkaközösségi műhelymunka keretében.
- Éves felmérés alapján tájékozódás a tanulók egészséges életmóddal kapcsolatos beállítódásának színvonaláról, melyet értékelés, elemzés, feladatmegoldás követ.
- A dohányzással főképp a 6. és 7. osztályosok körében többet kell foglalkozni, mint törvényes drogvesséllyel.

Cselekvési terv:

- Folyamatos mentálhigiénés nevelés. Minden osztályfőnöki tervben szerepeljenek feladatok az egészséges életmódra nevelés vonatkozásában.

- Foglalkozások megtartása, melyek motivációt nyújtanak a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit példázó életvezetés kialakítására.
- Olyan programok szervezése, amelyek pozitív, közösen átélt élmény útján segítik tanulóinkat a helyes életvitel megvalósításában.

Sikerkritérium: Egészségnevelési programunk végrehajtását akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóinkban ki tudjuk alakítani azokat a tulajdonságokat, amelyek lehetővé teszik, hogy az egészség megóvása, az egészséges életmódra törekvés, a káros szenvedélyek elutasítása mindennapi életünk szerves részévé váljon. Ennek alapja az aktív együttműködés.

A drogstratégiához kapcsolódó programlehetőségek:

- Sportprogramok, délutánok, hétfégi túrák szervezése.
- Droginfó-sarok a könyvtárban: időszzerű kiadványok, szórólapok.
- Önismereti foglalkozások.
- Iskolarádió adások.
- Találkozások szervezése: tanár, diák, szülő, pedagógus. Bűnmegelőzés (rendőrség), mentálhigiénés szakemberek segítségével
- Filmvetítés, beszélgetés, viták – felnőtt vezetővel vagy külső szakemberrel.
- Szaktárgyi órákon (biológia, testnevelés, osztályfőnöki) a különböző módszerek (vita, beszélgetés, tréning, önismereti játékok, konfliktuskezelési technikák) elsajátítása.
- DADA- program, rendőrség

II. 12. 1. 4. Személyi higiénés nevelés követelmények

1-4. évfolyam:

- Ismerjék az 5 érzékszerv ápolásának, védelmének módjait.
- Ismerjék saját testüket és annak működését életkoruknak megfelelően.
- Tudjanak önállóan mosakodni (testnevelés óra után is).
- Ismerjék és tartsák be a helyes fogmosás szabályait.
- Tudják, mikor kell kezet és fogat mosni.
- Igényeljük a személyi tisztaságot.
- Használják a mosdókban felszerelt szappanadagolókat, papírtörülközőt és WC-papírt.
- Alakítsanak ki helyes napirendet.
- Vigyázzanak ruházataik tisztaságára.
- Tudatosuljanak a jó testtartás jellemzői, a helyes légzés módjai.

5-6. évfolyam

- Tudatosan használják a 1-4. évfolyamon elsajátítottakat.
- Találják meg az optimális egyensúlyt alvás, pihenés, aktivitás között.
- Ismerjék fel az egyéni egészségi szokásrendszer és a jó közérzet kapcsolatát az érés-fejlődés folyamatában.
- Ismerjék a serdülőkorrjal járó higiéniai követelményeket.
- Öltözzenek az időjárásnak megfelelően.

- Tudatosuljanak a jó testtartás fizikai előnyei és ennek rendszeres gyakorlatai.
- Vegyenek részt, rendszeres mozgást végző csoportban (iskolánkban 3 éve működik a „mindennapos testnevelés” órák elve”).
- Ismerjék az élvezeti cikkek veszélyeit és a drogokat.
- Tudatosuljon, hogy mennyiben befolyásolják az érzelmek a családi kapcsolatok és az egyéni értékek az egészségüggyel kapcsolatos információk meghallgatását, illetve az egyes termékek, szolgáltatások kiválasztását.

7-8. évfolyam

- Tanulják meg testük működését, nemi szervük felépítését, tisztántartását.
- Tudatosuljanak a testápolás alapvető szabályai, tisztálkodási eszközök használata.
- Legyen fogalmuk a fogamzásgátlásról, a menstruáció és a szexuális élet higiénijéről.
- Ismerjék az ülő foglalkozás káros következményeit.
- Tudják elemezni az egyes termékek szavatossági idejét.
- Legyen helyes napirendjük.
- Bírjanak önfegyelemmel.

II. 12. 1. 5. Környezet higiénés nevelés követelményei

1-4. évfolyam

- Tartson rendet szűkebb – tágabb környezetében.
- Legyen állandó otthoni munkája.
- Etesse télen a madarakat, készítsen madáretetőt.
- Védje az állatokat és a természetet.
- Ítélje el az ezeket, veszélyeztető cselekedeteket.
- Óvja környezete tisztaságát.
- Ismerje a légszennyezés, tiszta vizek fogalmát.
- Vegyen részt papírgyűjtésben.
- Ismerje a szelektív hulladékgyűjtés fogalmát, és lehetőség szerint tartsa be.
- Törekedjen az újrahasznosított papírok használatára.

5-6. évfolyam

- Érezze fontosságát az állatok téli etetésének, a Nemzeti Parkok jelentőségének, védelmének.
- Legyen vágya a természet iránti szeretet megismerés és védelem.
- Legyen tisztában a levegő, víz, talajszennyező anyagaival, ezek káros hatásaival.
- Ismerje fel az ember és a természet környezetkárosító hatásait, a megelőzés és a megoldás lehetőségeit.

7-8. évfolyam

- Kirándulásokon környezetbarátként viselkedjen.
- Tudatosuljon az egyén és társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításában.
- Érezzen felelősséget a Föld élőlényei, az élet tisztelete iránt.
- Legyen tisztában az állat- és növényvédelem fontosságával.
- Alkalmazni tudja az ember és természet környezetkárosító hatásainak megelőzését és a megoldás lehetőségeit.
- Tudatosan vásároljon környezetbarát termékeket.
- Ismerje a veszélyes hulladék fogalmát.

II. 12. 1. 6. Egészségnevelési oktatási anyag 1-8. osztály

1. osztály

- a. A test felépítésére vonatkozó helyes fogalmak, testrészeink
(A téma feldolgozásánál a tanulók szóba hozhatják a testi fogyatékosokat. Az ilyen emberekkel való együttélésre kell nevelni a gyerekeket, valamint elfogadásra, szeretetre.)
- b. A test tisztasága, személyi higiéné. A tisztálkodás eszközei
(Meg kell említeni a látható és nem látható szennyeződéseket. Elhangozhat a vírus, baktérium kifejezés is. Ezek szervezetbe való bejutását is el lehet magyarázni.
Torokgyulladás, hasmenés, hányás, bőrkiütés, stb. tünetek mögött mindig kívülről bejutó, szabad szemmel nem látható anyagok tételezhetők fel.
A tisztálkodás közösségi hatását is meg kell említeni.)
- c. Fogápolás
Hogyan őrizhető meg a fogak épsége? Miért fontos, hogy a fogak épek maradjanak. Milyen a jó fogkefe, a helyes fogmosás.
- d. Környezetünk tisztasága, védelme
(Érthetővé kell tenni a gyermekek számára, hogy a tiszta környezet az ember számára létfeltétel, hiszen az elhanyagolt szennyezett területekről járványok, betegségek keletkezhetnek. A víz, a szél, az állat is közel juttathatják a szennyező anyagokat az emberekhez. Családi munkamegosztás, milyen feladatok vannak a családban?)
- e. Az öltözködésről
(Ezt a témát a test védelme a hideg és az erős napsütés vagy egyéb más, pl. mechanikus hatás ellen, illetve a divat oldaláról lehet megkülönböztetni. Réteges öltözködés. Fehérnemű cseréje)
- f. Balesetveszélyes helyzetek
Teendők baleset esetén.

2. osztály

- a. Táplálkozási szokások és ismeretek

(Miért van szükség, táplálkozásra. Táplálkozásaink mennyiségi elosztása a napszakoknak megfelelően.

b. Teljesítmény és táplálkozás

(Ha sokat eszünk figyelmünk csökken, ezért nem jó közvetlenül étkezés után szellemi munkát végezni. Milyen tápanyagokból épülnek fel élelmiszereink?

Melyik tápanyagokból szükséges több, melyikből kevesebb a szervezetünk számára? Milyen fontos anyagokra van szüksége a szervezetnek még?)

c. Helytelen táplálkozási szokások

Hogyan készül az ebéd? Mozzanatai, te miben segítesz?

d. Baleset-megelőzés

e. Testünk edzése

3. osztály

a. Egészség, betegség

(Mit jelent az egészség, betegség fogalom? Betegségek fajtái: akut, krónikus, fertőző. Megelőzés: tisztasági szokások kialakítása, a betegségek megismerése, szűrővizsgálatok, védőoltások, mozgás, sportolás stb..)

b. Helyes életmód, egészséges napirend

(A helyes életmódhoz tartozik:

- Ismeretszerzés: olvasás, tanulás
- Munka: házimunka, kerti munka, szerelés, javítás
- Közösségi tevékenység: sport, közös kirándulások, mások segítése stb..
- Aktív pihenés: a szabadidő helyes eltöltése, sport játék, mozi, hangverseny)

c. Sport, mozgás, egészség

d. Környezetünk védelme

Természetvédelem

e. Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás

4. osztály

a. Barátság, érzelmek, társas kapcsolatok

(Az érzelmek, a társas kapcsolatok, a barátság fogalmainak értelmezésénél a dolgozók, jelenségek, és személyek valós tulajdonságai megismerésének szükségét kell hangsúlyozni.)

b. Egészség

(Megelőzés, immunrendszer, védőoltás.)

c. Betegség

Különböző szervi megbetegedések, fertőző megbetegedések. Szorongás, félelem.

d. Élvezeti szerek és károsító hatásuk

A káros szenvedélyek kialakulása ellen csak az egészséges szokások, kialakulásával lehet védekezni. Az a gyerek, aki sok értelmes dolgot tesz, gyűjt, barkácsol, farag, nyelveket tanul, nincs kitéve a káros szenvedélyek kialakulásában veszélynek. A tanulók előtt világossá kell tenni, hogy az alkohol a kábítószer, illetve a bizonyos gyógyszerek fogyasztásától a fiatalok, illetve felnőttek az életükben jelentkező problémák megoldását várják, remélik. Mire rájönnek, hogy említettek nem hoznak megoldást, addigra már rászoknak, nem tudnak menekülni tőlük. Dohány, alkohol, kábítószer káros hatásai.

e. Elsősegélynyújtás, baleset-megelőzés

f. Testünk edzése

5. osztály

a. Ápoltság, divat, egészség

Az ápoltság az ember testének és öltözetének higiéniájára, tisztaságára vonatkozó fogalom, kifejezi az ember önmagához, környezetéhez való viszonyát, értékelő magatartását.

Az ápoltság egészségesen tartja testét, a szennyeződésektől megtisztítja bőrét, haját, körmét, s ezt teszi ruházatával is, tisztán jelenik meg embertársai között. Az ápolatlanság háttérében önmagunk is és környezetünk lebecsülése húzódik meg. A divat a korízlásnak megfelelő ruhaneműk színére, anyagára, szabására vonatkozik, mely kiegészülhet a test dekorációjára, arc, szemhéj, haj, köröm festésekre.

Az ápoltság szorosan összefügg az egészséggel, míg a divat nem, de hatásában mégis lehet egészséges, egészségtelen, vagy közömbös az egészségre.

b. Testünk higiéniája

Mind a két nemnek meg kell ismernie a másik szervi működést is, hisz ezzel válnak még megértőbbekké is egymással szemben. A bőrmirigyek fokozott termelése miatt, illetve a nemi szervek fertőzésekkel szembeni érzékenysége miatt, e- korba kell megerősíteni azokat a higiéniás szokásokat, amelyek a nemiségükkel kapcsolatos)

c. A serdülőkor kozmetikája

Fontos téma, meg kell érteniük, hogy a bőrünkön bekövetkezett változása, hormonális változásra következett be – pl. mitesszerek, melyek fokozott mirigyműködés következtében alakulnak ki, de idővel elmúlnak. Viszont örökké megmaradnak azok, a hegek, melyek egy-egy nagyméretű pattanás szakszerűtlen kinyomásából keletkeznek. Fokozott tisztálkodással a nagyobb bajok, erősebb gyulladások elkerülhetők.

d. Egészséges otthon és iskola

A következő szempontokat kell figyelembe venni:

Tisztaság, megfelelő mozgástér, fényviszonyok, levegő tisztasága, hőmérséklet, páratartalma, zajhatások.

A nem megfelelő viszonyok korai kifáradáshoz, kimerüléshez, betegségekhez, szervi károsodások, kialakulásához vezethet.

A környezetszennyezés kérdését is itt célszerű tárgyalni. El kell jutni a tanulókkal, hogy felismerjék saját rossz szokásaikat is. Pl. a személtelés
Zajártalom: osztályokban, folyosón, utcán keltenek a hangoskodásukkal.

Fontos, hogy Te mit tudsz tenni környezeted védeleméért.

- e. Mozgás, egészség: Kirándulás
- f. Baleset-megelőzés

6. osztály

a. Élelmiszerek összetevői

Meghatározandó: tápanyag, nyersanyag, élelmiszer, étel, rostok. Tápanyagok: energiát adók: zsírfehérje, szénhidrát. Testépítők: fehérje, ásványi sók. Szabályozók, védők: vitaminok, nyomelemek.

b. Energiaszükséglet, energia bevitel

- alapenergia szükséglet,
- helyes táplálkozás
- túlsúly veszélyei.

c. Konyhatechnikai eljárások

Célja: a nyersanyagok és élelmiszerek átalakítása, fogyaszthatóvá tétele.

Pl. habverés, rántáskészítés, hús kiverés stb. Tartósítás: tartósítószer, tartósító módszerek.

d. Tudatos egészségmegőrzés

aerobik, torna, egészséges táplálkozás.

e. Serdülőkor küszöbén

Testi változások, hormonrendszer, szaporító rendszer. Lelki változások, konfliktusok, megoldási lehetőségek.

f. Baleset-megelőzés

g. Szenvedélybetegségek

7. osztály

a. Egészség, betegség, orvoshoz fordulás

Az egészségfogalom, az egészséges ember. A betegség fogalma, a beteg ember. Mi a teendő a beteg emberrel, míg az orvos megérkezik. A beteg ember ápolása. Mikor fordulok orvoshoz. Mit kell tudnom a rendelőben, mit kell magammal vinnem? Gyógyítási szokások. Orvosi ellátás: gyógyszeres kezelés, védőoltás

Házi gyógyítás: gyógymódok, indokolatlan, gyógyszereszedés

b. Allergia – kialakulása- veszélyei. Szervezetünk védekezése

Immunrendszer: zavarai, AIDS

c. A beteg helye a családban - Szeretteink elvesztése.

d. A család jelentése, működése, feladatai. Nemi szerepek

e. Szenvedélybetegségek: alkohol. Az alkohol hatásai. Alkoholfüggőség

Drog: fogalom. A drog fajtái, fogyasztása, függősége kialakulása, következménye.

f. Baleset-megelőzés

8. osztály

- a. Önismert, önértékelés, önkritika. Ki vagyok én? Kire hasonlítok? Szüleim, testvéreim, barátok, tanárok. Jellemzések megbeszélése.
- b. Szeretet, őszinteség, barátság. Minden ember vágyik igazi jó baráttra, aki megérti, szereti, segíti. A barátságnak rendkívül nagy jelentősége van az önismeretben, de párválasztásban is.
- c. Szerelem. Ábrázolása: a képzőművészetbe, zenei, irodalmi alkotásban. A szerelem fejlődése. A nemi élet elkezdése. A nemi élet elkezdésével együtt káros veszélyek. Nemi élet higiénéje, egészségtana.
- d. Családalapítás
Hogyan készülök fel a családalapításra: szociális, és nemi érettség
Felkészülés a gyermekvételre, gyermekvétel örömei, csecsemőgondozás. Terhesség megszakítás, fogamzás, szabályozás. Szeretet hiánya: durvaság, megbántás, becsapás
- e. Baleset-megelőzés

II. 12. 2. Az iskola környezeti nevelési elvei

„És látá Isten, hogy minden, amit teremtett vala, ímé igen jó.” (I Móz 1,31)

NAT 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartó fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

Az iskolai környezeti nevelés törvényi háttere:

- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.
- A Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 54. §-a kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik.

A környezeti nevelés feladata

- Az Isten által teremtett világ értékeinek felismerése, érték közvetítése és felelősségteljes megóvása.

- A gyermekek felkészítése környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.
- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolat megalapozása és megerősítése az élő és az élettelen környezettel.
- A környezeti megismerése szándékának és képességének kifejlesztése.
- Az igény felkeltése a tanulóknál és képessé tételük: a környezet változásainak, jelzéseinek a felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére, a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által, a lehetséges megoldások megkeresésére, az egyéni és közösségi döntések felelőségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben, a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.
- A ma környezeti nevelése a holnap környezeti kihívásaira készít fel. A környezeti nevelés létfontosságú a természeti környezet megőrzése szempontjából, de nagyon lényeges a gyermek egész személyiségének alakulása szempontjából is.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

- Az iskolában a tantestület nagy része foglalkozik valamilyen szempontból környezeti nevelési kérdésekkel a tanulási órákon és azokon kívül.
- Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az iskolai életnek azon területe, ahol minden iskolában dolgozó pedagógus és nem pedagógus munkatársunk tevékenységére szükség van a siker eléréséhez (pl. takarítók, karbantartó, stb.)

II. 12. 2. 1. Helyi irányelvek a környezeti nevelési programhoz

Alapelvek:

- Bibliai alapok - Isten teremtette a világot. Mózes első könyve: A teremtésről.
- A környezetvédelem **szemlélet, gondolkodás- és életmód**, nem tudomány, és nem pusztán egy önálló program.
- A környezetvédelem szemléletjellegeből adódóan kritikus, **az új és jobb megoldások** keresésére irányul.
- A környezeti nevelésnek **hitelesnek kell lennie**, az iskolában látott és tanult dolgok nem állhatnak ellentétben egymással!
- A környezetvédelem **összhangban van az egészség-, a munka- és a természetvédelemmel**, továbbá az etikával és **az anyanyelv védelmével**.
- A **bibliai integráció** megvalósulása a tantárgyakban segíti a környezeti nevelést is.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;

- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;

További alapelvek, értékek, szemlélet

- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- Fenntarthatóságra nevelés.
- A környezetetika hatékony fejlesztése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód.
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- Az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggései.
- Helyzetfelismerés, ok- okozati összefüggések.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség.
- Globális összefüggések megértése.
- Fogyasztás helyébe életminőség.
- Létfeltételek választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

Célkitűzés:

- Isten ránk bízta a Földet, óvjuk!
- A tanulók környezettudatosságának fejlesztése.
- A környezettudatos szemlélet, és az ehhez szükséges ismeretek átadása.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztésének összehangolása a környezeti nevelési programmal.
- ÖKO- iskola követelményeinek való megfelelés.

Stratégia:

- Az iskolában környezettudatos légkört kell kialakítani, a lehetőségekhez mérten a gyakorlatban is meg kell jeleníteni a környezetvédelmet. A legnagyobb nevelő hatása a látott dolgoknak, példának van.
- A környezettudatos légkörre lehet építeni célzott környezeti nevelési programjainkat: versenyek, pályázatok, erdei iskolák stb.
- Minden tanévben, az iskola éves munkatervében meghatározott osztályokban kompetencia táborot szervezünk, melynek egyik kiemelkedő célkitűzése a környezettudatos nevelés.

Környezeti nevelési célok:

- Rácsodálkozás képességének fejlesztése

- Természet szépségének és titkainak felismerése
- A természet közelsége miatt érzett öröm megtapasztalása
- Tisztelet és szeretet más élőlény iránt

A környezeti nevelés tervezésekor és megvalósításánál figyelembe vett szempontok:

- Környezetvédelmi felelős választása, akinek feladata, hogy a környezetvédelem szempontjából megítélje (támogassa, vagy ellenezze) és javaslataival segítse az iskolai életet.
- Részt veszünk a különböző környezet-, természet-, és egészségvédelmi versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon.
- Az osztálykirándulásokat felhasználjuk a környezeti nevelésre.
- Az erdei iskolákat szakmai igényességgel szervezzük. Környezet- és természetvédelmi szakkört szervezünk.
- Az iskolában kitett reklámok mind a környezeti nevelés, mind a reklámtörvény kívánalmainak feleljenek meg.
- A papírgyűjtések mellett lehetőség szerint a szelektív hulladékgyűjtési akciókat is megszervezzük.
- Az iskolai környezettudatosságot be kell mutatni, ki kell hangsúlyozni, modellként kell felhasználni a környezeti nevelésben.
- Rendszeresen (évente 1-2 alkalommal) környezetvédelmi előadásokat kell szervezni a tanári kar, a szülők részére, időszerű témához kötődően.
- Élet közeli tanulási környezet biztosítása
- Gazdag eszköztár, játékosság, sokszínű tevékenységrendszer biztosítása

II. 12. 2. 2. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés: A tanulók:

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket,
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek,
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás)
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását

Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola- alsó tagozat (6-10 év). A tanulók:

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (mesék, mondákat, népdalokat és verseket),

- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeltessék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola –felső tagozat. A tanulók:

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben,
- törekedjenek az anyanyelv védelmére,
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit,
- tudjanak disputát folytatni, a tanulóknak alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés,
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával,
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem: A tanulók:

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet (I Móz 1-2.)
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv: A tanulók:

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit,
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni,
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.
- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika: A tanulók:

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket a tantárgyon belül alkalmazzák,
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésre, elemzésére statisztikai módszerek segítségével,

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- logikus gondolkodásuk, a szintetizáló és a lényegkiemelő képességük fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek reális becslésekre,

A tanulóban:

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika, technika: A tanulók:

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatásokat (sugárzások, zaj, rezgés)
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz: A tanulók:

- szerezenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- ismerjék meg a világ globális problémáit,
- ismerjék meg és őrizzék a természeti, és ember alkotta táj szépségeit,

Biológia: A tanulók:

- ismerjék meg a globális és a helyi környezeti problémát és azok megelőzéseit, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
- ismerjék meg környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia: A tanulók:

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene: A tanulók:

- ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő, ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Vizuális kultúra: A tanulók:

- ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás, a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően,
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

II. 12. 2. 3. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

- Hagyományos tanórai oktatásszervezésben
- Nem hagyományos tanórai keretben
- Tanórán kívül

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben	Nem hagyományos tanórai keretben	Tanórán kívül
<ul style="list-style-type: none"> • tantárgyakban (biológia, földrajz, természetismeret, kémia) • egyéb tantárgyakban rejlő lehetőségek kiaknázása (irodalom, történelem, rajz, idegen nyelv, fizika, technika stb.) • osztályfőnöki órákon 	<ul style="list-style-type: none"> • a tanév során, lehetőség szerint felkínáljuk az erdei iskolában eltöltött néhány nap lehetőségét (szülői támogatással, alapítványi, pályázati lehetőségek igénybevételével minden gyermeknek megadjuk a lehetőséget). A nyári ökológiai és természetvédelmi táborok kínálta lehetőségeket felkutatjuk és tanulóinknak nyári programként ajánljuk. • a normatíva által biztosított alapból a költségvetésben tervezett mértékig támogatjuk a környezeti nevelés iskolán kívüli programjait (túra, múzeumlátogatások intézménylátogatás nemzeti parkok stb.) • projekt módszer alkalmazása (környezeti neveléssel kapcsolatos témák feldolgozása) pl.: A Zemplén növényvilága; A Zemplén állatvilága; stb. • témanapok (egészséges életmód, környezeti ártalmak) 	<ul style="list-style-type: none"> • versenyek, vetélkedők (házi, városi, területi és megyei versenyeken való részvétel) • környezetvédelmi akciók (hulladékgyűjtés, takarítás stb.) • jeles napok, a környezeti neveléssel kapcsolatos világnapok megtartása, akciók szervezése • gyűjtési akciók megszervezése (papír, szelektív hulladék, szárazelem) • kiállítások szervezése (rajz, fotó, egyéb) • pályázatokon való részvétel • szakkörök szervezése • erdei iskola • előadások szervezése (tanárok, diákok, szülők körében) • iskolazöldesítés” (zöld sarok a könyvtárban, zöld, virágoskert szelektív hulladékgyűjtés • természetjáró túrák, terepgyakorlatok • tanulmányi kirándulások

A környezeti nevelés módszerei:

- **Játékok:** szituációs játékok, memóriafejlesztő játékok, érzékelést fejlesztő játékok, kapcsolatteremtő játékok, drámapedagógiai eszközök
- **Riportkészítés:** írott, képes, film, hanganyag
- **Projektmunka:** kreatív feladatok, közösségépítés, művészi kifejezés
- **Terepgyakorlatok:** iskolán belül, környezetünkben, a lakótelepen, városunkban, erdei iskolai terepen

II. 12. 2. 4. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan frissíteni, pótolni kell a környezeti nevelés szakkönyvtárát és kialakítani a multimédiás eszköztárat. Az erdei iskolai programok, és a nyári táborok számára megfelelő számban kell biztosítani a biológiai és kémiai vizsgálatokhoz szükséges eszközöket, vegyszereket. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye.

II. 12. 2. 5. Erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzuk és a tantárgyakba beépítve tanítjuk az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos elfogadja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozunk az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésre osztályközösségi szinten.
Kisdiákok Presbitériumát segítő tanár	Lehetősége van a környezeti nevelés, egészségnevelés területeinek erősítésére	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban, környezetbarát irodai eszközök beszerzésében.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása,	Zöldesítési program, szelektív hulladékgyűjtés,

	világítási hálózat karbantartása,	komposztálás, lombgyűjtés az udvaron
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések)	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának, partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

II. 12. 2. 6. Az iskola jövőképe a környezeti nevelés tükrében

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a szülő és gyerekek által közösen kialakított iskolaudvaron természetes körülmények között zajlik néhány összejevetel.

A belső terek hangulatosabbak lesznek, több növény lesz mindenütt.

A diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia- és vízfelhasználásra, csökken a hulladék mennyisége, melynek java részét szelektíven gyűjtjük.

Diákjaink cselekvő kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakult környezettudatos szemlélet elterjedésében a városban.

A szülők azért választják intézményünket, mert a diákok harmonikus, esztétikus, stressz-mentes körülmények között tanulhatnak.

Rövid távú célok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!
- Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!
- Az iskola tisztaságának javítása, szemét mennyiségének csökkentése.
- Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.
- A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetünket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!
- Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!
- Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét- meglapozva az élethosszig tartó tanulás!
- „Jó gyakorlat” átvétele, fenntartása folyamatosan

Hosszú távú célok, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban.

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

Konkrét célok:

- Az iskola minden dolgozója érezze fontosnak a környezeti nevelést munkájában
- Továbbképzés szervezése a témában
- Iskolanap (gyermeknap) szervezése során is legyen kiemelt cél a környezettudatos magatartás
- Nyári táborok szervezése
- A szakórákon minden lehetőség megadása a környezeti neveléshez
- Tanórán kívüli foglalkozások (kiállítás, múzeumlátogatás)
- Természetvédelmi versenyekre felkészítés
- Számítógépek felhasználása környezeti nevelési céllal
- A szülők és helyi lakosok bevonása az iskola környezeti nevelési programjába

Módszerek:

- Játékok,
- Modellezés,
- Riportmódszer,
- Projektmódszer
- Terepgyakorlati módszerek,
- Közösségépítés,
- Kreatív tevékenység,
- Művészi kifejezés

Kommunikáció

Iskolán belüli kommunikáció formái:

- Kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel,
- Házi dolgozat készítése,
- Poszterek készítése és bemutatása,
- Iskolarádió felhasználása híradásra,
- Faliújságon közölt információk készítése,
- Szórólapok készítése

Iskolán kívüli kommunikáció formái:

- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napi- heti, ill. módszertani lapokból
- Környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- Környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése,
- A környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel,
- A közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

II. 12. 2. 7. Erdei iskolák szervezése a helyi tanterv szerint

Az oktatási miniszter a kerettantervi rendeletben a következőket fogalmazza meg: „A tanulók aktivizálása és motiválása érdekében a tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos szervezési formától eltérő módon is, amennyiben ez biztosítja az előírt tananyag átadását és a követelmények teljesítését. Ilyen megoldásnak tekinthető az erdei iskola is.”

Az erdei iskolában megoldhatók az oktató-nevelő munka, a személyiségfejlesztés, a közösség fejlesztés korosztálynak megfelelő feladatai, valamint a természetben fellelhető kutatási, vizsgálódási, mérési, tájékozódási tevékenységek gyermekközpontú megvalósításai. A hely és honismeret, hazai táj megismerésének, szeretetének és védelmének aktuális területei.

Erdei iskolát az alsó és felső tagozatban szervezzük meg, 1-8 osztályig, 2-5 nap terjedelemben.

Helyszínei a korosztálynak megfelelően változnak, a közelitől haladunk a távolabbi felé:

A választott helyszín fontos meghatározó tényező, ám nem pusztán attól válik erdei iskolává, hogy ott tanulunk. A tanulmányi kirándulástól, a terepgyakorlattól az erdei iskolát az különbözteti meg, hogy a megismerés folyamatát a tanulók érdeklődéséhez, cselekvőkészségéhez, aktivitásához igazítjuk, s azt a természeti környezet összetett valóságára építjük.

Tanítványainknak nem egyszerűen bemutatjuk a környezetet, hanem öntevékeny, felfedezésre alkalmas tanulási helyzetbe hívjuk őket. Az erdei iskola cselekvő, aktív részvételt tesz lehetővé. Terepjáráskor, a megfelelő megfigyelési szempontok szerint a gyerekek maguk fedezik fel a az adott táj jellemzőit. Itt lehetőségük van olyan viselkedési normák elsajátítására, amelyek alkalmasak arra, hogy gyakorlásuk közben megismerhessék az élő természetet, biztosítva számukra a felfedezés örömeit, a cselekvés szabadságát. Mindez hozzásegíti őket azoknak a szokásoknak a kialakításához, amelyek a növények, állatok védelmét, a tiszta kulturált környezet iránti igényüket szolgálja.

Az erdei iskola szervezésének céljai:

- A szabadban, tábori környezetben megtartható tanórák tantervi követelményeinek megvalósítása.
- Az egészséges életmód bemutatása, gyakoroltatása.
- Egészséges környezet kialakítása, védelme, folyamatosságának fenntartása.
- A tanulók bevonása a környezetvédelmi programba
- Önálló felfedezés, bújárkodás, kutatás Magyarország területén, mint közvetlen környezetünk területén.
- A gyermeke az elméleti ismereteiket a gyakorlatban is tudják alkalmazni.
- Igényt kialakítani bennük, hogy a természetben hasznosan eltölthetik szabadidejüket.
- Fejlesztani bennük a toleranciát, az empátiát és az önállóságot
- Fejlesztani az összefüggő rendszerben való gondolkodást.

Az erdei iskolában tartott órák és tananyagai:

/ Az osztályok tantervi követelményeit figyelembe véve tantárgyanként 1-5 óra lehet./

Nevelési feladatok:

- Óvd a környezetet! Szeresd a növényeket, állatokat, embereket! A természetben óvd a vizek tisztaságát! Főlösképpen ne pazarolj!
- Ne tépd le a virágokat, a legszebb növénygyűjtemény a természet! Ne bánts a madarak fészkeit!
- Óvd a növényeket! Ne tépd le az ágakat, leveleket! Erdőben, parkban a kijelölt helyen haladj!
- Csak szakértő által bevizsgált gombát fogyassz! Csak a kijelölt helyen rakj tüzet!
- Nevelj fát, virágot! Nemcsak az embereknek, a növényeknek, állatoknak is szükségük van a tiszta levegőre.

Alsó tagozat

1. osztály

- Környezetismeret:

Élő és élettelen természet jellemzői, különbségei, gyakori növények és állatok megfigyelése. Viszonyított irányok értelmezése, alkalmazásuk.

- Magyar nyelv- és irodalom:

Mesék állatokról, növényekről.

Az erdő fohásza.

Mondókák, kiszámolók.

- Matematika:

Számfogalom elmélyítése, távolságok, tárgyak becslése, mérése, összehasonlítások, rendezések.

- Ének-zene:

Madarakról, állatokról szóló dalok.

Dalos játékok, mondókák, kiszámolók.

- Testnevelés:

Mindennapi torna, mozgás szükségessége.

Játékos vetélkedők.

Rendszeres testedzés.

- Rajz:

A természet által adott színek, formák, vonalak megismerése, megjelenítése.

- Technika:

Ismerkedés a természeti anyagokkal és tulajdonságaikkal – fa, termés, levél -. Ezek felhasználása játékok, tárgyak készítésére.

2. osztály**Környezetismeret:**

- Megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás az élőhelyek területein.
- Ismeretek szerzése az erdő, mező és vízpart élővilágáról, álló és folyóvíz tulajdonsága.
- Állatok, növények neve, színük, alakjuk, jellegzetes tulajdonságaik, életük.
- Fa, bokor azonosságai, különbségei.

Magyar nyelv- és irodalom:

- Zempléni mesék, népi játékok megismerése.
- Népköltészeti alkotások a helyi irodalomból.
- Az erdő fohásza.
- Mondókák, kiszámolók tanulása.

Matematika:

- Tájékozódás a térben, viszonyítások, közel-távol.
- Mennyiségek közötti kapcsolatok felismerése.
- Formaazonosítás és megkülönböztetése.
- Tájékozódás alapvető ismeretei.

Ének-zene:

- Népi gyermekjátékok, népszokások, népdalok.
- Zempléni népdalok, gyermekdalok, körjátékok.

Testnevelés:

- Mindennapi, rendszeres testedzés fontossága.
- Játékos versenyfeladatok, sor és váltóversenyek.

Rajz:

- Természeti színek, formák, vonalak megjelenítése.
- Élőlények, tárgyak ábrázolása a közvetlen szemlélet alapján.

Technika:

- Tárgyak készítése hagyományos kézműves technikával.
- Papírhajtogatás, anyag átalakítása, takarékos anyagszolgálat.

3. osztály**Környezetismeret:**

- A domborzat fogalmának elmélyítése (síkság, hegység, völgy, medence, stb.)
- Megfigyelés a valóságban és térképen.

- Iránytű, tájoló használata.

Magyar nyelv- és irodalom:

- Mondák és mesék megismerése.
- Népi játékok, ismeretterjesztő olvasmányok feldolgozása.
- Az erdő fohásza.
- Játékos feladatok, rejtvények, szólások.

Matematika:

- Távolságok becslése, mérése alkalmi és szabvány mértékegységekkel.
- Kerület fogalmának elmélyítése gyakorlati feladatokkal.

Ének-zene:

- Az állatokról, természetről szóló dalok tanulása játékaikkal.
- Népdalok, kánonok csoportos előadása.

Testnevelés:

- A mindennapos testedzés fontossága, reggeli tornák
- Játékos sport és ügyességi vetélkedők.
- Túrázás.

Rajz:

- Különféle természeti tárgyak gipsznyomatainak elkészítése.
- Egyszerű természeti tárgy ábrázolása látvány szerint (tájkép, tábor)

Technika:

- Tárgykészítés saját ötlet alapján, funkció és formatervezés.
- Tutaj vagy vitorlás készítése természeti anyagok felhasználásával (gally, zsineg)

4. osztály

Környezetismeret:

- Földrajzi fogalmak megismertetése és bemutatása
- Vizeink eredete, forrás, csermely, patak ér fogalma meder, jobb és bal part, állóvíz, folyóvíz fogalma.
- A természeti anyag tulajdonságai
- Érdeklődés felkeltése az élő és élettelen természet iránt
- Fák, növények részei, azok szerepe
- A természet szépségének, pótolhatatlanságának, értékességének felfedezése
- Tájékozódás szabadban és térképen, iránytű, tájoló, térkép használata
- Fő és mellék világtájak
- Az erdő, vízpart növényzete, szintjei, az itt élő állat és növényvilág

Magyar

- Lakóhely és környéke nevezetességeinek megismerése
- Az erdő és közvetlen környezetünk védelme és szépítése
- A környező hegyek történelmi emlékhelyei, nevezetességei
- A környező várak és birtokosainak története
- Mesterségek, szerszámok, használati tárgyak és rendeltetésük

Matematika

- Tapasztalati becslések, mérések, átváltások
- Kerület és területszámítások
- Adatok gyűjtése és lejegyzése
- Távolság becslése
- Arányok a természetben

Technika

- Termésekből különböző alakok készítése
- Kiállítások rendezése a természetben talált tárgyakból
- Mérés, darabolás, kötözési technikák elsajátítása
- Ragasztás, esztétikus elhelyezés
- Agyagozás, só kerámiák, szövőkeret, gipsznyomatok készítése

Testnevelés

- Játékos gimnasztikai elemek
- Sportvetélkedők
- Kispályás futballbajnokságok
- Minden napos testnevelés
- Kirándulások, túrázások

Rajz

- Aszfalt rajzverseny
- Természeti formák képi megjelenítése
- Gyűjtemények készítése
- Montázsok készítése

Ének

Dalok az erdőről, az állatokról
Évszakok dalai
Tábori énekek

Felső tagozat 5-8. osztály

Cél:

- Történelmi múltunk megismerése
- A környezetvédelem fontosságának megismerése
- Tananyagok tapasztalás útján való elsajátítása
- A diákok kreativitásának felszínre hozása, kutatás, bűvárkodás, felfedezés

Az erdei iskolában tartott órák tananyagai a tantervi követelmények alapján

Magyar irodalom

- Környékünk híres szülőtteinek és munkásságuknak a megismerése
- Környékünk mondavilágával való ismerkedés
- Költők, írók helytörténethez kapcsolódó írásainak megismerése

Történelem

- A magyar történelem helyhez kötődésű hírességeinek megismerése
- Történelmi emlékhelyek felkutatása

- Határon túli magyarság

Matematika

- Szimmetriák a természetben
- Arányok a természetben
- Kicsinyítés, nagyítás
- Térformák, testek

Fizika

- Az iránytű használata, mágnesesség
- Természeti jelenségek, elektromosság

Biológia

- A környezet állat- és növényvilága
- A kistérség élővilága
- Tájvédelmi és természetvédelmi körzeteink

Földrajz

- Bugyi mezőgazdasága és ipara
- Tájékozódás turista jelek segítségével

Ének

- Környékünk népdalai, néballadái
- Tábori énekek

Rajz

- Néprajzi értékeink
- A művészeti korok megismerése környékünk műemlékein keresztül
- Térformák ábrázolása

Technika

- A kerékpár részei
- Balesetmentes közlekedés gyakorlása
- Gyakorlati mérések, számítások

Testnevelés

- A rendszeres testedzés fontossága
- Egészséges életmód gyakoroltatása
- Túrázások, kirándulások
- Mindennapi torna

Eszközjegyzék:

Busz a ki és beutazáshoz,

A tábor bérleti összege

Napi háromszori étkezés

Tanulók jutalmazása –vetélkedők, akadályversenyek, stb.

Az erdei iskola megvalósítása érdekében kapcsolatok kiépítése a társadalmi szervezetekkel:

- Zemplén Térségi Katasztrófa és Polgári Védelmi Szövetség
- Rendőrkapitányság
- Védőnői hálózat
- Iskolaorvos

II. 13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

II. 13. 1. A magatartás értékelésének elvei, szempontjai, minősítésének követelményei

- A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, ezt az értesítőbe, digitális naplóba illetve a bizonyítványba bejegyzni.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az érdemjegyek és a nevelő testület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt.
- A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe, digitális naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanulók magatartásának értékelése és minősítése az első-nyolcadik évfolyamon:

példás (5),
 jó (4),
 változó (3),
 hanyag (2)
 érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének a követelményei a következők

Példás (5) a tanuló magatartása, ha magaviselete kifogástalan, fegyelmezett, udvarias, szépen beszél társaival, tanáraival tisztelettudó. A házirendet betartja. A tanórákról nem késik, igazolatlanul nem hiányzik. Ügyel saját és társai testi épségére. Elmarasztaló fegyelmi büntetést nem kapott. A rábízott vagy önként vállalt feladatokat lelkiismeretesen és pontosan teljesíti, vagy ötleteivel segíti a feladatok megoldását. Az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz. Óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet. Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása. Rendszeresen látogatja az istentiszteleti alkalmakat, miséket.

Jó (4) a tanuló magatartása, ha fegyelmezett. A házirendet betartja. Igazolatlanul nem hiányzik, nem késik. Maga és társai testi épségét nem veszélyezteti, de időnként egy-két kisebb vétséget elkövet (pl. órán, beszélget, közbeszól). A rábízott feladatokat, megbízásokat elvégzi. A tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik. Feladatait a

tőle elvárható módon teljesíti. Feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti. Az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt. Nincs írásbeli intője vagy megrovása

Változó (3) a tanuló magatartása, ha az iskolai házirend szabályait nem minden esetben tartja be. Viselkedése sokszor a hangulata függvénye. A tanórákon folyó munkát időnként zavarja meg gondolatlan közbeszólásokkal. A tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik. Az adott hónapban két-három, magatartásra vonatkozó elmarasztaló bejegyzés is szerepel a fegyelmi füzetben. Feladatait nem minden esetben teljesíti. Előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben durva, udvariatlan. A közösség és az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik. Igazolatlanul mulasztott. Osztályfőnöki figyelmeztetése van.

Rossz (2) a tanuló magatartása, ha a házirend előírásait sorozatosan megsérti. Figyelmeztetések ellenére is közbeszól, a tanároknak nem fogad szót, tiszteletlen, udvariatlan. Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen. Hangvétele, viselkedése durva, vagy szándékosan árt a közösségnek. Feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti. Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza. Több alkalommal igazolatlanul mulaszt. Több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az értékelés tartalmi szempontjai:

- Beilleszkedés
- Viszonya társaihoz, tanítójához, a tanuláshoz
- A kudarc elviselése (önfegyelem)
- Érzelmi egyensúlya
- Magabiztossága
- Becsület
- Viselkedése játék közben
- A konfliktusok kezelése
- Házirend (Késés) a kialakított szabályok, elvárások betartása
- Órai magatartása
- Közös istentiszteleten való részvétel, istentiszteleten való magatartás
- Szüneti magatartás.
- Ebédlői magatartás
- Órák zavarása, közbeszólások
- Ünnepek, gyűlések
- Társak zavarása
- Utasítások elfogadása
- Másokkal való törődés
- Csúnya beszéd

II. 13. 2. A szorgalomjegyek értékelésének elvei, szempontjai, minősítésének követelményei

- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanulók szorgalmának értékelése és minősítése az első-nyolcadik évfolyamon:

példás (5),

jó (4),

változó (3),

hanyag (2)

érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkáját rendszeresen és hiánytalanul elvégzi. Gyengébb képességei ellenére is jellemző rá, hogy igyekvő, a tanulásban nagy akaraterevel rendelkezik. Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt. Tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi. A tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi. Munkavégzése pontos, megbízható. A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt. Taneszközei tiszták, rendesek, ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) a tanuló szorgalma, ha képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt. Képességei szerint dolgozik, órán azonban keveset jelentkezik, külön feladatot nem vállal. Rendszeresen megbízhatóan dolgozik. A tanórákon többnyire aktív, tanulmányi munkájában kisebb hiányosságok fordulnak elő. Többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti. Taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) a tanuló szorgalma, Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől. Nem képességei, hanem hangulata szerint tanul. Felszerelése, házi feladata sokszor hiányos, emiatt tanárainak figyelmeztetniük kell a tanulásra. Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti. Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik. Érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja. Önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag(2) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkáját a közömbösség, az érdektelenség jellemzi. Ritkán vagy egyáltalán nem tanul, a tanítási órákra nem készül. Képességeihez

mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg. Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen. Feladatait többnyire nem végzi el. Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek. A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül. Félévi vagy év végi osztályzata valamilyen tárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül háromnak együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az értékelés tartalmi szempontjai:

- Órai figyelme
- Órai aktivitása
- Házi feladatok
- Egyéb elvégzendők (üzenő, ellenőrző határidők) elvégzése, felszerelése
- Érdeklődés
- Szorgalmi feladatok készítése
- Füzetvezetés, külalak

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomra részesíti.

II. 13. 3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

II. 13. 3. 1. A dicséret, jutalmazás elvei és a megvalósítás módjai

Iskolánk dicséretben részesíti ill., jutalmazza azokat a tanulókat, közösségeket, akik jó eredményeket érnek el – képességeiknek megfelelően.

- A tanulmányi munkát kiemelkedően végzik, kitartó szorgalmat, példamutató közösségi magatartást tanúsítanak.
- Eredményes kulturális tevékenységet folytatnak.
- Kimagasló sportteljesítményt érnek el az iskola színeiben.
- Jól tervezik és szervezik a közösségi életet, s más módon járulnak az iskola jó hírnevéhez.

A fenti elveknek megfelelően kiemelkedő tanulói teljesítmény **egyéni** dicséretet von maga után. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát és a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget **csopartos** dicséretben kell részesíteni.

Elismerésként szóbeli és írásbeli dicséretet adhatók; az utóbbiakat a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba be kell jegyezni. A dicséretes és sikeres tanulók nevét közzé kell tenni az iskolarádióban és az iskolaújságban.

II. 13. 3. 2.. Az adható dicséretetek formái:

- **tanítói, napközis nevelői, szaktanári, osztályfőnöki dicséret:**
rendszeres vagy kiemelkedő tanulói munkáért vagy szereplésért, versenyen való szereplésért, szakköri vagy tanórán kívüli tevékenységért, napközis munkáért, énekkari szereplésért, sporttevékenységért
- **nevelőtestületi dicséret:**
Hosszabb ideig tartó, példamutató köteleességteljesítésért, kiváló tanulmányi eredményért és közösségi munkáért.
- **igazgatói dicséret:**
 - iskoláért végzett magas színvonalú munkáért,
 - 2 szaktárgyi vagy 2 osztályfőnöki dicséretért,
 - városi versenyen elért 1-3. helyezését
 - megyei verseny 1-5. helyezését
 - országos versenyen 1-10. helyezését
 - nemzetközi versenyen való szereplésért.
- **szaktárgyi versenyek jutalmazása:**
 - iskolai versenyen 1-3. helyezés: szaktárgyi dicséret (ötös osztályzattal),
 - városi versenyen 1-3. helyezés: igazgatói dicséret (ötös osztályzattal),
 - megyei versenyen 1-5. helyezés: igazgatói dicséret (ötös osztályzattal),
 - országos versenyen 1-10. helyezés: igazgatói dicséret, ötös osztályzat.

Az eredmények ismertetése közvetlenül az értékelés után történik. Az eredményeket közzé tesszük az iskolarádióban, az iskola honlapján, diákújságban, faliújságon.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

II. 13. 3. 3. A tanév végén, tanérváró illetve ballagási ünnepségen a tanulókat a következő dicséretekkel jutalmazhatjuk:

- LEGHŰSÉGESEBB TEMPLOMBAJÁRÁSÉRT emléklap
- 4 ÉVEN KERESZTŰL KITŰNŐ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉRT ÉS PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÉRT díszoklevél, jutalomkönyv (4. osztály végén adható)
- 8 ÉVEN ÁT KITŰNŐ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉRT ÉS PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÁÉRT díszoklevél, jutalomkönyv
- KIMAGASLÓ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉRT, PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÉRT, VERSENYEKEN, RENDEZVÉNYEKEN VALÓ SIKERES SZEREPLÉSÉRT, KÖZÖSSÉGI MUNKÁÉRT díszoklevél, jutalomkönyv
- KIMAGASLÓ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉRT, PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÉRT díszoklevél, jutalomkönyv
- PETŐFI REFI KIVÁLÓ SPORTOLÓJA serleg, díszoklevél

II. 14. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei:

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló a tanév végén **legfeljebb három tantárgyból** „elégtelen” osztályzatot kapott a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a tanév végén több mint három tantárgyból kap „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- a tanítási évben 250 óránál többet mulasztott; és ezért nem osztályozható
- egy adott tantárgy ténylegesen megtartott óráinak több, mint 30 %-ról hiányzott
- magántanuló volt.

;

Legitimációs záradék

Intézményünk helyi pedagógiai programját a nevelőtestület 2022. június 24-én elfogadta.

Felülvizsgálatát 2025. évben határozta meg.

Intézményünk pedagógiai programja, és annak módosítása a jóváhagyást követő tanévtől, felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Intézményünk helyi pedagógiai programját jóváhagyom, és 2022. június 30-án a fenntartónak jóváhagyásra átadom.

Sátoraljaújhely, ^{2022.}~~2020.~~ június 30.

Mészáros Csaba
igazgató

„A Petőfi Sándor Református Általános Iskola Pedagógiai programját a módosítások figyelembe vételével a fenntartó Tiszáninneri Református Egyházkerület 2022. ^{augusztus}~~június~~.....hó.....^{18.}~~30.~~.....napján jóváhagyta.

Kelt: Miskolc, 2022. ^{augusztus 18.}~~június 30.~~.....

.....
fenntartó képviselőjében”

Melléletek

1. A 2012-es Nemzeti Alaptanterv alapján készült, Az iskolai pedagógiai programjához tartozó helyi tantárgyi tantervek 1-8. évfolyam.
2. A 2020-as Nemzeti Alaptanterv alapján készült, az iskolai pedagógiai programjához tartozó helyi tantárgyi tantervek 1-8. évfolyam.
3. Legitimálási jegyzőkönyvek.